

ВИДАВНИЦТВО
РАНОК

Світлана Скворцова
Оксана Онопрієнко

1 КЛАС

НАВЧАННЯ
БЕЗ МЕЖ

МАТЕМАТИКА

ЧАСТИНА 1

Світлана Скворцова
Оксана Онопрієнко

МАТЕМАТИКА

Навчальний посібник для 1 класу
закладів загальної середньої освіти
(у 3-х частинах)

Частина 1

Схвалено для використання в освітньому процесі

Електронний
інтерактивний додаток
до навчального
посібника

Харків
Видавництво «Ранок»
2023

Дорогі друзі!

Кожна культурна людина розуміє, яка важлива наука Математика. Вона не лише вчить рахувати й вимірювати, а й допомагає розгадувати таємниці природи, робити відкриття в науці й техніці, розв'язувати життєві проблеми.

Цей навчальний посібник створений для того, щоб допомогти вам потоваришувати з Математикою. Виконуйте старанно всі його завдання та переконайтеся, яка цікава справа — навчання!

У посібнику використано позначки:

— візьми до уваги

— досліді

— випробуй себе

— учись писати

РОЗДІЛ 1.
ЧИСЛА ПЕРШОГО ДЕСЯТКА

ДОСЛІДЖУЄМО ФОРМИ
ОБ'ЄКТІВ

- **многокутники:** трикутник, чотирикутник, п'ятикутник
- **круг**
- **конус, піраміда, циліндр, куб, куля**

1

Розкажи, що ти бачиш на малюнку.

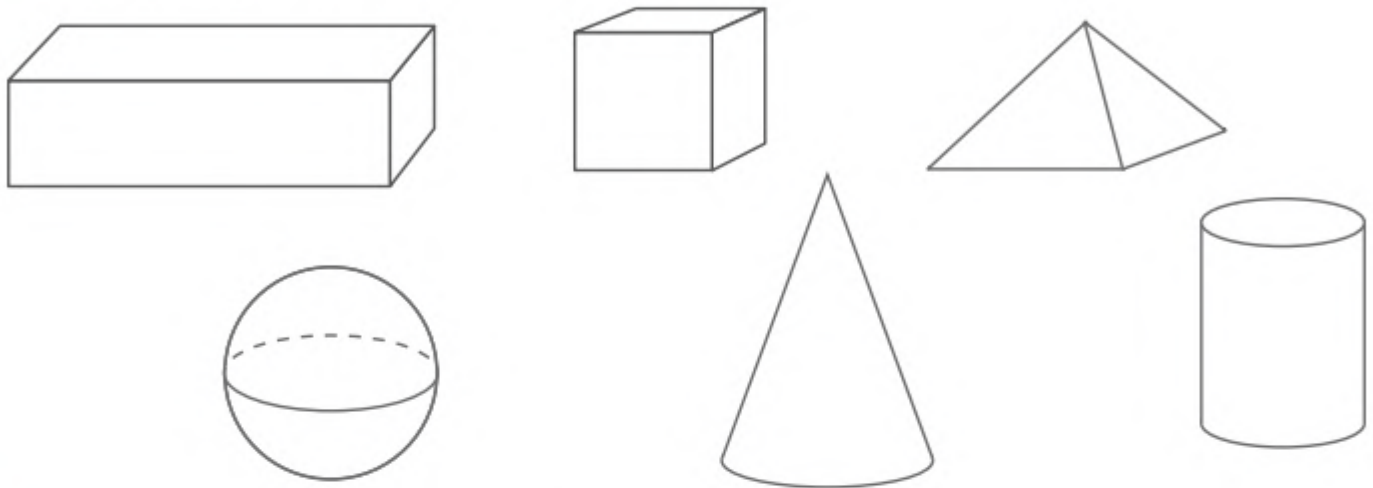

Виконай за малюнком завдання 2 і 3.

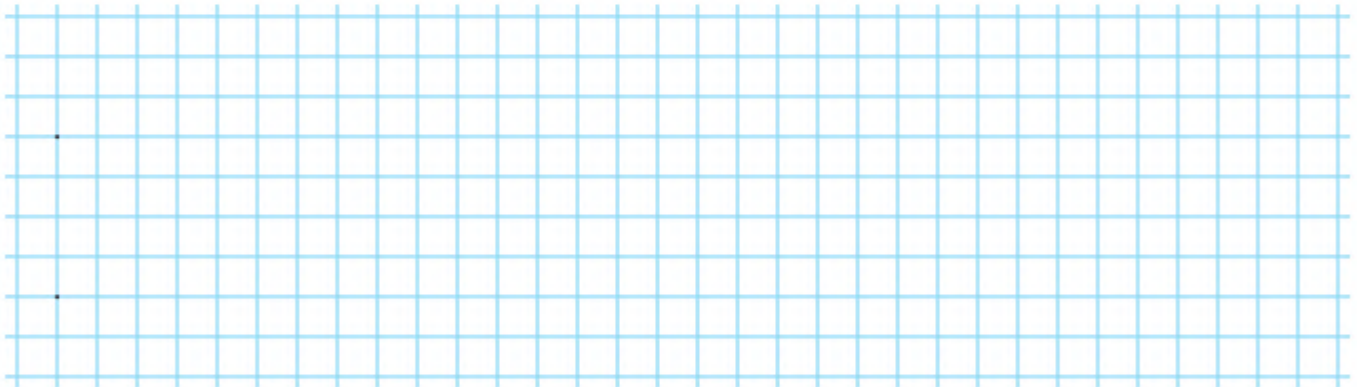
2

- ліворуч, праворуч, над, під, між, на
- вгорі, внизу, по центру
- попереду, позаду, поряд
- справа наліво, зліва направо, зверху вниз, знизу вгору

2 Знайди на малюнку в завданні 1 предмети, схожі на подані геометричні фігури. Зафарбуй подані фігури відповідно до кольорів цих предметів. Назви відомі тобі фігури.

3 Намалюй стільки паличок, скільки маленьких жовтих ліхтарів перед школою. Обведи стільки клітинок, скільки зображено дітей.

4 Розглянь малюнок. Склади з лічильних паличок такі самі багатокутники. Визнач, скільки найменше треба взяти паличок, щоб побудувати трикутник; чотирикутник; п'ятикутник.

**ВИВЧАЄМО ГЕОМЕТРИЧНІ ФІГУРИ.
ВСТАНОВЛЮЄМО ПРОСТОРОВІ ВІДНОШЕННЯ**

- > точка
- > пряма
- > крива

1

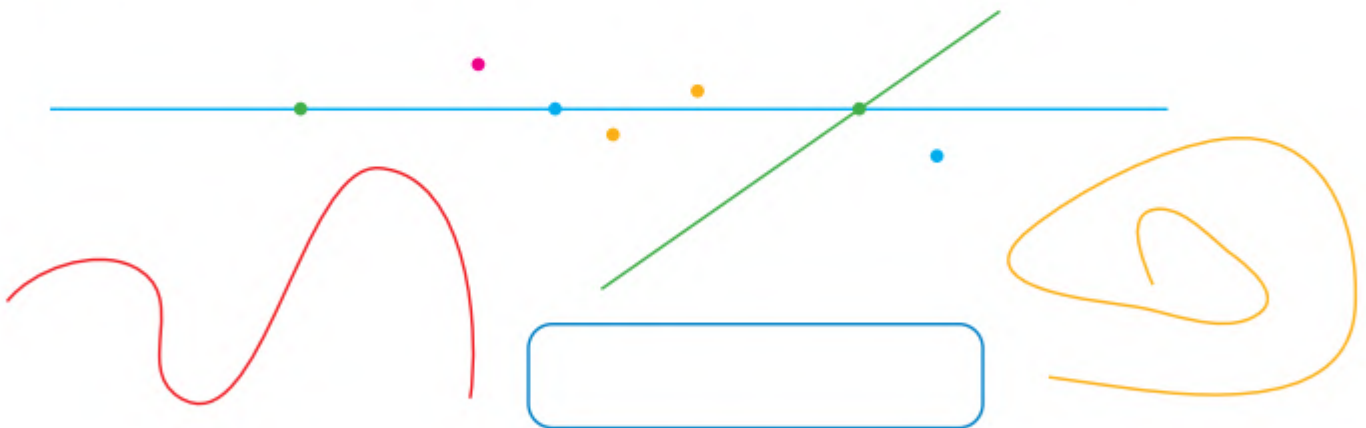
Першокласниця Софійка згадала свій літній відпочинок і намалювала рисунок. Розглянь, як зображують точку, пряму, криву, і знайди на малюнку дівчинки схожі об'єкти.

- Точка
- Пряма
- ~ Крива

2

Знайди на малюнку точки; прямі; криві. Наведи олівцем криві.

Обведи точку, у якій перетинаються прямі. З'єднай лінією точки над блакитною прямою.

- зліва, справа, посередині
- попереду, позаду, між

3

Назви, що на малюнку зображено зліва; справа; посередині. Розкажи, коли в школі користуються зображеними предметами.

4

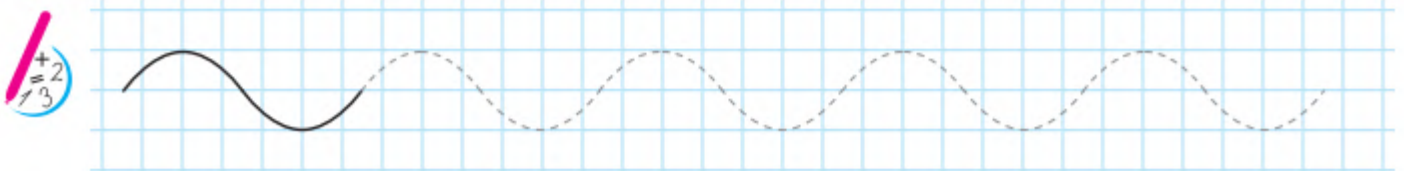
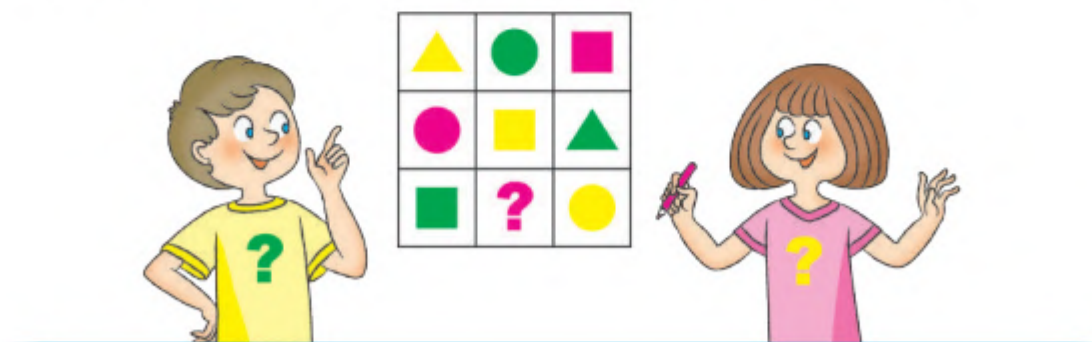
Розглянь малюнок. Назви кожну людину; кожну тварину. Хто зображений попереду бабусі? хто позаду? Хто зображений між онучкою та кішкою? хто ліворуч від онучки? Склади свої запитання за малюнком.

5

Попрацюй із геометричними фігурами.

Розглянь малюнок. Назви кожну фігуру в кожному рядку; у кожному стовпчику. Розгадай «секрет» розташування фігур і визнач, якої фігури не вистачає.

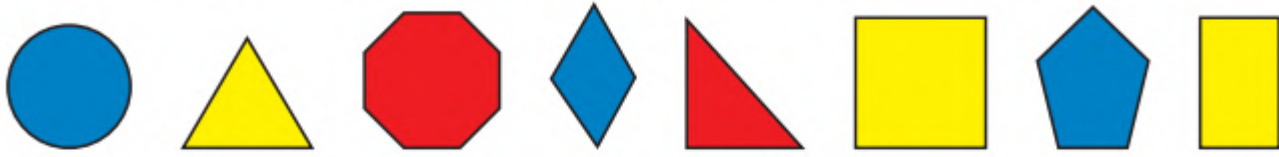

ВИВЧАЄМО ГЕОМЕТРИЧНІ ФІГУРИ

промінь
відрізок

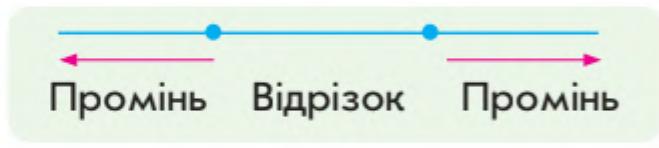
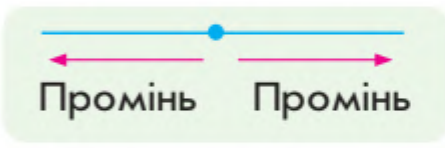
1 Назви кожну фігуру на малюнку. Назви всі фігури, крім чотирикутників. Назви одну з фігур синього кольору. Назви всі фігури синього кольору. Назви деякі фігури жовтого кольору.

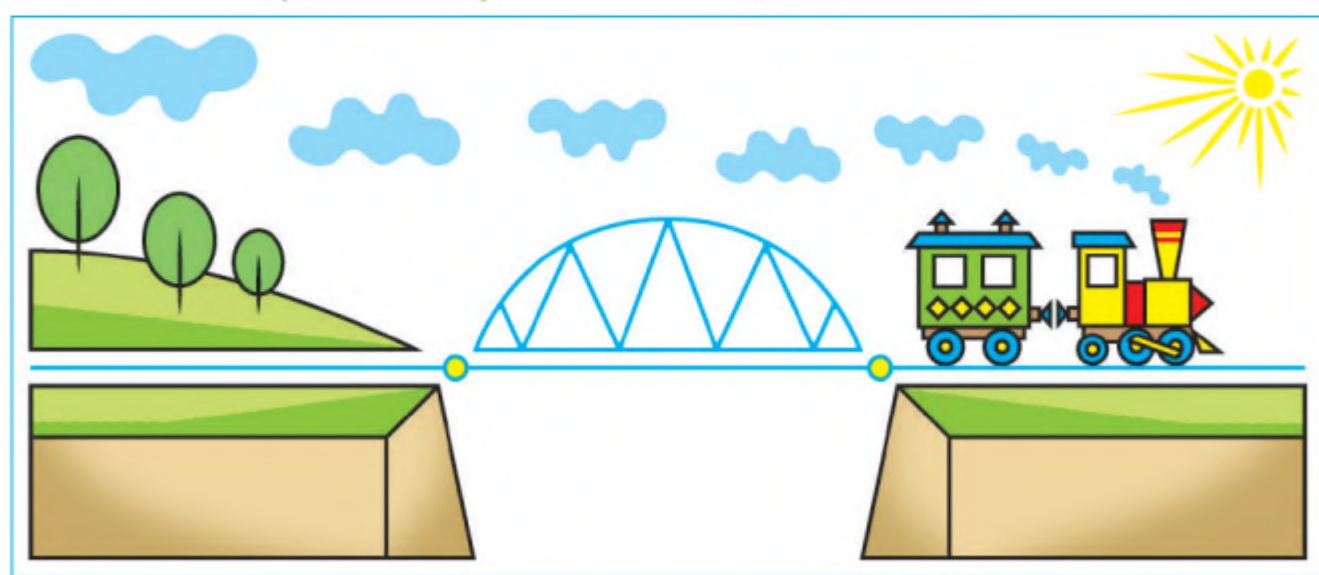
2 Назви кольори точок, які розташовані на прямій; над нею; під нею.

3 Точка розбиває пряму на кілька частин. Розглянь, як утворюються промінь і відрізок.

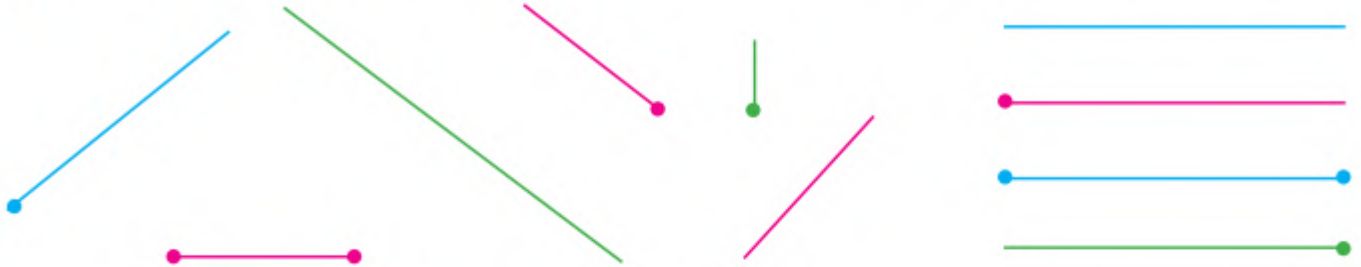
4 Знайди на малюнку відрізки і промені.

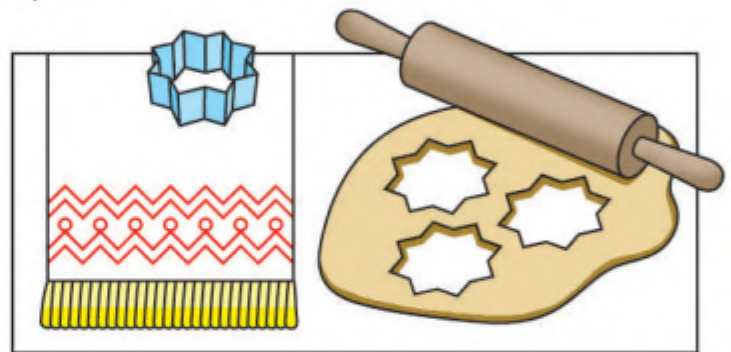
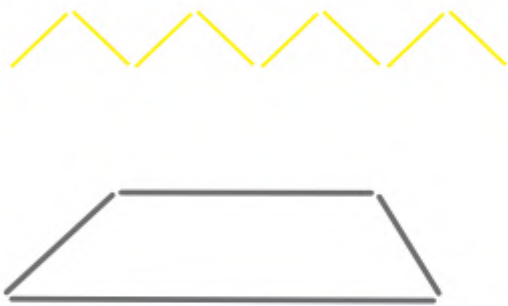

- > ламана
- > многокутник

5 На які три групи можна розбити подані геометричні фігури?

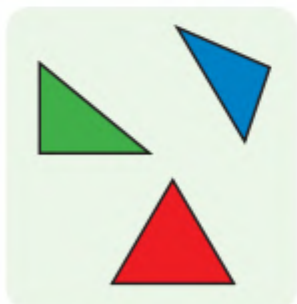

6 Розглянь, як утворено ламані на малюнках зліва. Ламані бувають **замкнені** та **незамкнені**. Знайди ламані на малюнку справа. Покажи многокутник і поміркуй, що є межею многокутника. Утвори ламані з лічильних паличок або олівців.

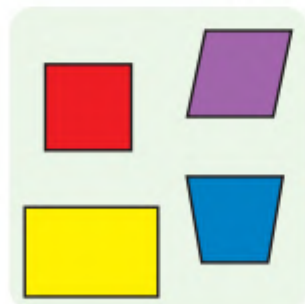

7 Межа многокутника — це замкнена ламана. На які групи розбито подані многокутники? Що ти про них знаєш?

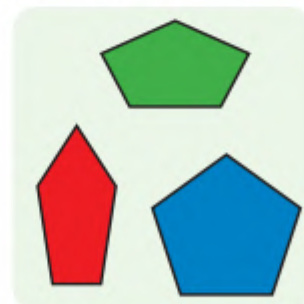
Многокутники

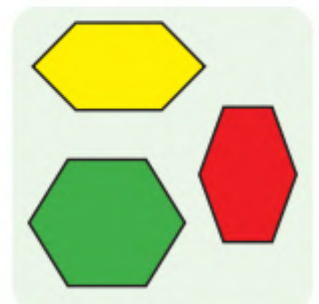
Трикутники

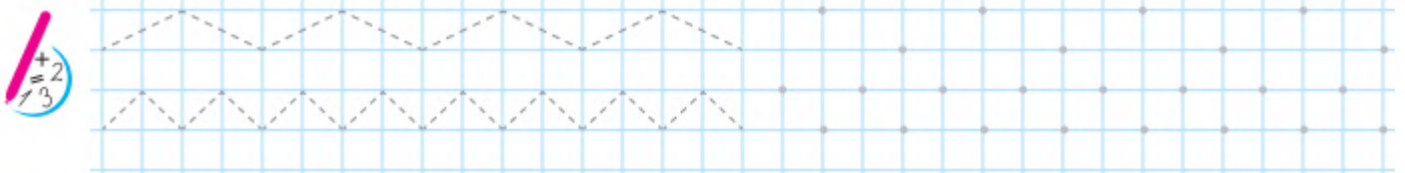
Чотирикутники

П'ятикутники

Шестикутники

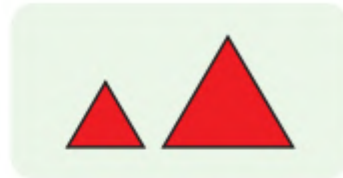
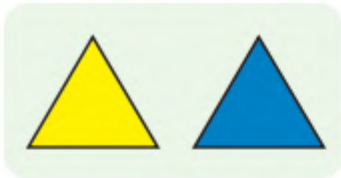

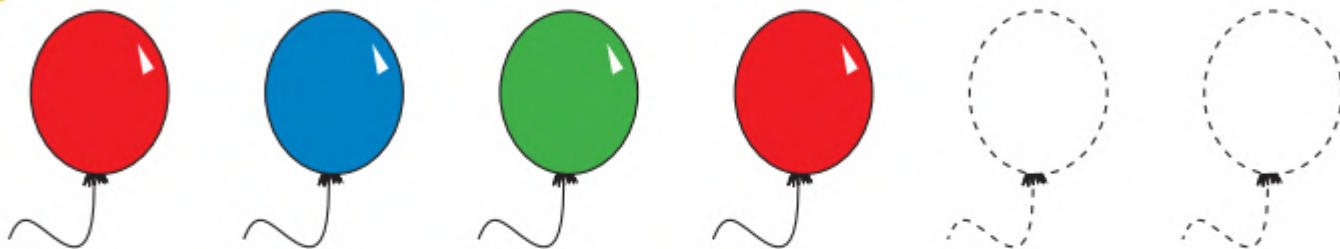
ДОСЛІДЖУЄМО ОЗНАКИ ОБ'ЄКТІВ

- > форма
- > колір
- > розмір

1 Чим схожі фігури в кожній парі? Чим відрізняються?

2 Визнач, що змінюється. Продовж послідовність.

3 Намалюй фігуру, змінивши зазначену ознаку.

Колір

Форма

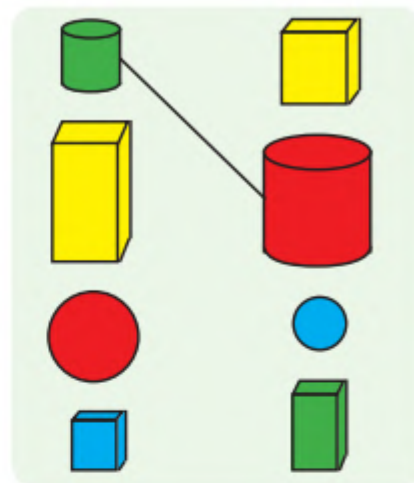
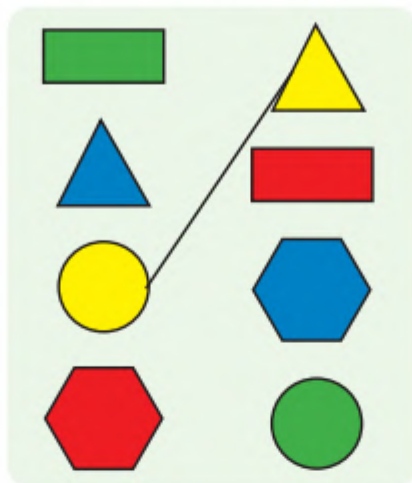
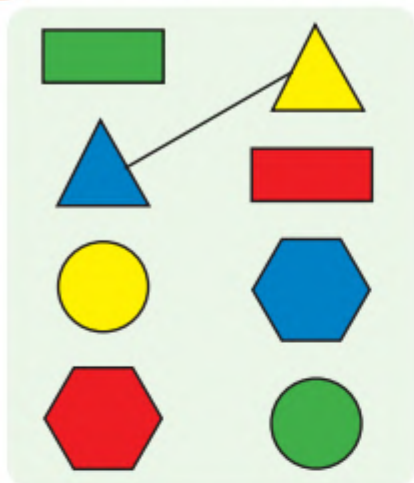
Розмір

4 Придумай напис для кожної коробки.

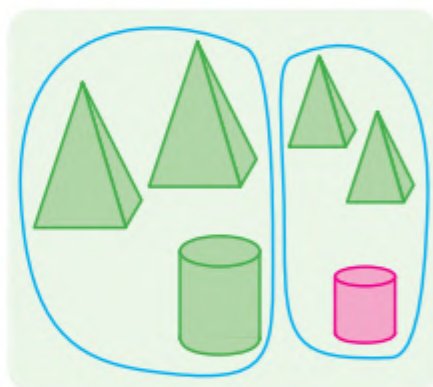
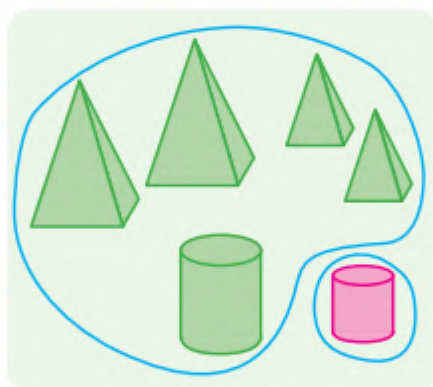
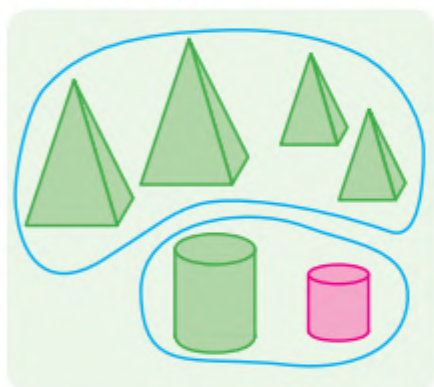

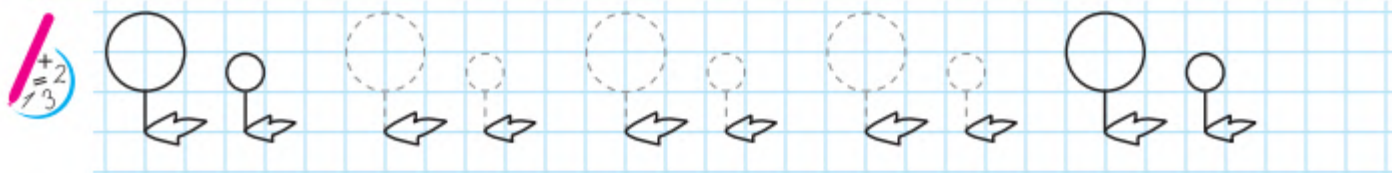
5 Утвори пари фігур за спільною ознакою.

6 Розглянь кожний малюнок. Визнач, за якою ознакою фігури розбито на групи.

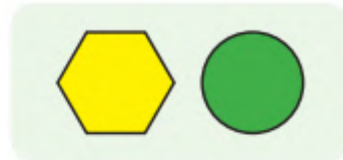
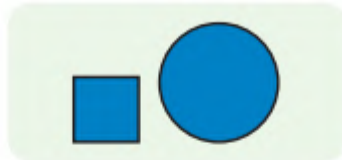
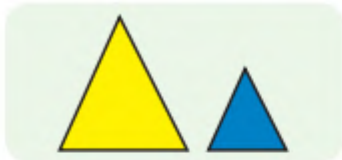
7 Покажи малюнок, на якому зображені хлопчик та песик. Покажи малюнки, на яких є або хлопчик, або песик. Покажи малюнок, на якому немає ані хлопчика, ані песика.

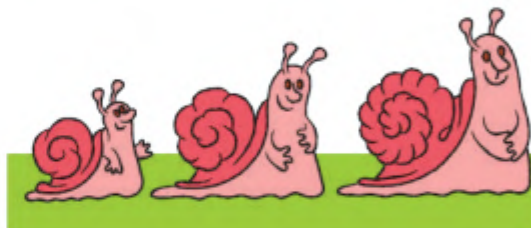

ДОСЛІДЖУЄМО ОЗНАКИ, ПОВ'ЯЗАНІ З ВЕЛИЧИНОЮ

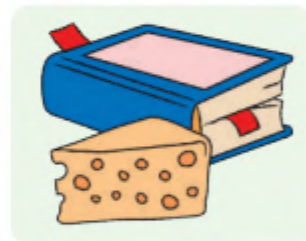
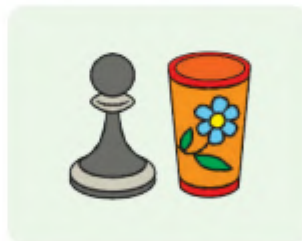
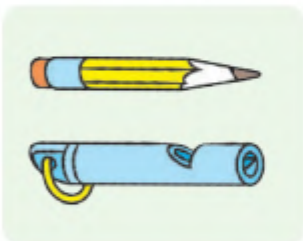
- 1 Зістав геометричні фігури в кожній парі. Назви відмінні ознаки; спільні ознаки.

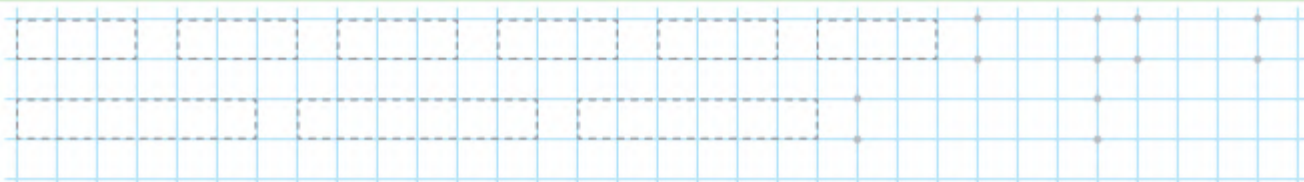
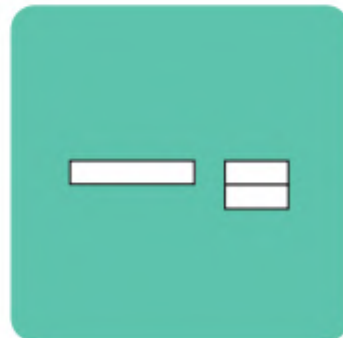
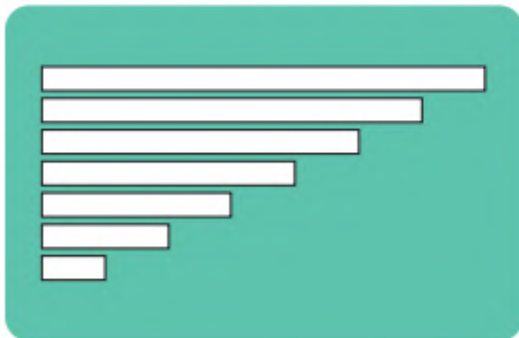
- 2 Які істоти зображені на малюнках? Що ти про них знаєш? На якому малюнку розмір істот зліва направо збільшується, а на якому — зменшується?

- 3 Розглянь пари об'єктів. Що в них спільне?

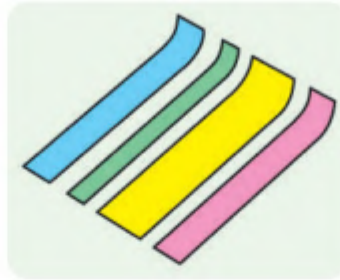
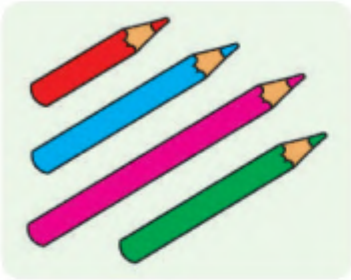
- 4 Попрацюй з арифметичними штангами.

- довший — коротший; однакові за довжиною
- вищий — нижчий; однакові за висотою
- ширший — вузьчий; однакові за шириною

5

Порівняй зображені предмети за довжиною; шириною; висотою. Назви предмети, однакові за довжиною; шириною; висотою.

6

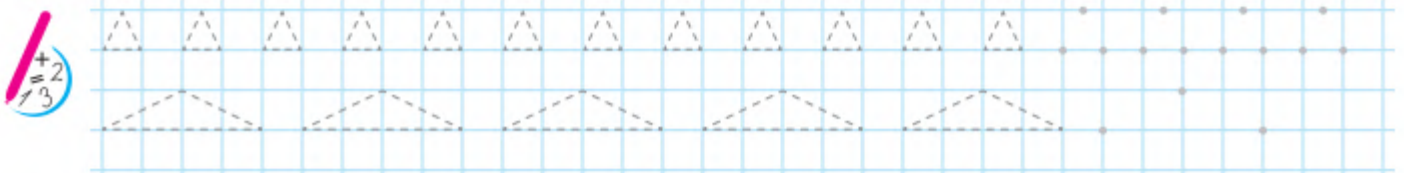
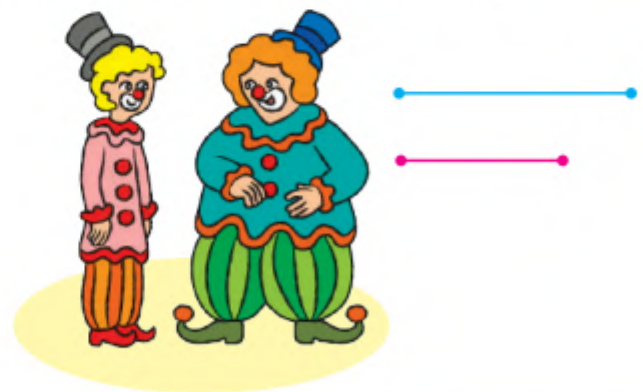
Визнач, хто з дітей найвищий; найнижчий. Опиши дітей однакового зросту.

7

Здогадайся, яким відрізком позначено зріст хлопчика, а яким — дівчинки. Яким відрізком позначено товщину кожного клоуна?

ЛІЧИМО ВІД 1 ДО 10

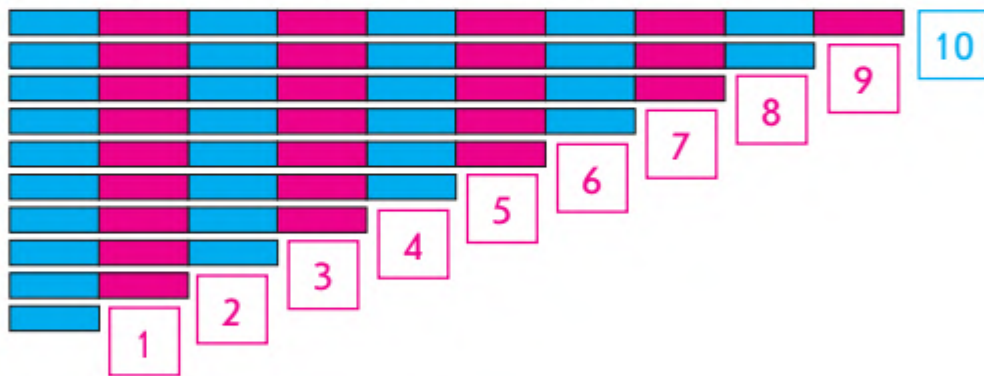
цифри:
0, 1, 2, 3, 4,
5, 6, 7, 8, 9

- 1 На малюнку зображено арифметичні штанги. Де розташована найкоротша штанга? найдовша? Полічи смужки в кожній штанзі. Скільки смужок у найдовшій штанзі? у найкоротшій? Що цікаве можна помітити?

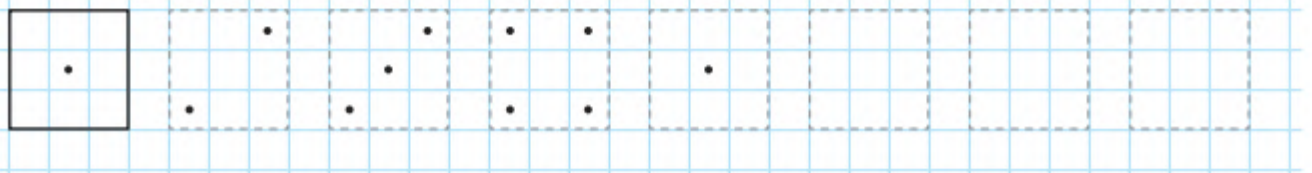

Числа записують за допомогою десяти цифр:
0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.

Перевір, чи правильно розкладено картки з числами.

- 2 Попрацюй з арифметичними штангами.

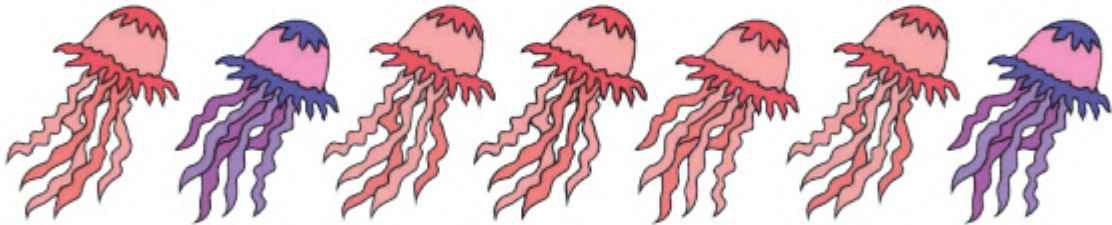

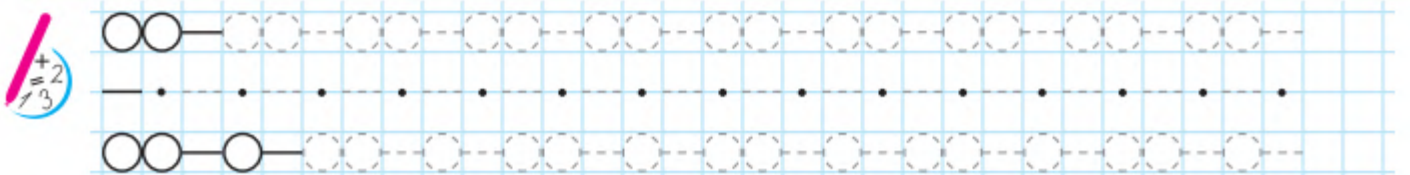
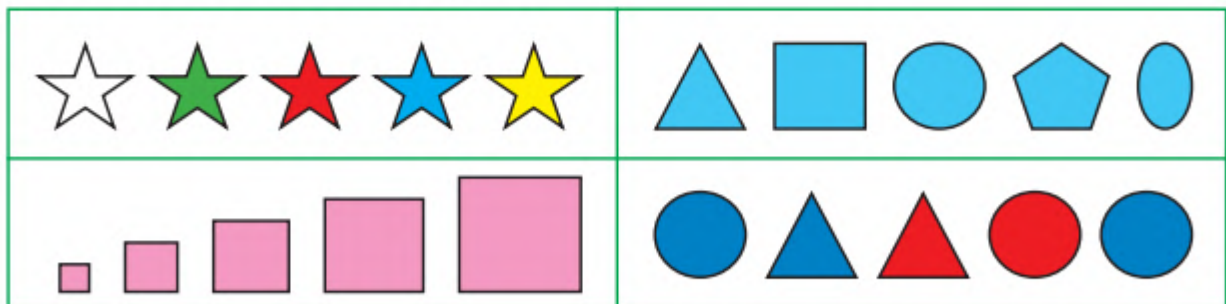
3 Розглянь кожний малюнок. Перевір, чи відповідає кількість зображених об'єктів числу.

4 Розглянь малюнок. Поміркуй, що позначають числа **2** і **5**.

5 Що змінюється в кожній групі фігур? Полічи фігури в кожній групі. Що спільне для всіх груп?

ВИЗНАЧАЄМО КІЛЬКІСТЬ ОБ'ЄКТІВ

- лічба
- не називаю об'єкти двічі
- не пропускаю об'єкти

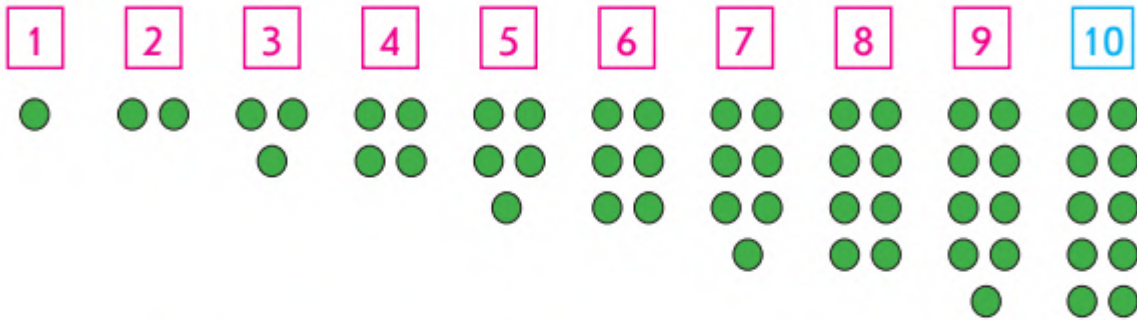
1

Попрацюй з арифметичними штангами.

2

Перевір, чи відповідає кількість кружків картці з числом.

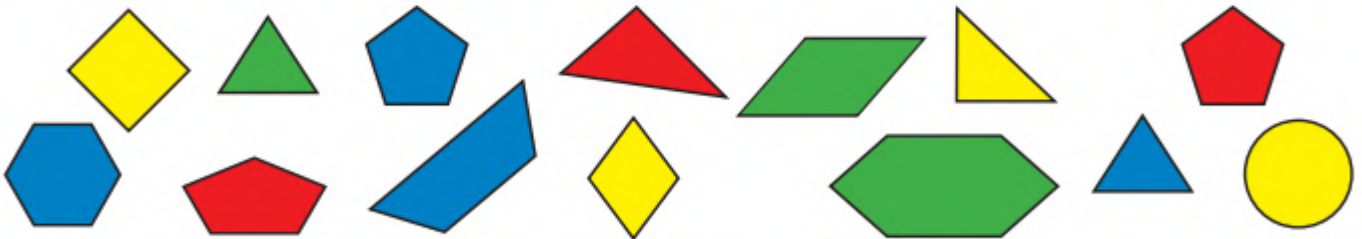
3

Попрацюй із числами та кружками.

4

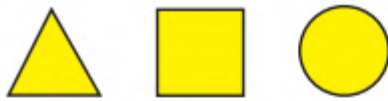
Полічи, скільки на малюнку трикутників; чотирикутників; п'ятикутників; шестикутників; кругів.

Останнє з названих при лічбі чисел дає відповідь на запитання «Скільки об'єктів у групі?».

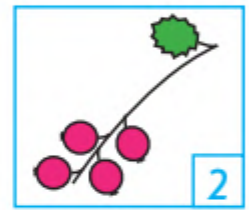
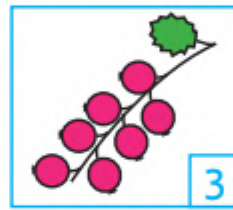
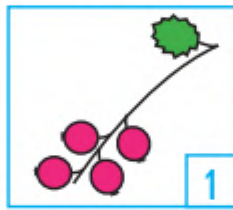
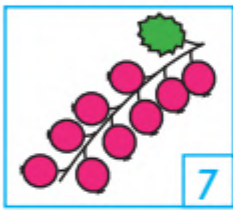

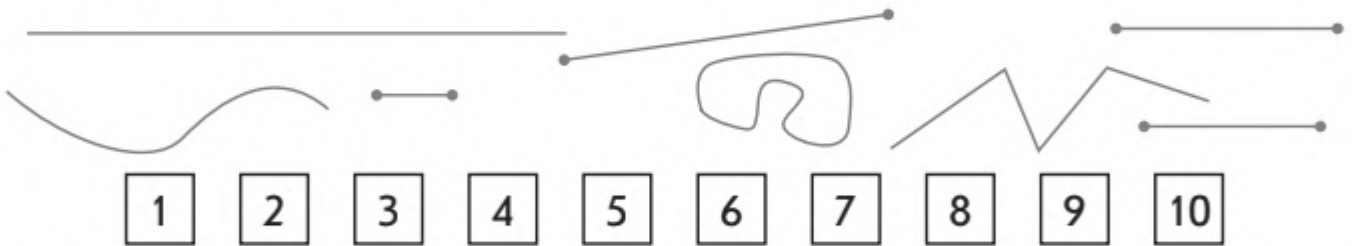
5 Скільки гусенят плаває праворуч від гуски? ліворуч від гуски? Скільки всього гусенят? Скільки бабок літає над озером? Скільки всього жабок? Кому із цих істот небезпечно зустрітися?

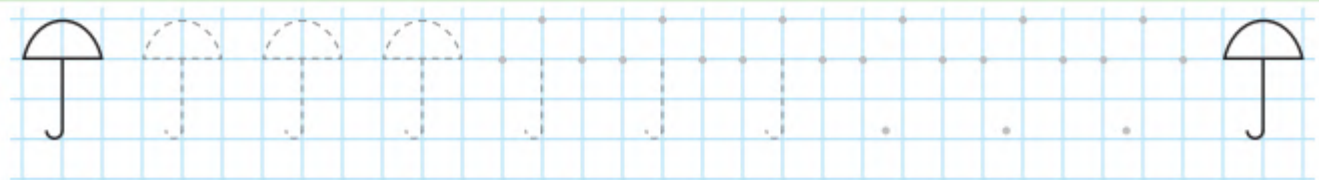
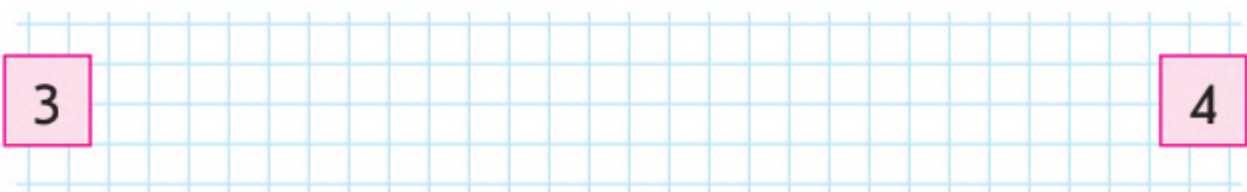
6 Закресли «зайві» ягідки.

7 Полічи відрізки. Зафарбуй картку з відповідним числом блакитним олівцем. Наведи найдовший відрізок червоним олівцем, а найкоротший — зеленим.

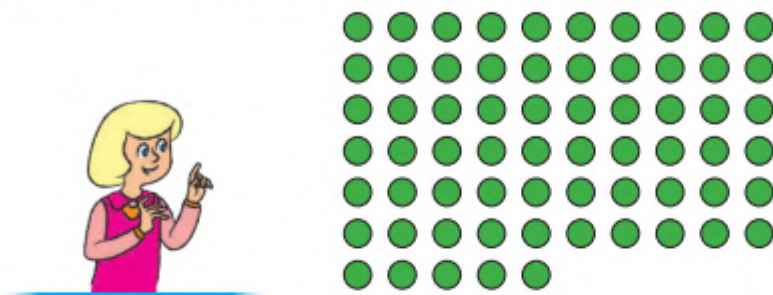
8 Зобрази стільки відрізків, скільки позначає число зліва, а променів — скільки позначає число справа.

ВІЗНАЧАЄМО ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР ОБ'ЄКТА

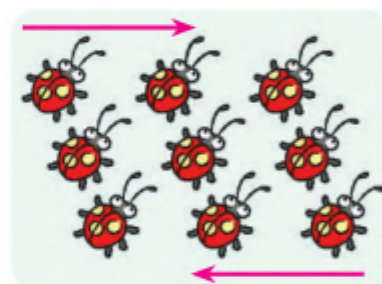
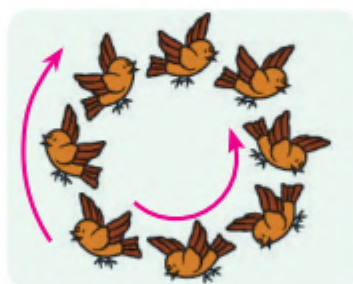
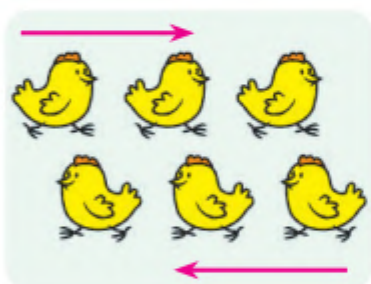
- скільки?
- який за порядком?
- тиждень — сім днів

1 Попрацюй із числами та кружками.

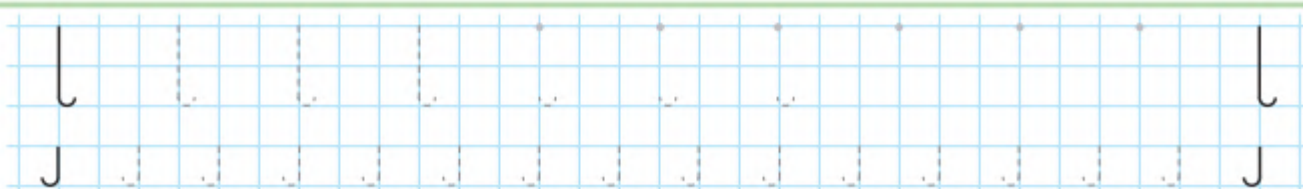
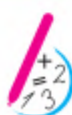

2 Попрацюй з арифметичними штангами.

3 На кожному малюнку полічи істот зліва направо та справа наліво. Скільки всього істот у кожній групі?

4 Який за порядком хлопчик, якщо лічити зліва направо? справа наліво? Яка за порядком бабуся, якщо лічити зліва направо? справа наліво? Скільки всього людей? Склади свої запитання за малюнком.

5 Який за порядком Пес; Півень; Осел, якщо лічити зліва направо? справа наліво? Скільки всього тварин?

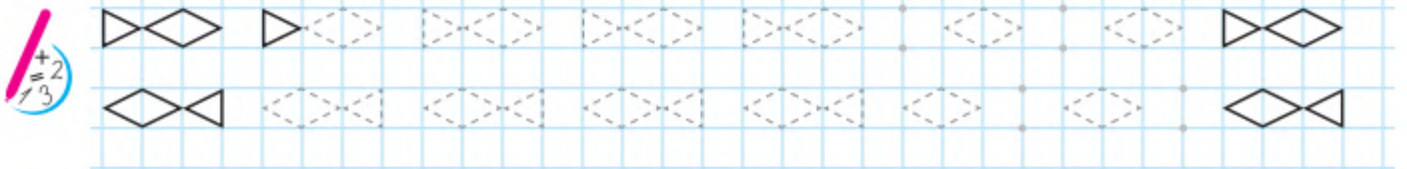
6 Скільки днів у тижні? Згадай їх назви. З якого дня розпочинається тиждень? Яка за порядком середа? субота?

Понеділок	Вівторок	Середа	Четвер	П'ятниця	Субота	Неділя
 1	 2	 3	 4	 5	 6	 7

7 Обведи предмети, які допомагають стежити за зміною днів тижня.

8 Для кожної групи предметів виділи спільну ознаку. Дай назву кожній групі. Як назвати одним словом усі предмети?

ДОСЛІДЖУЄМО ГРУПИ ОБ'ЄКТІВ ЗА СПІЛЬНОЮ ОЗНАКОЮ

- група об'єктів — множина
- елемент множини

1 Попрацюй із числами та кружками.

2 Зафарбуй на першому малюнку шосту лампочку зліва, на другому — третю справа, а на третьому — четверту зліва.

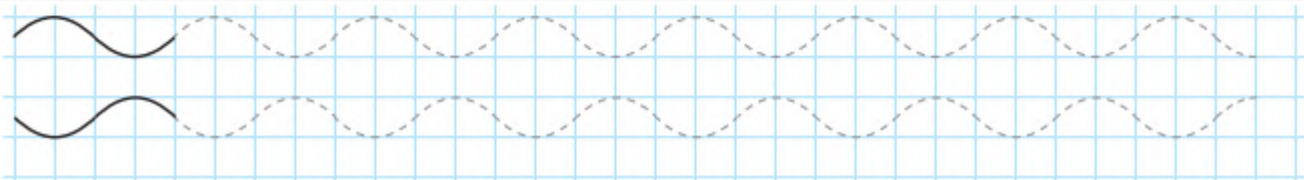
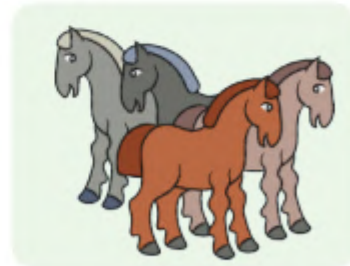
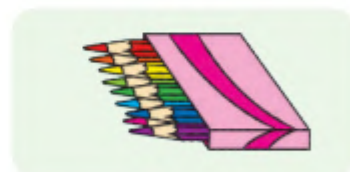
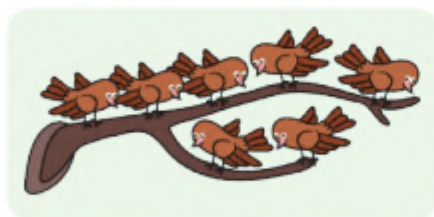

3 Попрацюй з арифметичними штангами.

4 Скільки всього велосипедів? Якого кольору перший велосипед, якщо лічити зліва направо? Якого кольору четвертий велосипед, якщо лічити справа наліво? Постав подібні запитання дітям у класі.

5 Назви кожну групу об'єктів (множину). Скільки елементів містить кожна група (множина)?

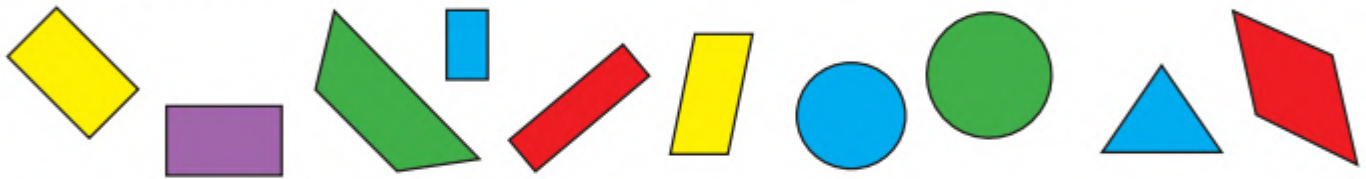

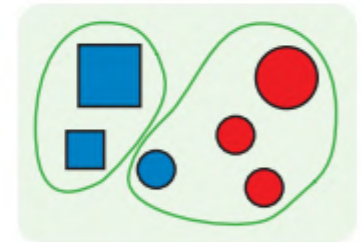
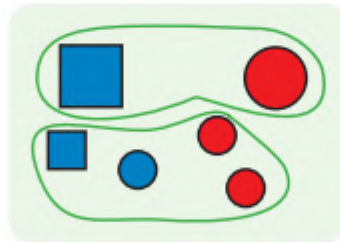
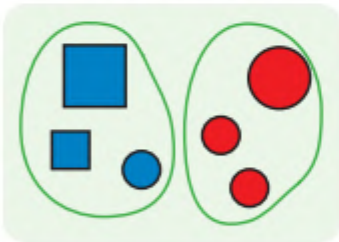
6 Назви групу об'єктів (множину). Скільки всього автомобілів? Скільки елементів містить кожна група (множина)?

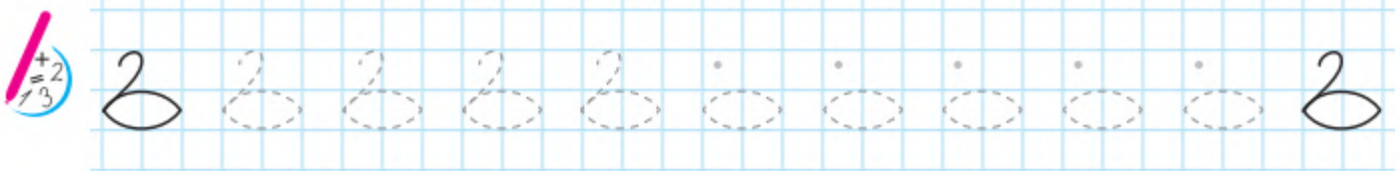
7 Назви зображені на малюнку об'єкти одним словом. Чого більше: чотирикутників чи всіх фігур? усіх чотирикутників чи червоних чотирикутників? усіх фігур чи многокутників? многокутників чи чотирикутників?

8 Розглянь кожний малюнок. Визнач, за якою ознакою фігури розбито на групи (множини).

9 Страус вищий за індика, а індик вищий за півня. Хто з птахів найвищий? Яким відрізком позначено зріст кожного птаха?

РОЗБИВАЄМО ОБ'ЄКТИ НА ГРУПИ ЗА СПІЛЬНОЮ ОЗНАКОЮ

- > наступне число
- > попереднє число
- > частина множини — підмножина

1 Попрацюй з арифметичними штангами.

2 Назви групу (множину). Назви її елементи зліва направо. Що зображено праворуч від груші? ліворуч від черешні? Який за порядком лимон, якщо лічити зліва направо? справа наліво?

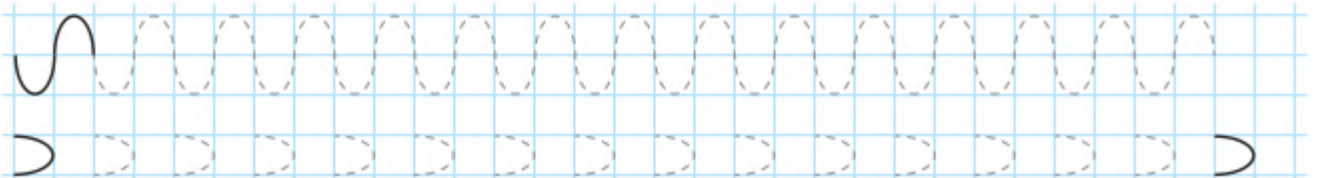
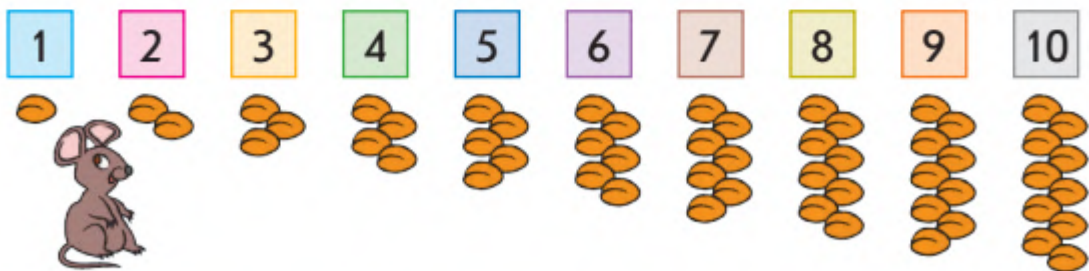

3 Назви групу (множину). Хто зображений за хом'яком? перед цуценям? Хто зображений між мишеням і хом'яком? Яке за порядком кошеня, якщо лічити зліва направо? справа наліво?

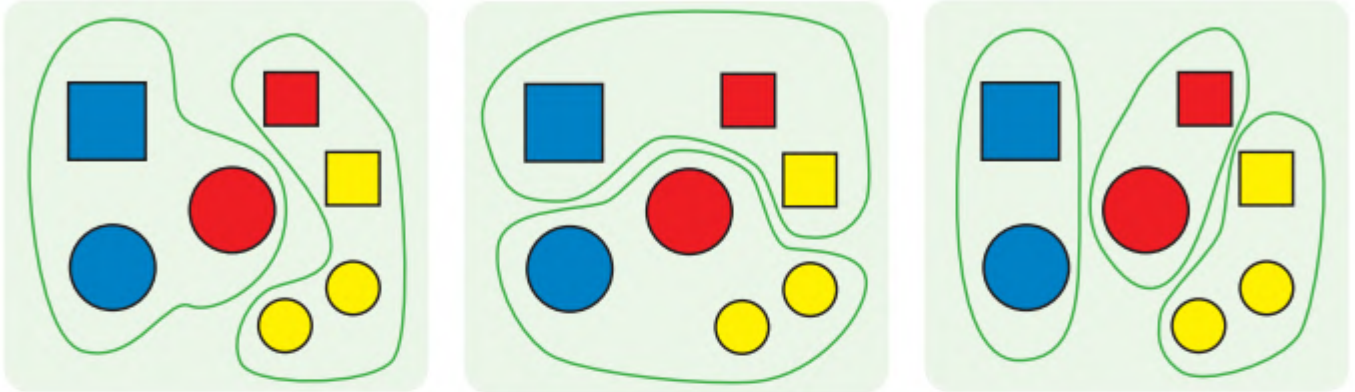
4 Попрацюй із числами та кружками.

5 Перевір, чи правильно полічили зернини. Назви числа. Яке число стоїть за числом 7? Яке число стоїть перед числом 5? Яке наступне число за числом 4? Яке попереднє число до числа 9? Між якими числами стоїть число 5? Придумай подібні завдання для дітей у класі.

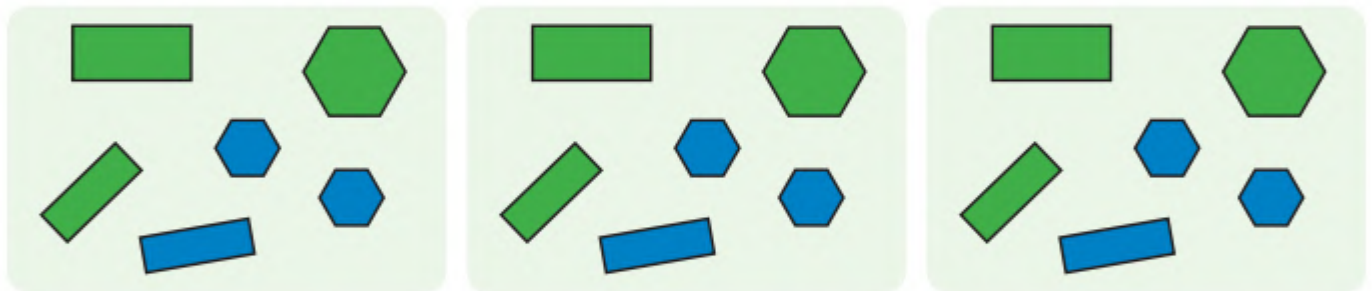

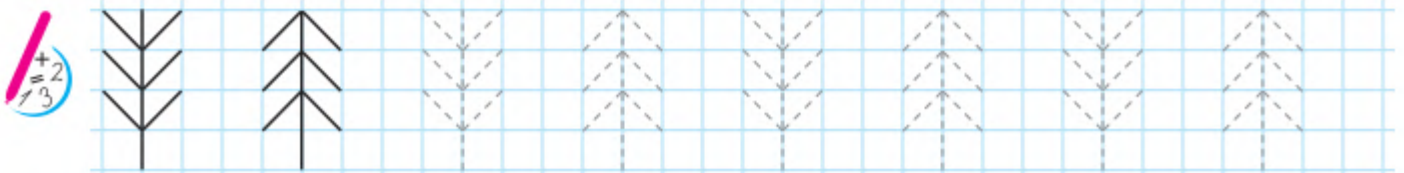
6 Розглянь кожний малюнок. Назви групу об'єктів (множину). Визнач, за якою ознакою її розбито на частини. **Частина множини — це підмножина.**

7 Розглянь кожний малюнок. Назви групу (множину). Розбий множину на підмножини за певною ознакою. Скільки елементів містить кожна підмножина?

8 Назви множину. Подумай, які підмножини можна утворити. Кого більше — дітей чи цуценят? Доведи свою думку.

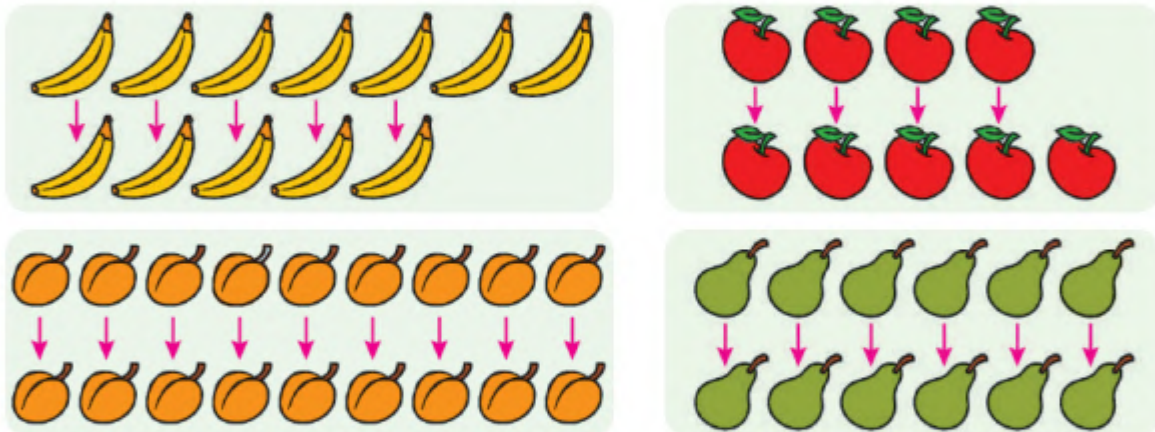
1 Попрацюй з арифметичними штангами.

2 Обведи множину, у якій 1 елемент, синім олівцем.

3 Назви множини. Що можна сказати про кількість фруктів зверху та знизу на кожному малюнку?

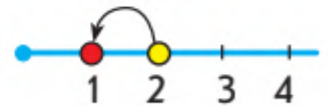
Абрикосів і груш у верхньому ряді **стільки ж**, скільки й у нижньому!

4 Що ти бачиш на малюнку? Скільки об'єктів кожного виду?

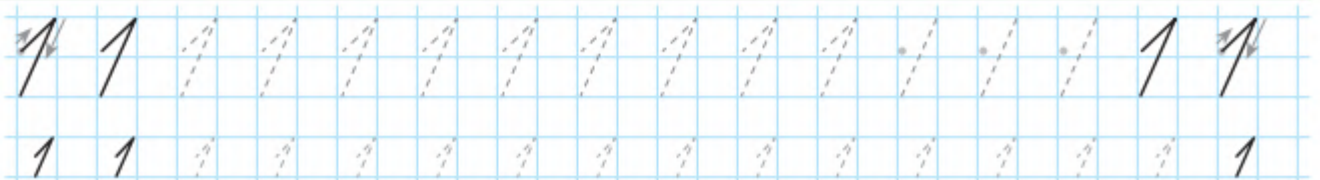

1

1

1 — це 2 без 1

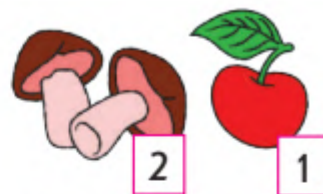

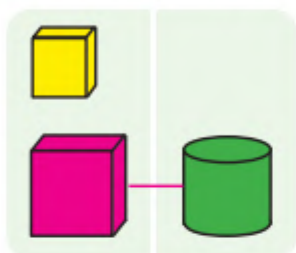
- стільки ж
- дорівнює =

➤ не дорівнює $\neq$

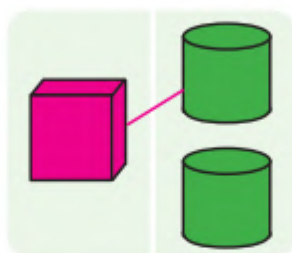
5 Перевір, чи правильно позначено числами кількість грибів і кількість яблук.

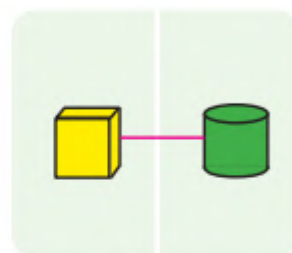
6 Скільки на кожному малюнку фігур зліва? справа? Де фігур більше? де менше? де порівну?

Не дорівнює $\neq$

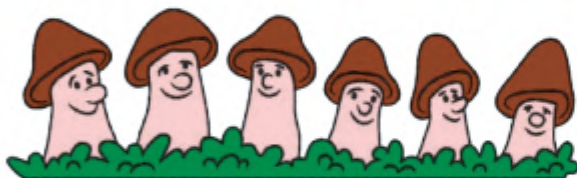

Не дорівнює $\neq$

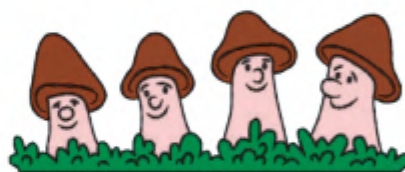

Дорівнює =

7 Скільки грибів «сховалося» за листям?

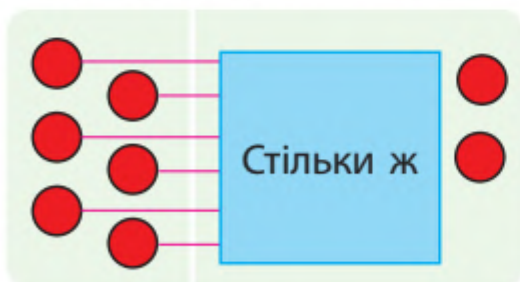
Стільки ж

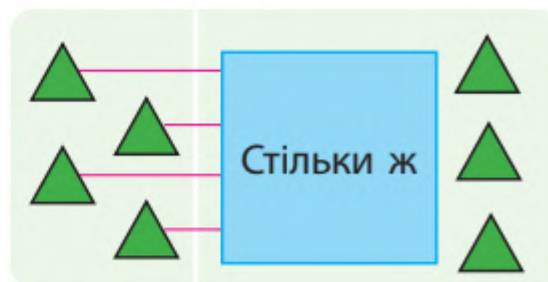
Стільки ж

8 Згадайся, скільки на кожному малюнку фігур справа.

Стільки ж

Стільки ж

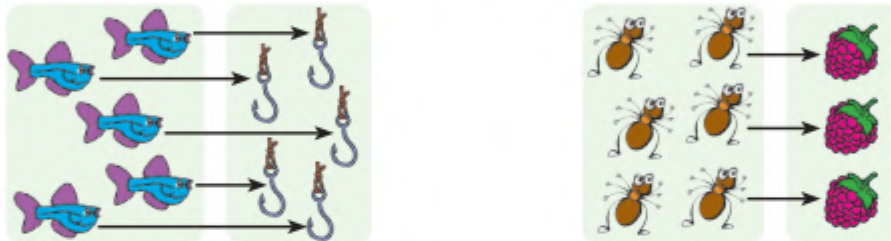

1 Попрацюй із числами та кружками.

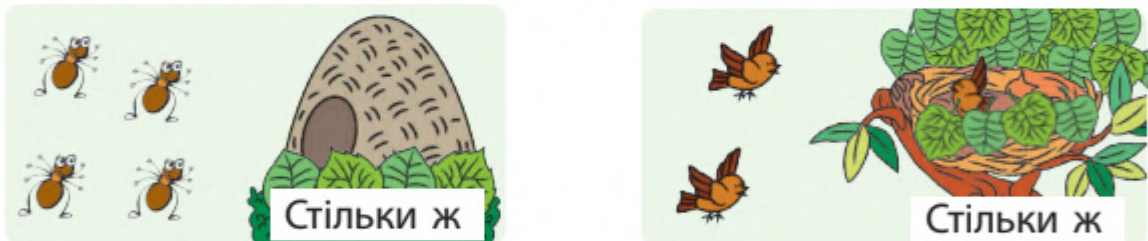
2 Обведи множину, у якій 2 елементи, червоним олівцем.

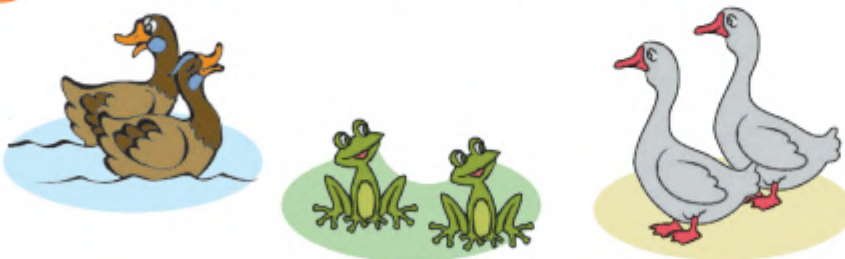
3 Назви множини. У яких множинах елементів порівну? не порівну?

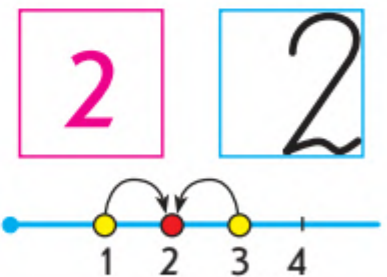
4 Скільки мурашок сховалося в мурашнику? Скільки пташенят у гнізді?

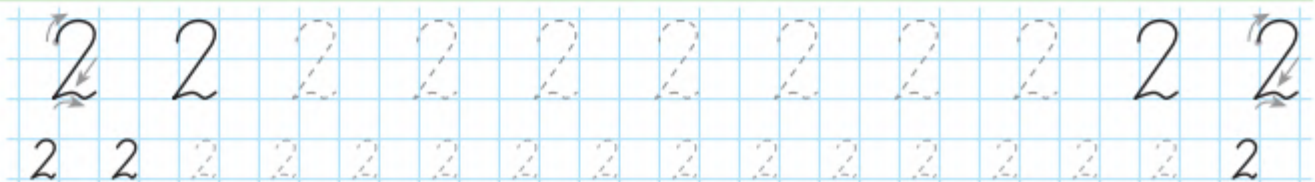
5 З'ясуй, скільки качок; гусей; жабок.

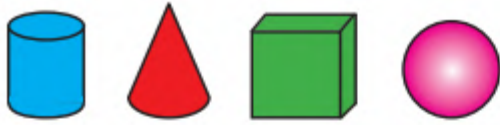

2 — це 1 і ще 1

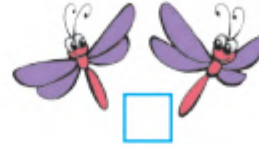
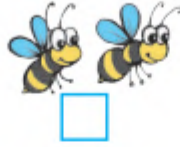

2 — це 3 без 1

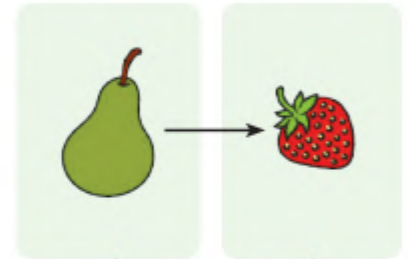
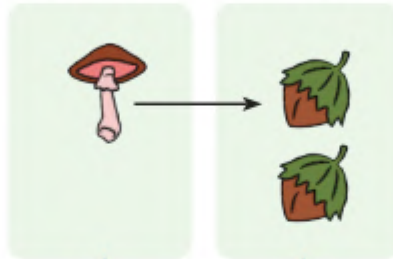
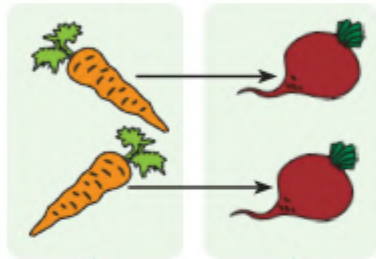

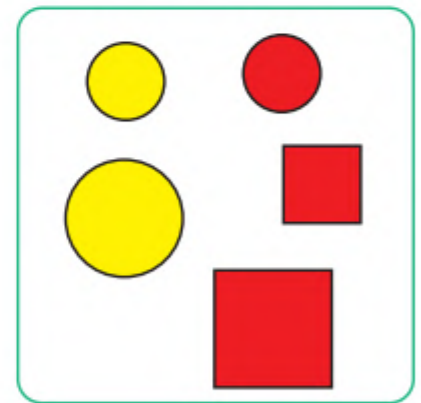
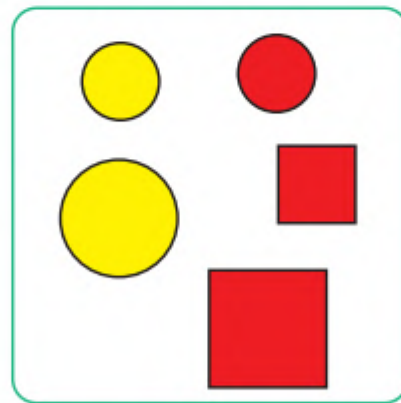
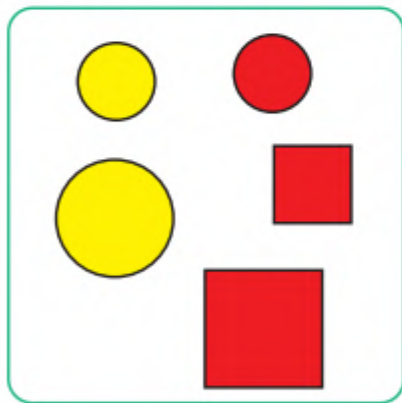
6 Познач кількість об'єктів числом.

7 Розглянь кожний малюнок. Запиши, скільки елементів у кожній множині. Яких плодів порівну? Яких плодів не порівну? Постав відповідні знаки: =, ≠. Яких плодів більше? яких менше?

8 Розглянь кожний малюнок. Назви множину. Розбий множину на підмножини за певною ознакою. Скільки елементів містить кожна підмножина?

9 Визнач, що змінюється. Продовж послідовність.

2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	.	.	.	2
1	2	1	2	1	2	1	2	.	.	.	.	1	2

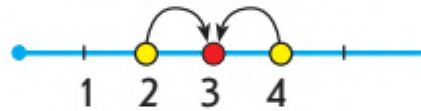
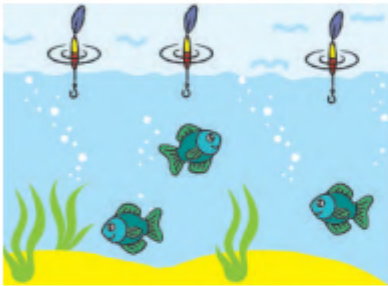
ВІВЧАЄМО ЧИСЛО І ЦИФРУ 3

- три
- 2 і 1; 1 і 2
- трикутник

1 Обведи множину, у якій 3 елементи, зеленим олівцем.

2 Що ти бачиш на малюнку? Скільки об'єктів кожного виду?

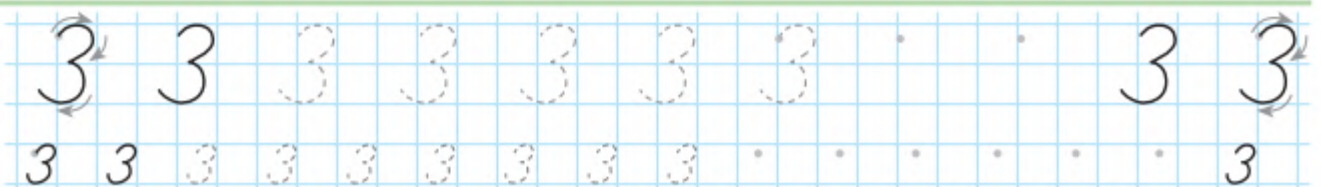
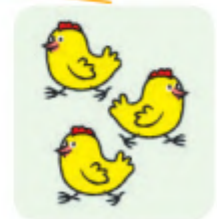
3 — це 2 і ще 1

3 — це 4 без 1

3 Полічи кількість точок на кожній кісточці доміно. Чи правильно цю кількість позначено числом? Чи правильно позначено числом кількість елементів у множинах?

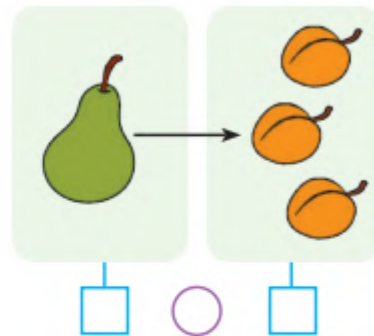
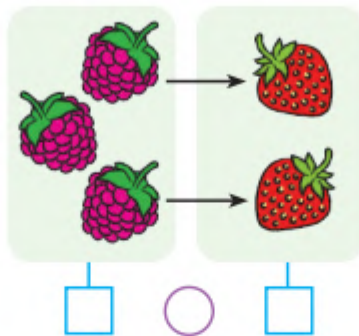
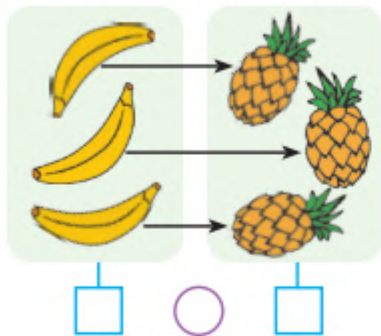

1   2   3   4

4 Розглянь кожний малюнок. Яких плодів порівну? не порівну? Постав відповідні знаки: =, ≠.

5 Попрацюй із геометричними фігурами. Візьми 2, а потім 3 кружки та, пересуваючи їх зліва направо, досліди склад чисел 2 і 3. Заповни таблиці. Зафарбуй зеленим олівцем кружки так, щоб показати склад чисел 2 і 3.

2

1	
---	--

3

2	

6 Розглянь фігуру. Скільки в ній відрізків — сторін? Скільки точок — вершин? Що навколо тебе нагадує цю фігуру?

7 Порівняй відрізки за довжиною. Обведи найдовший відрізок червоним олівцем, а найкоротший — синім.

$\begin{matrix} + \\ 2 \\ \hline 13 \end{matrix}$

3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	.	.	.	.	.	.	3
3 2	3 2	3 2	3 2	3 2	3 2	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	3 2

ВІВЧАЄМО ЧИСЛО І ЦИФРУ 4

- чотири
- 3 і 1; 1 і 3; 2 і 2
- чотирикутник

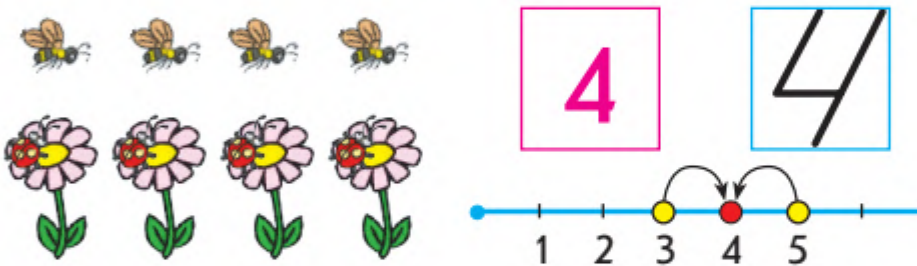
1 Обведи множину, у якій 4 елементи, фіолетовим олівцем.

2 Запиши, якщо вмієш, наступне число; попереднє число.

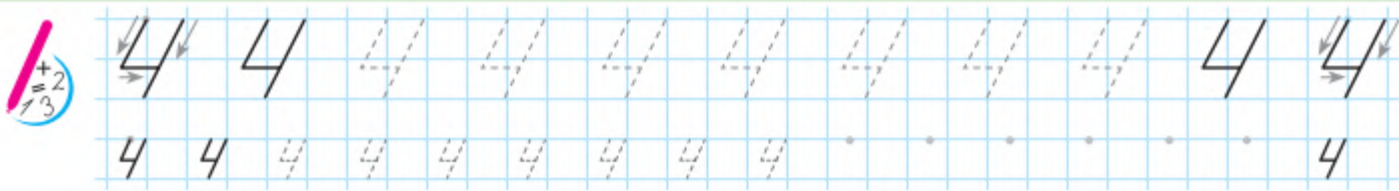

3 Що ти бачиш на малюнку? Скільки об'єктів кожного виду?

- 4 — це 3 і ще 1
- 4 — це 5 без 1

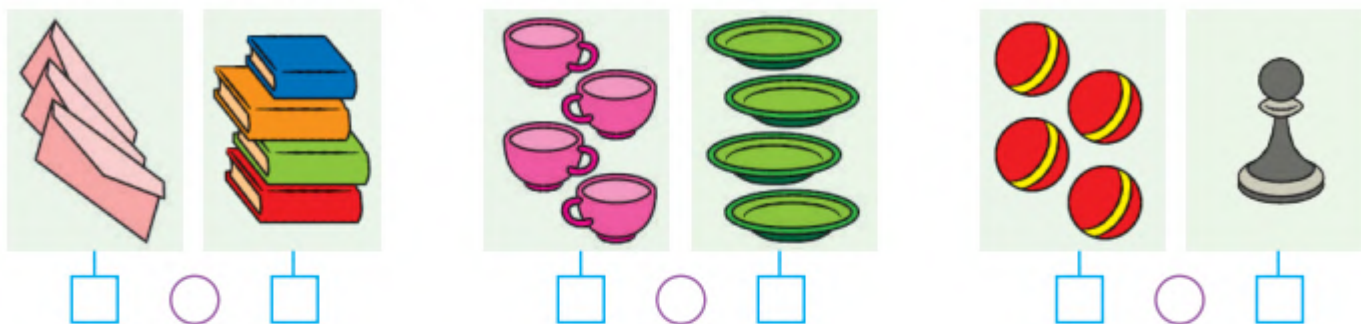
4 З'єднай кожне число з відповідною кількістю точок на кісточках доміно. Намалюй стільки трикутників, скільки вказує число.

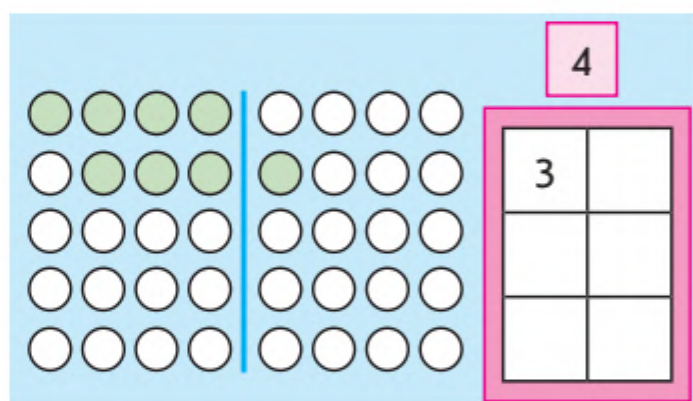
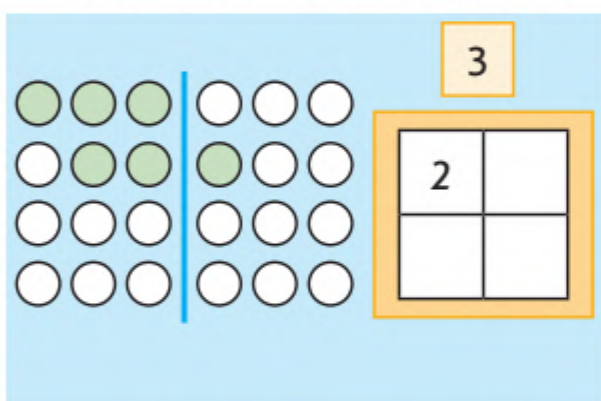

Геометрична хвилинка

5 Запиши, скільки елементів у кожній множині. Порівняй їх кількість і постав відповідні знаки: =, ≠.

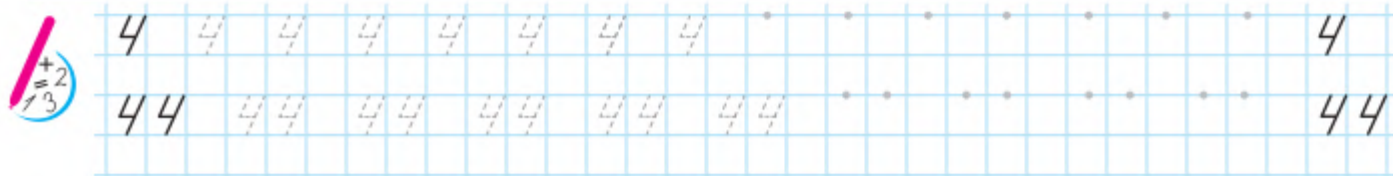
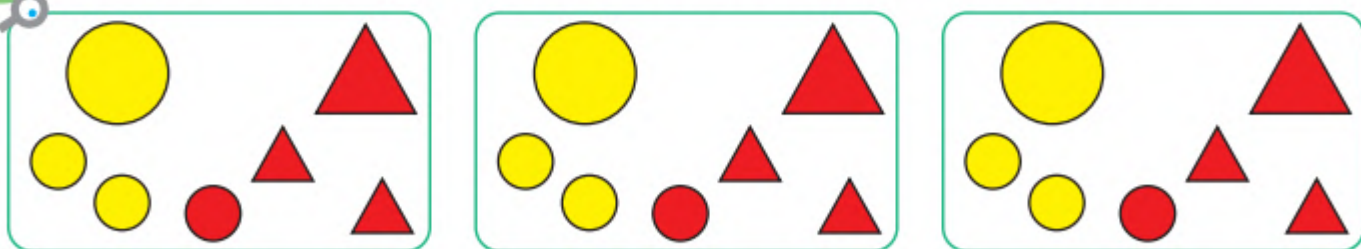
6 Попрацюй із геометричними фігурами. Досліди склад чисел 3 і 4. Заповни таблиці. Зафарбуй кружки так, щоб показати склад чисел 3 і 4.

7 Яка це фігура? Скільки в ній сторін? Скільки вершин? Що навколо тебе нагадує цю фігуру?

8 Розбий множину на дві підмножини за трьома ознаками.

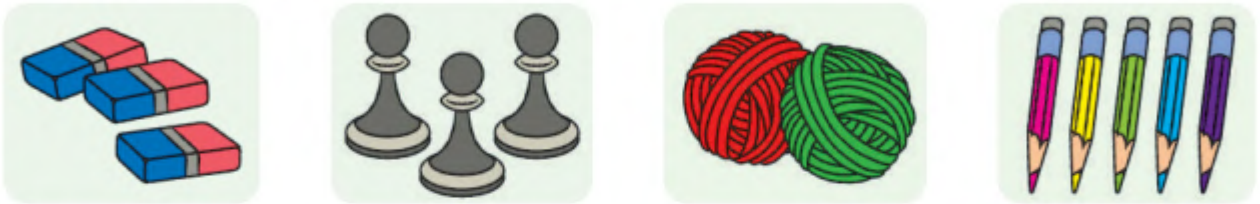

ВІВЧАЄМО ЧИСЛО І ЦИФРУ 5

- > п'ять
- > 4 і 1; 1 і 4; 3 і 2; 2 і 3
- > п'ятикутник

1 Попрацюй із числами та кружками.

2 У яких множинах менше ніж 4 елементи? у яких — більше? Що ти знаєш про число 5?

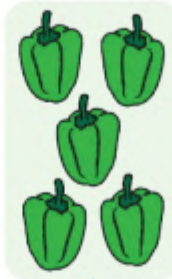
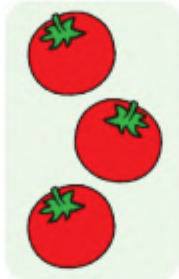
3 Що ти бачиш на малюнку? Скільки об'єктів кожного виду?

4 Перевір, чи правильно позначено числами кількість точок на кісточках доміно й кількість елементів у множинах.

5 Запиши кількість елементів у кожній множині. Порівняй множини способом утворення пар і постав відповідні знаки: $=$, $\neq$.

6 Попрацюй із геометричними фігурами. Досліди склад числа 5. Заповни таблицю. Зафарбуй кружки так, щоб показати склад числа 5.

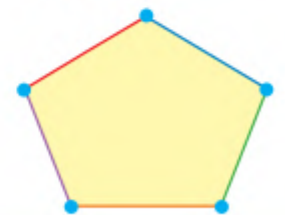
		5	
○	○	○	○
○	○	○	○
○	○	○	○
○	○	○	○
○	○	○	○
○	○	○	○
○	○	○	○
○	○	○	○
○	○	○	○

7 Скільки намистин треба донизати, щоб їх стало по 5? Домалюй намистини.

8 Розглянь фігуру на малюнку. Яка це фігура? Скільки в ній сторін? Скільки вершин? У яких фігур сторін і вершин менше?

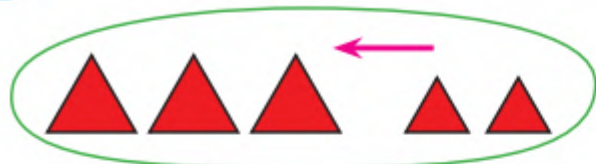

$\begin{array}{r} +2 \\ =2 \\ /3 \end{array}$	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
	3	2	3	2	3	2	3	2	3	2	3	2	3	2	3	2	3	2	3	2	3

» ПРАЦЮЄМО З ГРУПОЮ ОБ'ЄКТІВ:
ОБ'ЄДНУЄМО, ВИЛУЧАЄМО

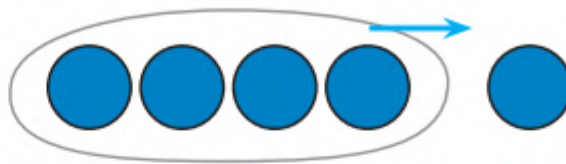
» об'єднати
» вилучити

1 Попрацюй із геометричними фігурами.

3 і 2 всього 5

об'єднати

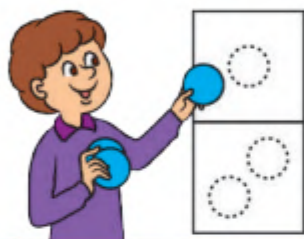

5 без 1 залишиться 4

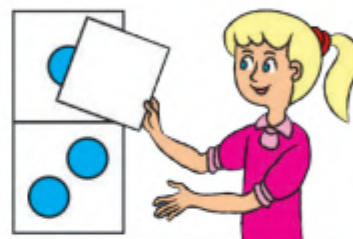
вилучити

2 Попрацюй із кісточками доміно.

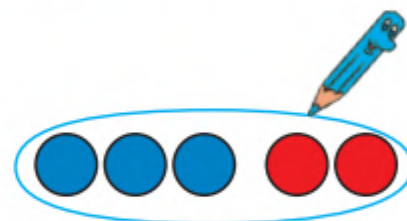

2 і 1 всього 3

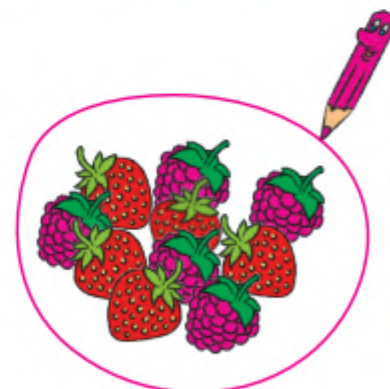
3 без 1 залишиться 2

3 Розглянь, як показали всі кружки — сині та червоні. Наведи замкнену криву, яка покаже, що кружки об'єднали.

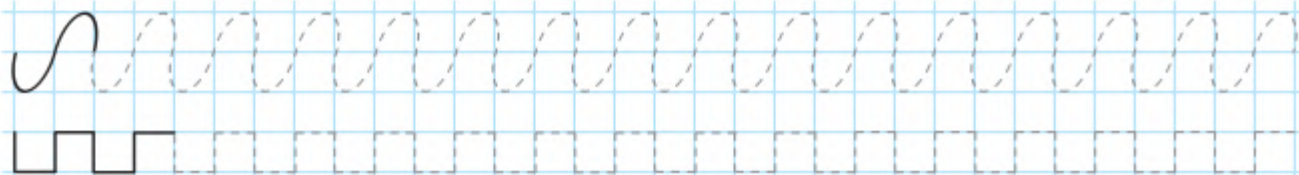
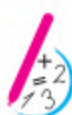

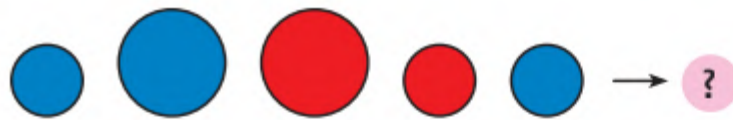
» Щоб одержати всі об'єкти, треба їх об'єднати.

4 Розглянь, як об'єднали ягідки. Що треба зробити, щоб об'єднати об'єкти?

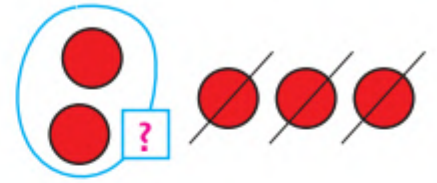

» Об'єднати — це означає присунути, змішати, зсипати тощо.

5 Розглянь, як показали решту кружків, коли частину кружків вилучили. Наведи замкнену криву, що показує, які кружки залишилися після вилучення.

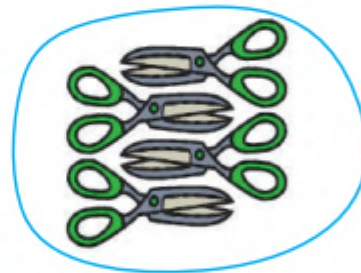
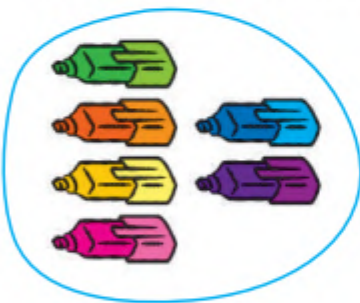
» Щоб одержати **решту** об'єктів, треба частину їх **вилучити**.

6 Розглянь, як вилучили шматок торта. Що треба зробити, щоб вилучити об'єкти?

» **Вилучити** — це означає **відсунути, відрізати, забрати, відсипати** тощо.

7 Поміркуй, які предмети об'єднували, а які — вилучали. Коли предметів стає більше? Коли предметів стає менше?

» Коли **об'єднуємо**, стає **більше**.
Колі **вилучаємо**, залишається **менше**.

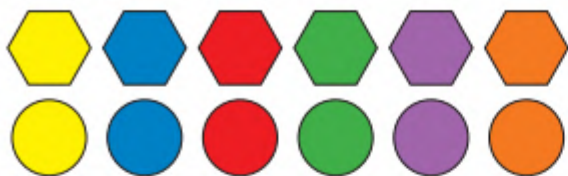
8 Скільки пензлів у стаканчику справа? Скільки пензлів у стаканчику зліва? Скільки всього пензлів? Як зробити так, щоб пензлів у стаканчиках було порівну?

ПОРІВНЮЄМО ГРУПИ ОБ'ЄКТІВ ЗА КІЛЬКІСТЮ

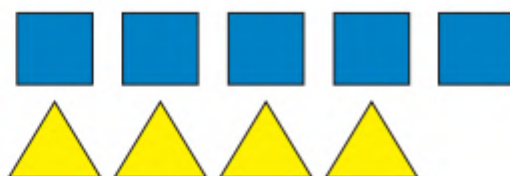
- > більше >
- < менше <
- = рівність, нерівність

1 Попрацюй із геометричними фігурами.

$$6 = 6$$

Стільки ж, порівну

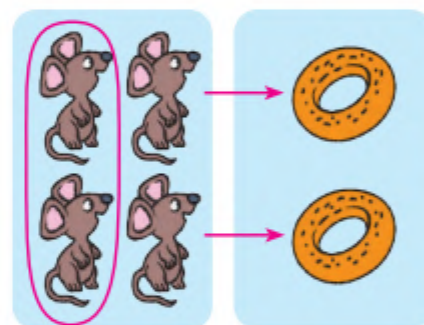
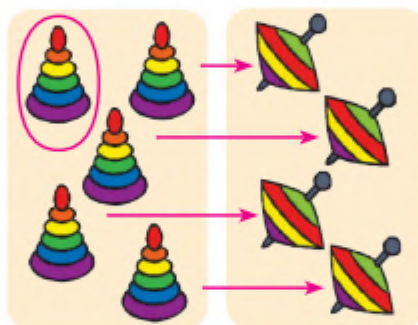
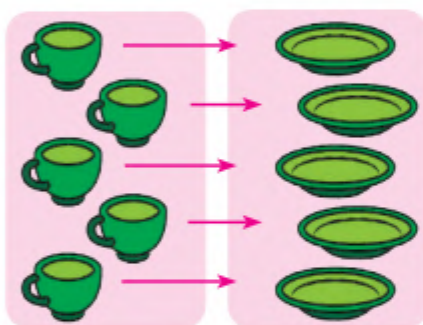
$$5 \neq 4$$

Не порівну

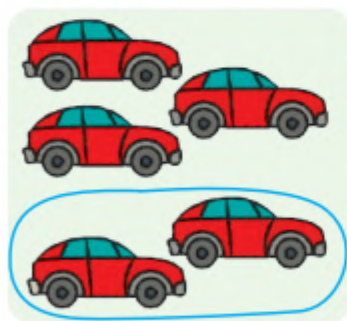
більше

менше

2 Розглянь кожний малюнок. Чи однакова кількість елементів у множинах? Чого більше? чого менше?

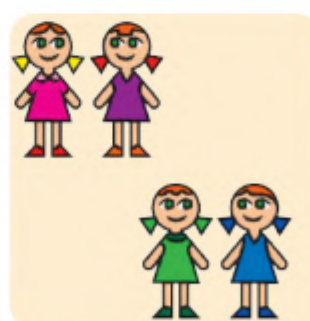

3 Розглянь кожний малюнок. Утвори пари з елементів множин. Яке число більше? яке менше?

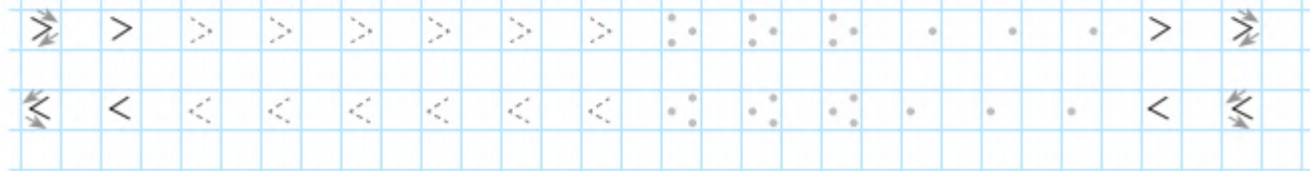
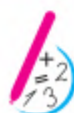
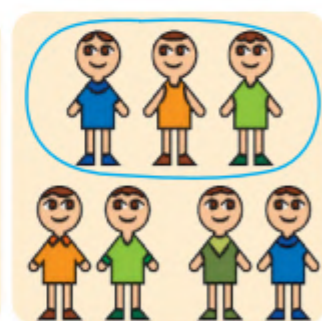
$$5 > 3$$

5 більше за 3

$$4 < 7$$

4 менше від 7

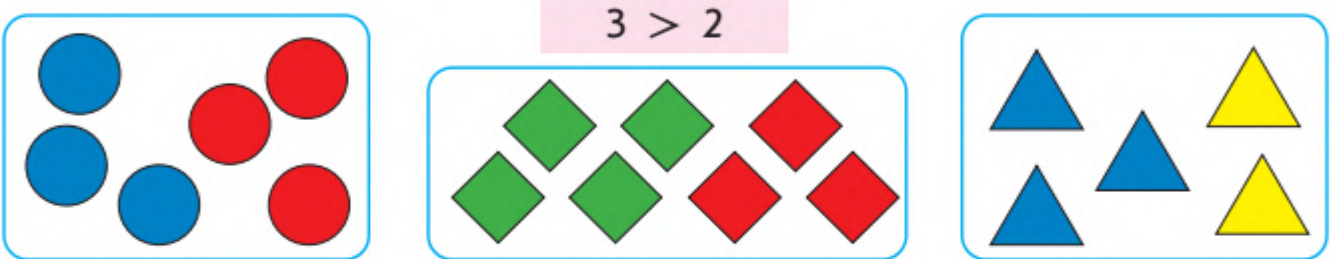

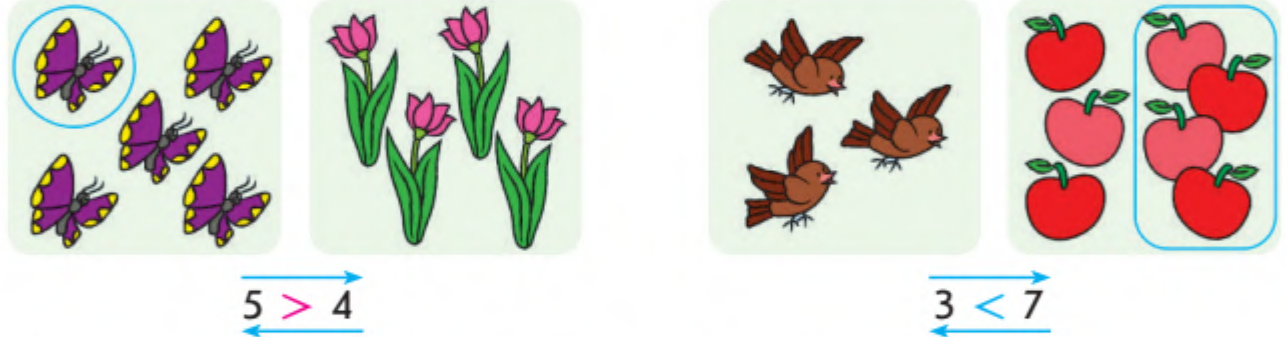
4 Попрацюй з арифметичними штангами.

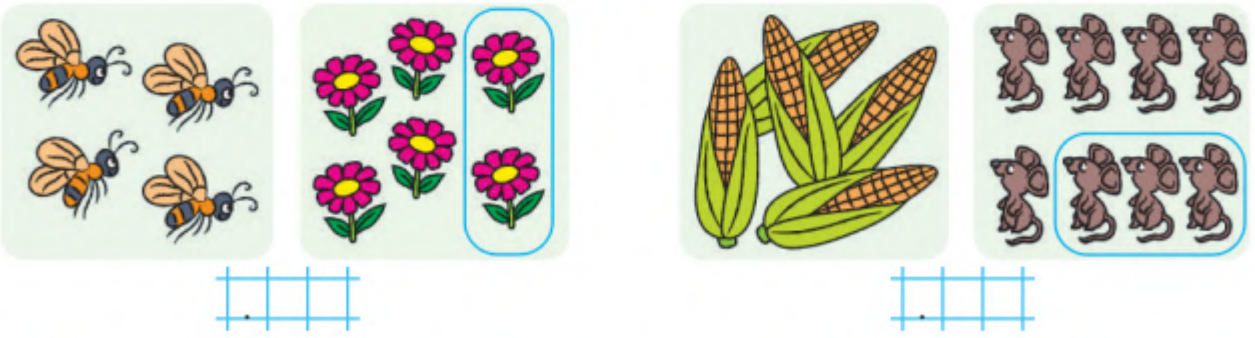
5 Добери малюнок, який відповідає нерівності.

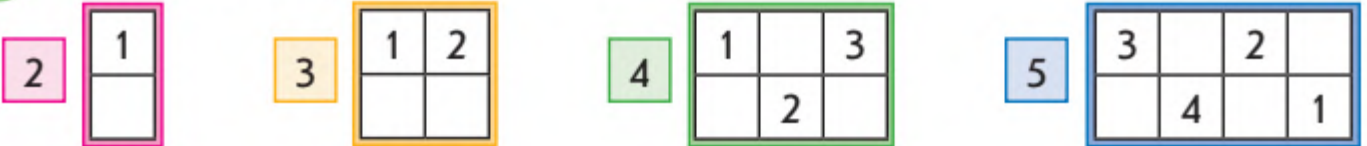
6 З'ясуй, чи правильно складено нерівності. Прочитай нерівності зліва направо та справа наліво.

7 Розглянь малюнки. Запиши відповідні нерівності.

8 Запиши склад чисел.

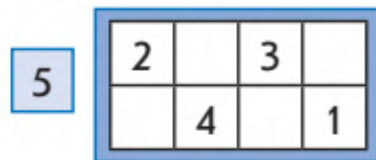
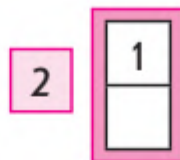
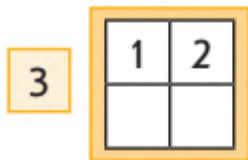
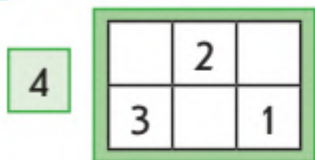

ВИВЧАЄМО АРИФМЕТИЧНІ ДІЇ ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ

- додати
- відняти
- вираз, значення виразу

1 Запиши склади чисел.

2 Попрацюй із геометричними фігурами.

4 і 2 всього 6

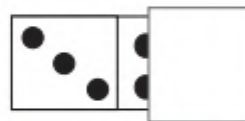

4 без 1 залишиться 3

3 Попрацюй із кісточками доміно.

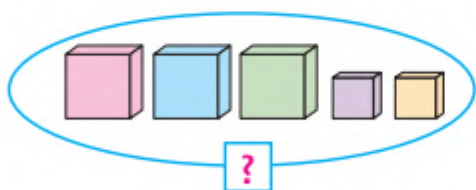

3 і 4 всього 7

7 без 4 залишиться 3

4 Щоб показати, скільки всього фігур, треба об'єднати фігури чи вилучити частину фігур? Скільки всього фігур на малюнку?

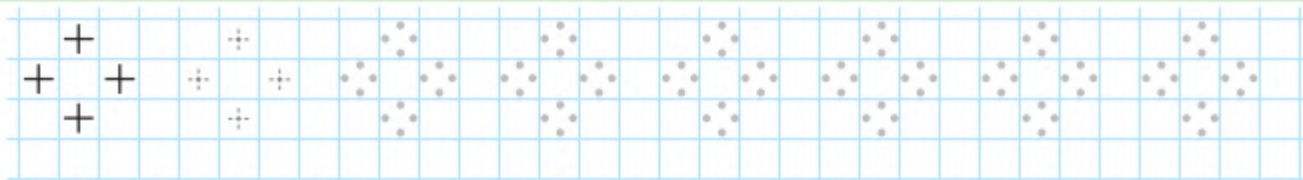
Рівність

$$3 + 2 = 5$$

Вираз

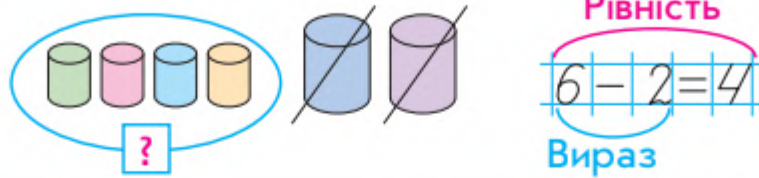

Об'єднати → додати.
Усього 3 і 2 буде 5. Усього 5 кубиків.
До 3 додати 2 буде 5.

5 Щоб показати, скільки фігур залишилося, треба об'єднати фігури чи вилучити частину фігур? Скільки фігур залишилось?

Вилучити → відняти.

Залишилось 6 без 2. Залишилось 4 циліндри.

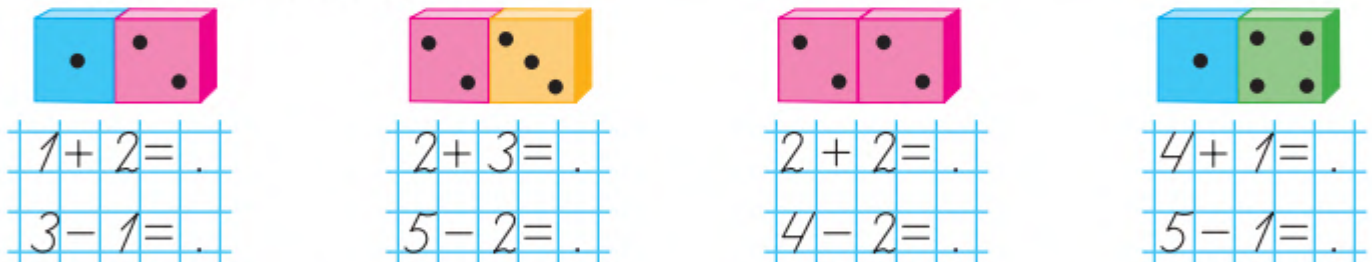
Від 6 відняти 2 буде 4.

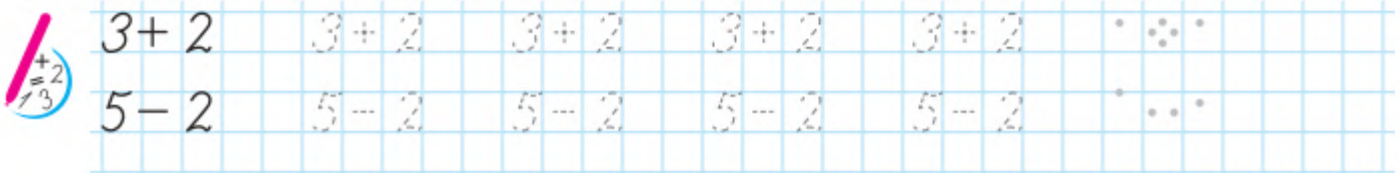
6 Перевір, чи правильно складено рівності за малюнками.

7 Перевір, чи правильно записано вирази до кісточок доміно. Знайди значення виразів.

8 Кількість елементів якої множини позначено довшим відрізком, а якої — коротшим? Поясни свою відповідь. Прочитай нерівність.

ЗОБРАЖУЄМО ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ СХЕМАТИЧНО

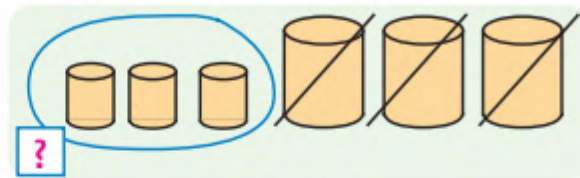
➤ схема

1

Попрацюй із геометричними фігурами.

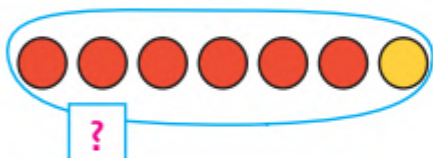
$$4 + 2$$

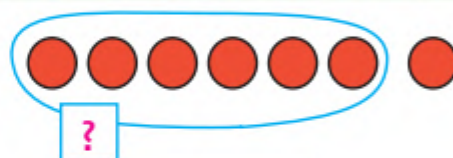
$$6 - 3$$

2

Розглянь кожний малюнок. Яку дію виконали? У результаті одержали більше чи менше, ніж було? Чому? Усно знайди значення виразів.

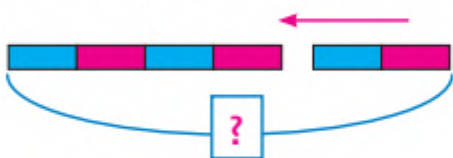
$$6 + 1$$

$$7 - 1$$

3

Попрацюй з арифметичними штангами.

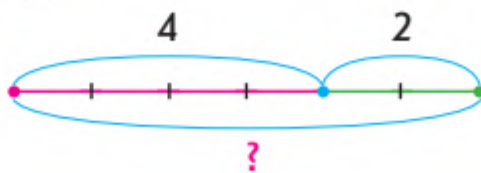
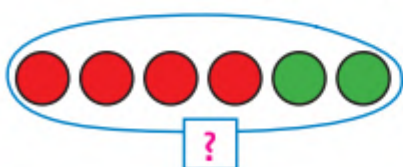
$$4 + 2$$

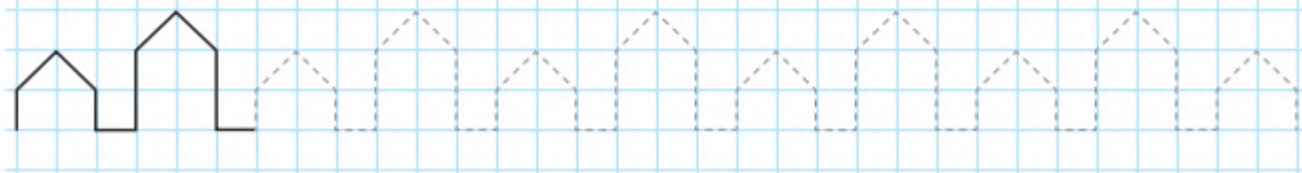
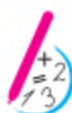
$$6 - 3$$

4

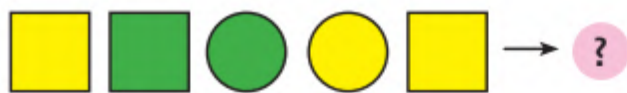
Поясни схему з кружками та схему з відрізками. Перевір, чи правильно складено рівність.

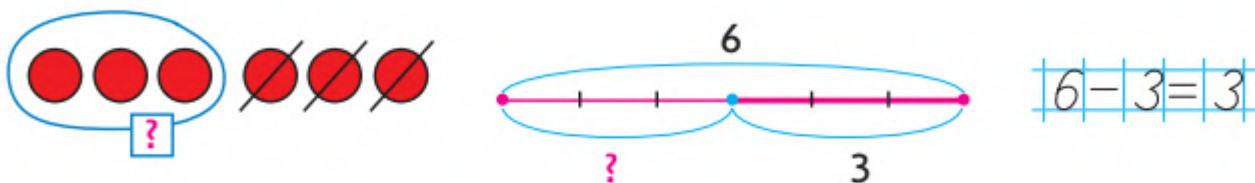
$$4 + 2 = 6$$

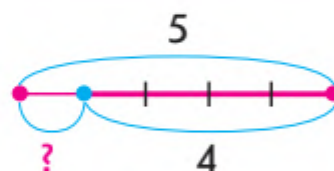
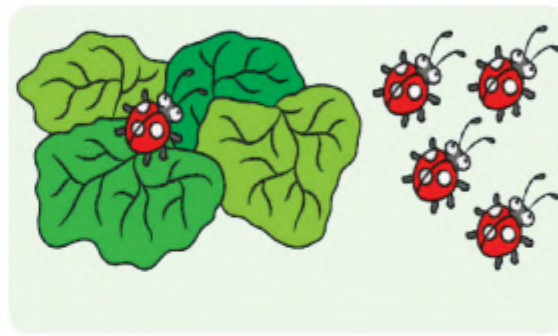
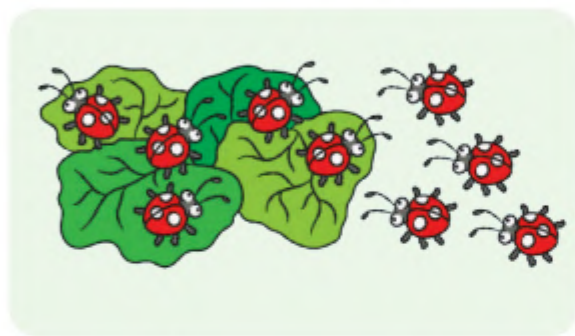

5 Поясни схему з кружками та схему з відрізками. Перевір, чи правильно складено рівність.

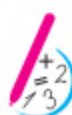
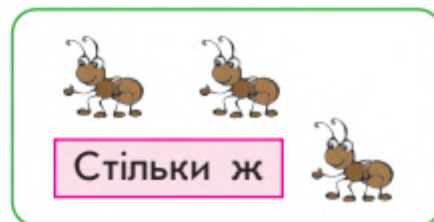
6 Прокоментуй кожний малюнок. Вибери відповідну схему. Перевір, чи правильно складено вираз. Знайди значення виразу.

$$5 + 4 = .$$

$$5 - 4 = .$$

7 Розглянь кожний малюнок. У якому ряді комах більше? Доведи свою думку.

$1 + 4 = 5$

$1 + 4 = 5$

$1 + 4 = 5$

$1 + 4 = 5$

$5 - 3 = 2$

$5 - 3 = 2$

$5 - 3 = 2$

$5 - 3 = 2$

ВІВЧАЄМО ЧИСЛО І ЦИФРУ 6

- шість
- наступне число
- попереднє число

1 Попрацюй із геометричними фігурами.

2 Запиши пропущені числа.

1 2 . . . 6 7 8 9 10

6 . . . 3

3 Запиши склад чисел. Склади відповідні рівності.

5

3	
	1
2	
	4

.	+	.	=	.
.	+	.	=	.
.	+	.	=	.
.	+	.	=	.

3

1	
2	

.	+	.	=	.
.	+	.	=	.

4

3	
	2
1	

.	+	.	=	.
.	+	.	=	.
.	+	.	=	.

4 Поміркуй, як одержати наступне число; попереднє число. Перевір, чи істинними є рівності в перших двох стовпчиках. Знайди значення інших виразів.

$2 + 1 = 3$	$4 + 1 = 5$	$3 + 1 = .$	$5 + 1 = .$
$3 - 1 = 2$	$5 - 1 = 4$	$6 - 1 = .$	$4 - 1 = .$

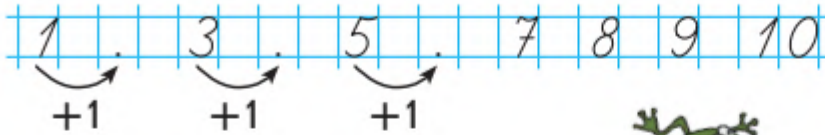
Щоб одержати наступне / попереднє число, треба додати 1 / відняти 1.

6 6 6 6 6 6 6 6 6 6 6 6 6 6 6

5 Запиши наступні числа. Знайди значення виразів.

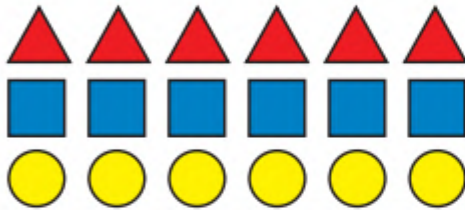

$$1 + 1 = .$$

$$3 + 1 = .$$

$$4 + 1 = .$$

6 Скільки трикутників? чотирикутників? кругів?

6 — це 5 і ще 1

$$6 = 5 + 1$$

6 — це 7 без 1

$$6 = 7 - 1$$

7 Полічи кількість точок на кісточці доміно. З'єднай кісточку з відповідним числом. Добери до числа відповідну кількість фруктів.

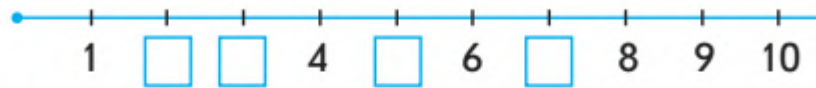
ПОРІВНЮЄМО ЧИСЛА

- числовий промінь
- наступні числа більші
- попередні числа менші

1 Попрацюй із геометричними фігурами.

2 Запиши числа, які пропущено на числовому промені. Що тобі відомо про ці числа?

3 Запиши склад чисел. Склади відповідні рівності.

5

4	
	2
	3
1	

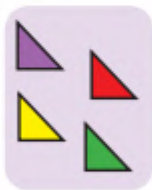
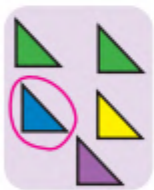
.	+	.	=	.
.	+	.	=	.
.	+	.	=	.
.	+	.	=	.

4

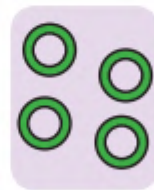
1	
	2
3	

.	+	.	=	.
.	+	.	=	.
.	+	.	=	.

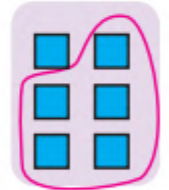
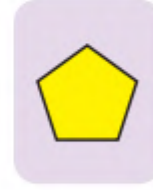
4 Порівняй пари множин за кількістю елементів. До кожної пари множин добери нерівність.

$$1 < 6$$

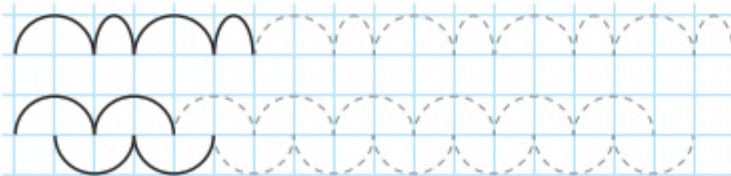
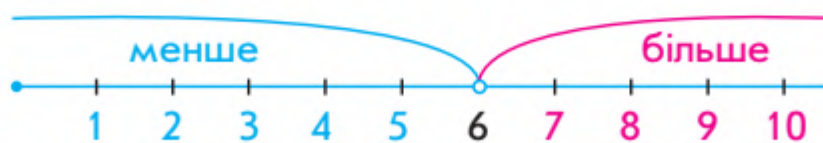

$$5 > 4$$

$$6 > 1$$

5 Назви числа, які менші від 6, і числа, які більші за 6.

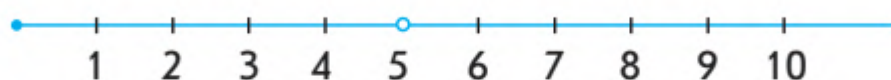

Число, яке на числовому промені розташовано ліворуч від даного, — менше від даного; праворуч від даного, — більше за дане.

6

На числовому промені підкресли однією рискою числа, які менші від 5; двома рисками — числа, які більші за 5.

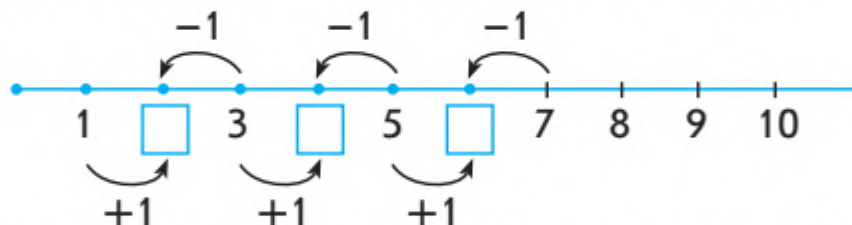
7

Порівняй числа.

5 ○ 6	6 ○ 3	6 ○ 6	5 ○ 1	1 ○ 2
3 ○ 4	3 ○ 5	1 ○ 6	6 ○ 7	4 ○ 2

8

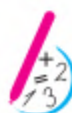
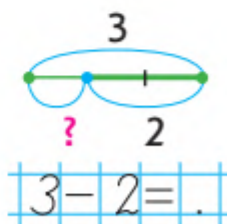
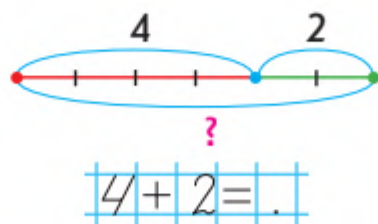
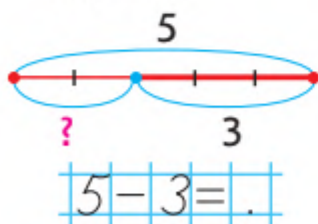
За числовим променем назви наступне число; попереднє число. Запиши пропущені числа. Знайди значення виразів.

$1 + 1 = .$	$3 + 1 = .$	$5 + 1 = .$
$7 - 1 = .$	$5 - 1 = .$	$3 - 1 = .$

9

Перевір, чи правильно складено вирази до схем. Знайди значення виразів.

6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
56	56	56	56	56	56	56	56	56	56	56	56	56	56	56

ДОСЛІДЖУЄМО СКЛАД ЧИСЛА 6

- > 6
- > 1 і 5; 5 і 1
- > 2 і 4; 4 і 2
- > 3 і 3

1 Попрацюй із геометричними фігурами.

2 Як одержати наступне число? попереднє число? Знайди значення виразів. Усно склади інші вирази та знайди їх значення.

$1 + 1 = .$ $3 - 1 = .$ $5 + 1 = .$ $5 - 1 = .$

3 Запиши числа, склад яких подано в таблицях. Усно знайди значення виразів.

3	2	$3 + 2$
4	1	$4 + 1$
2	3	$2 + 3$
1	4	$1 + 4$

1	3	$1 + 3$
2	2	$2 + 2$
3	1	$3 + 1$

1	2	$1 + 2$
2	1	$2 + 1$

4 Попрацюй із геометричними фігурами. Досліди склад числа 6. Заповни таблицю. Зафарбуй кружки так, щоб показати склад числа 6. Склади відповідні рівності на додавання.

●	●	●	●	●	●
○	●	○	●	○	●
○	○	○	○	○	○
○	○	○	○	○	○
○	○	○	○	○	○
○	○	○	○	○	○
○	○	○	○	○	○
○	○	○	○	○	○

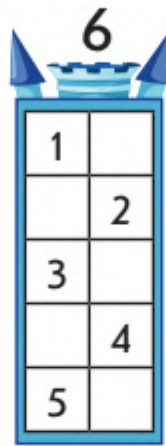
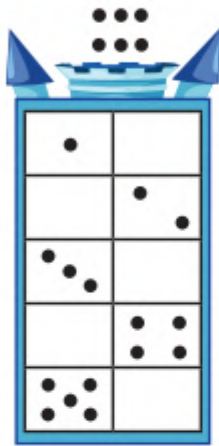
6	
5	

5 Скільки намистин треба донизати, щоб їх стало по 6? Домалюй їх.

6 Доповни до 6. Встав пропущені точки та числа.

$$1 + \dots = 6$$

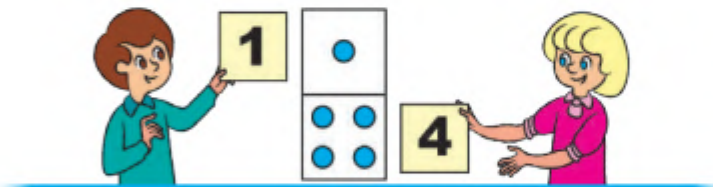
$$\dots + 2 = 6$$

$$3 + \dots = 6$$

$$\dots + 4 = 6$$

$$5 + \dots = 6$$

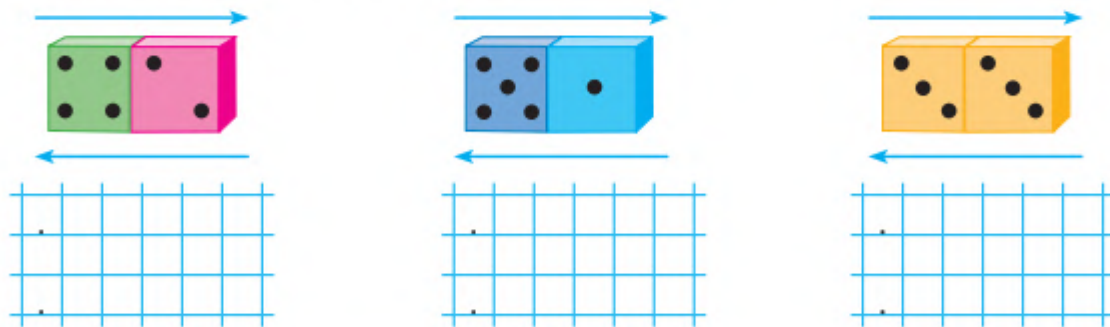
7 Попрацюй із кісточками доміно.

$$4 + 1 = 5$$

$$1 + 4 = 5$$

8 До кожної кісточки доміно склади по дві рівності на додавання. Що спільне в цих рівностях?

$15 + 2 = 17$	$51 + 1 = 52$	$15 + 51 = 66$	$51 + 15 = 66$	$15 + 51 = 66$	$51 + 15 = 66$	$51 + 15 = 66$	$51 + 15 = 66$
$24 + 2 = 26$	$42 + 2 = 44$	$24 + 42 = 66$	$42 + 24 = 66$	$24 + 42 = 66$	$42 + 24 = 66$	$24 + 42 = 66$	$42 + 24 = 66$

▶▶ ПОВТОРЮЄМО ЧИСЛА 1-6

1 Попрацюй із геометричними фігурами.

2 Назви множини, які одержали внаслідок об'єднання. Скільки елементів містить кожна множина? Усно склади відповідні рівності.

3 Визнач, скільки елементів містить кожна множина, одержана внаслідок вилучення її частини. Усно склади відповідні рівності.

4 Обведи лінією кісточки доміно, що ілюструють склад числа 6.

5 Заповни таблиці. Запиши відповідні рівності на додавання.

5	
3	
	1
2	
	4

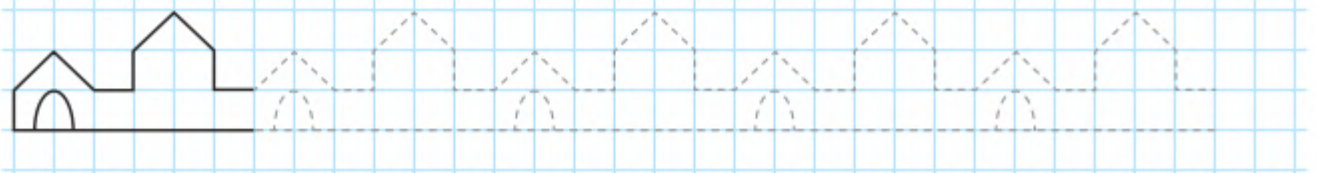
.	+	.	=	.
.	+	.	=	.
.	+	.	=	.
.	+	.	=	.

6	
4	
	1
3	
	5
2	

.	+	.	=	.
.	+	.	=	.
.	+	.	=	.
.	+	.	=	.
.	+	.	=	.

4	
1	
	2
3	

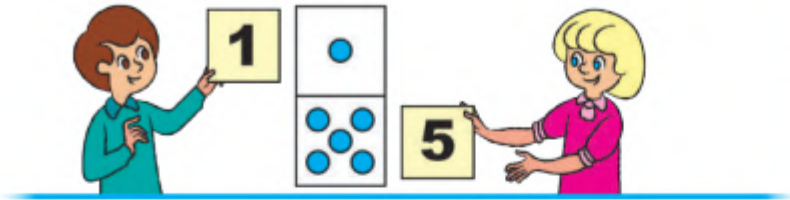
.	+	.	=	.
.	+	.	=	.
.	+	.	=	.

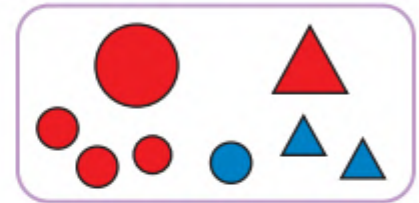
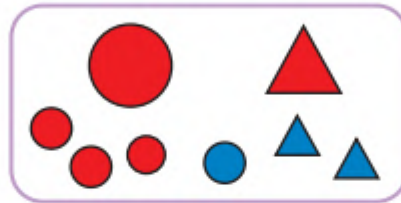
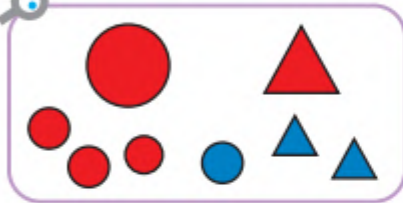

6 Попрацюй із кісточками доміно.

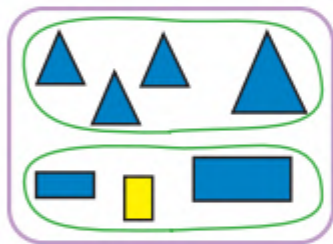

5	+	1	=	6
1	+	5	=	6
6	-	1	=	5
6	-	5	=	1

7 Розбий множину на дві підмножини за трьома ознаками.

8 З'ясуй, за якою ознакою множину розбито на підмножини в кожному випадку. Поясни, як склали рівності.

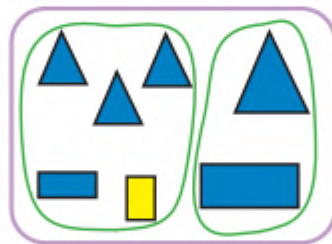

$$4 + 3 = 7$$

$$3 + 4 = 7$$

$$7 - 4 = 3$$

$$7 - 3 = 4$$

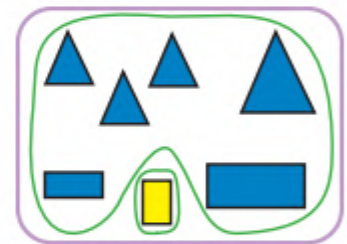

$$5 + 2 = 7$$

$$2 + 5 = 7$$

$$7 - 5 = 2$$

$$7 - 2 = 5$$

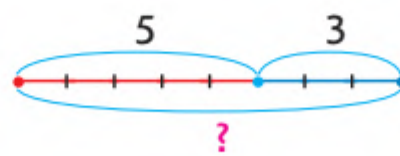
$$6 + 1 = 7$$

$$1 + 6 = 7$$

$$7 - 6 = 1$$

$$7 - 1 = 6$$

9 У дворі 5 дівчаток і 3 хлопчики. Прокоментуй схеми. Склади відповідну рівність.

135	135	135	135	•••••	135
246	246	246	246	•••••	246

ДОДАЄМО І ВІДНІМАЄМО ЗА ЧИСЛОВИМ ПРОМЕНЕМ

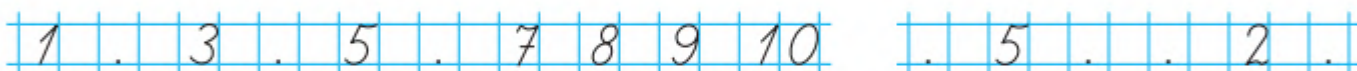
1 Упізнай числа за їх складом. Запиши числа. Усно знайди значення виразів.

1	4	$4+1$
3	2	$3+2$
4	1	$4+1$
2	3	$2+3$

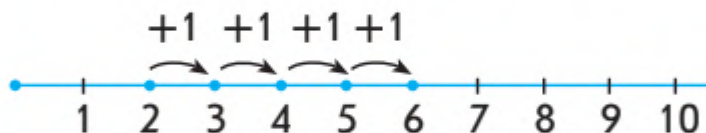
5	1	$5+1$
2	4	$2+4$
3	3	$3+3$
1	5	$1+5$
4	2	$4+2$

3	1	$3+1$
2	2	$2+2$
1	3	$1+3$

2 Запиши пропущені числа.

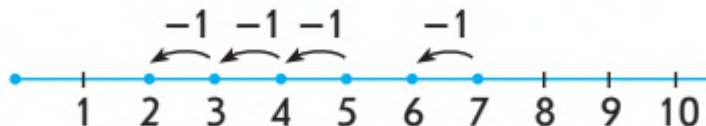

3 Як одержати наступне число? Що означає додати 1? Знайди значення виразів, користуючись числовим променем.

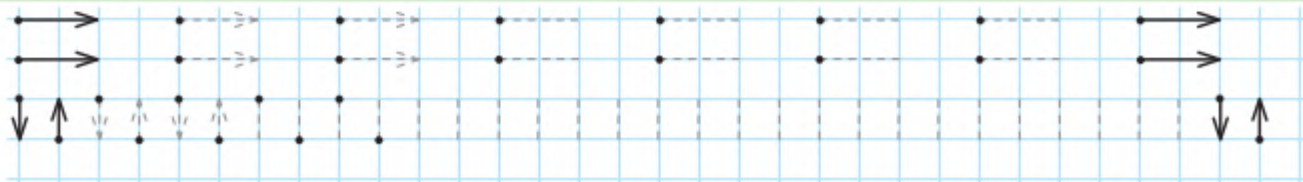

$2+1=.$ $4+1=.$ $3+1=.$ $5+1=.$

4 Як одержати попереднє число? Що означає відняти 1? Знайди значення виразів, користуючись числовим променем.

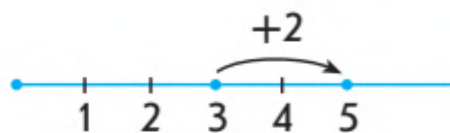
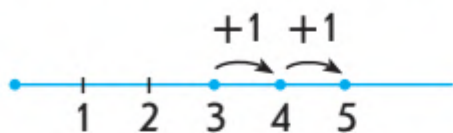

$3-1=.$ $5-1=.$ $4-1=.$ $7-1=.$

5 Виконай дії за стрілками. Зістав результати. Що цікаве можна помітити? Знайди значення виразів.

$$3 + 1 + 1 = .$$

$$3 + 2 = .$$

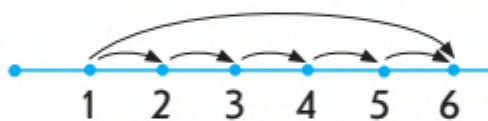
6 Знайди значення виразів, користуючись числовим променем.

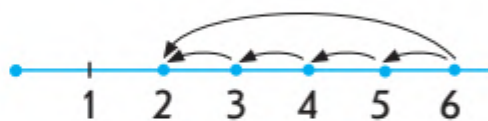
$$2 + 4 = .$$

$$5 - 4 = .$$

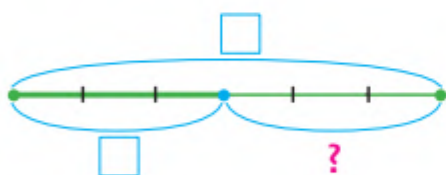

$$1 + 5 = .$$

$$6 - 4 = .$$

7 Доповни схеми. Добери вираз до кожної схеми, усно знайди його значення.

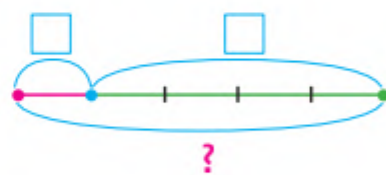

$$3 + 3$$

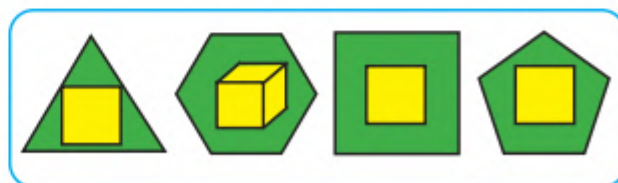
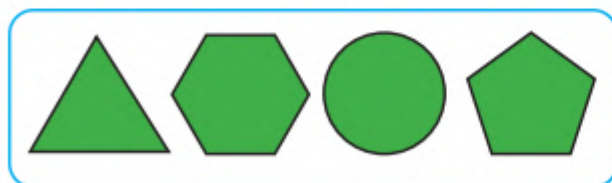
$$1 + 4$$

$$6 - 3$$

$$5 - 1$$

8 Визнач, яка фігура на кожному малюнку «зайва».

63 36 63 36 63 36 63 36 63 36 63
 654321 654321 . . . 654321

ДОДАЄМО І ВІДНІМАЄМО В МЕЖАХ 6

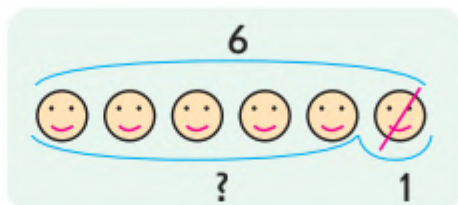
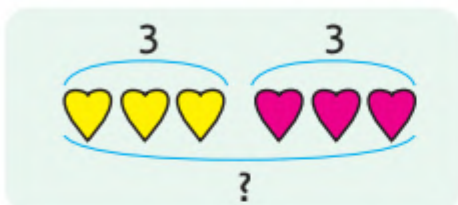
1

Попрацюй із геометричними фігурами.

2

До кожної схеми добери вираз. Знайди значення виразів.

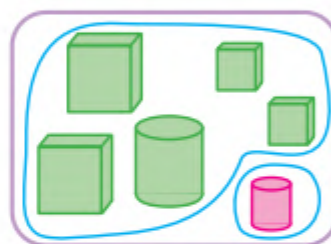
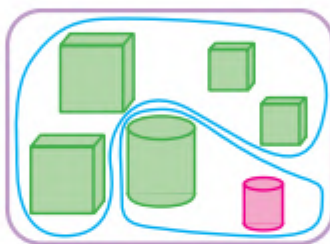
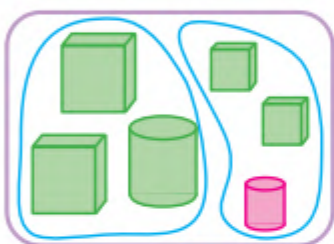

$$\begin{array}{|c|c|c|} \hline 3 & + & 3 = \dots \\ \hline 6 & - & 1 = \dots \\ \hline \end{array}$$

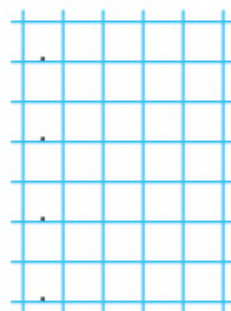
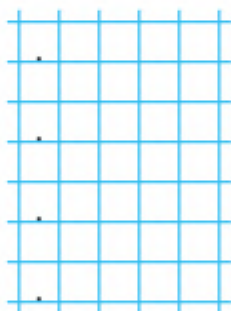
3

Розглянь малюнки. З'ясуй, за якою ознакою множину розбито на підмножини в кожному випадку. Запиши відповідні рівності за малюнками.

$$\begin{array}{|c|c|c|} \hline 3 & + & 3 = \dots \\ \hline 6 & - & 3 = \dots \\ \hline \end{array}$$

4

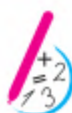
Знайди значення виразів, користуючись числовим променем.

$$2 + 4 = \dots$$

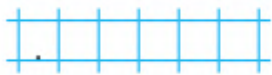
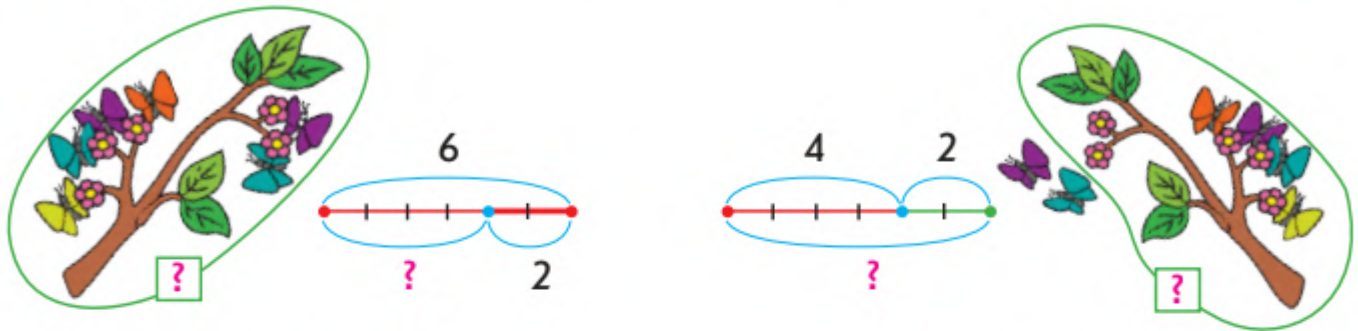
$$6 - 3 = \dots$$

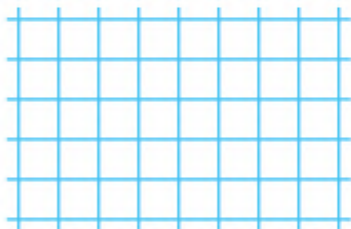

Геометрична хвилинка

5 Добери схему до кожного малюнка. Поясни свій вибір. Запиши відповідні рівності.

6 Кіт Мурчик спочатку грався з 5 мишками, а потім до них долучилася ще 1 мишка. Познач кожну мишку кружком або відрізком і виконай малюнок відповідно до ситуації. Покажи дужкою всіх мишок. Запиши відповідну рівність.

7 Гніздо перепілки може вміститися в гнізді ворони, а гніздо ворони — у гнізді орла. У кого з птахів гніздо найбільше? Як ти вважаєш, що позначає кожний відрізок?

ВИВЧАЄМО ЧИСЛО І ЦИФРУ 7

> сім

> +1 → наступне число

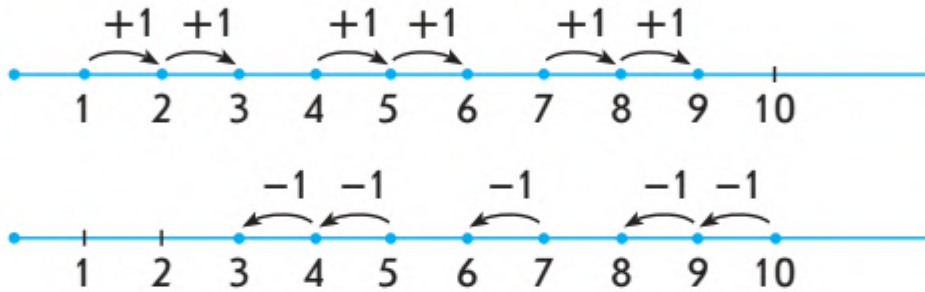
> -1 → попереднє число

1 Попрацюй із геометричними фігурами.

2 Віднови відрізок числового ряду. Підкресли однією рисою числа, менші від 6, а двома рисками — числа, більші за 6.

1 3   6 7 8 9 10

3 Поясни, як одержати наступне число; попереднє число. Усно склади рівності за числовими променями.

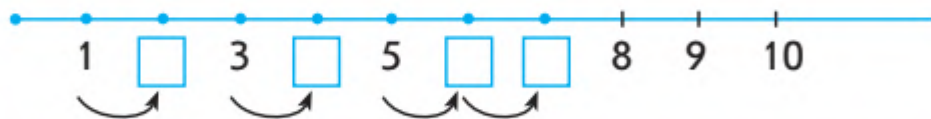

Додавання і віднімання числа 1

+1 → наступне число

-1 → попереднє число

4 Запиши до чисел наступні числа; попередні числа. Знайди значення виразів.

$1 + 1 = .$ $3 + 1 = .$ $5 + 1 = .$ $6 + 1 = .$

$2 - 1 = .$ $4 - 1 = .$ $6 - 1 = .$ $7 - 1 = .$

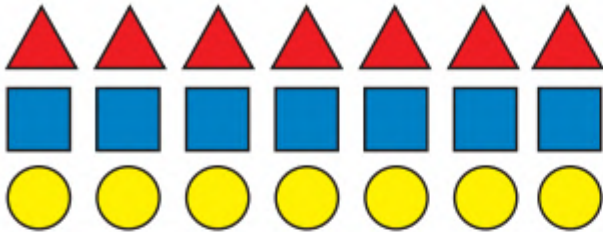
7 7 7 7 7 7 7 7 7 7 7 7 7 7 7

7 7 7 7 7 7 7 7 7 7 7 7 7 7 7

5

Скільки трикутників? чотирикутників? кругів?

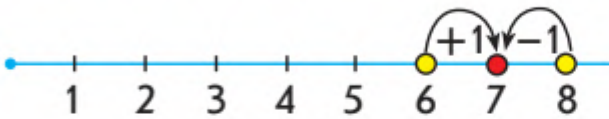

7 — це 6 і ще 1

$$7 = 6 + 1$$

7 — це 8 без 1

$$7 = 8 - 1$$

6

Полічи кількість точок на кісточці доміно. З'єднай кісточку з відповідним числом. Добери до числа відповідну кількість фігур.

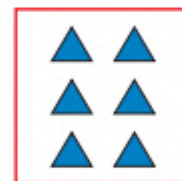
3

4

5

6

7

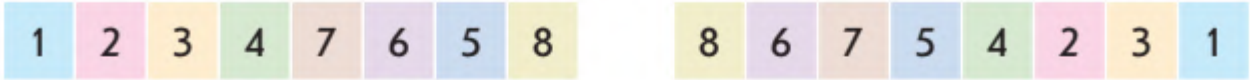

7

У Китаї мешкає більше людей, ніж в Індії. В Індії мешкає більше людей, ніж в Україні. У якій із цих країн мешкає найбільше людей? найменше людей? Поясни, що позначає кожний відрізок.

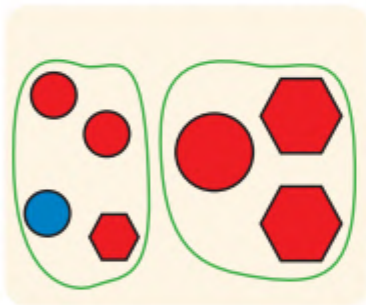
1 З'ясуй, які числа розташовані не на своїх місцях.

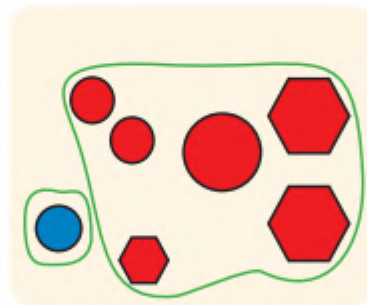
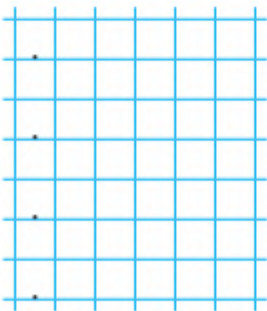
2 Знайди неправильні (хибні) нерівності. виправ помилки. Порівняй числа.

$7 > 5$	$7 < 3$	$7 \bigcirc 1$	$7 \bigcirc 10$	$1 \bigcirc 4$
$3 < 4$	$6 > 3$	$5 \bigcirc 3$	$6 \bigcirc 7$	$6 \bigcirc 5$
$5 > 6$	$4 < 7$	$2 \bigcirc 3$	$5 \bigcirc 2$	$5 \bigcirc 8$

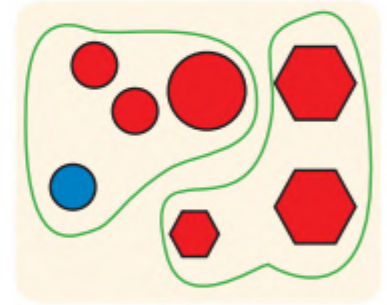
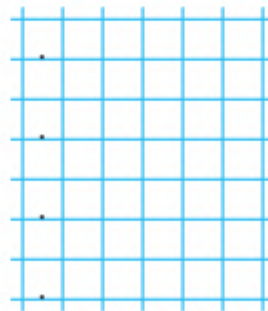
3 З'ясуй, за якими ознаками множину фігур розбито на підмножини в кожному випадку. Порівняй підмножини за кількістю елементів. Доповни нерівності. Яке ще завдання можна виконати за малюнками? Виконай його.

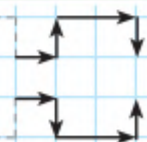
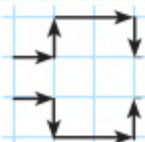
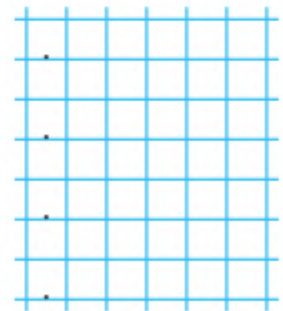
$$4 > \square$$

$$1 < \square$$

$$\square > \square$$

Геометрична хвилинка

4 Запиши склад хоча б двох чисел. Склади відповідні рівності.

5

4	
	2
	3
1	

. + . = .
. + . = .
. + . = .
. + . = .

6

5	
	2
3	
	4
1	

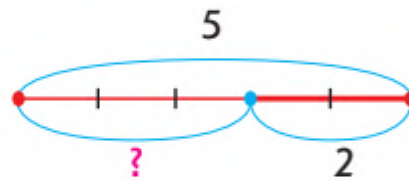
. + . = .
. + . = .
. + . = .
. + . = .
. + . = .

4

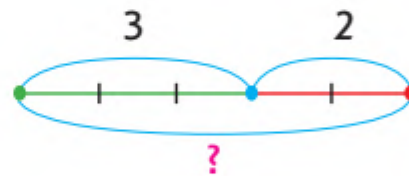
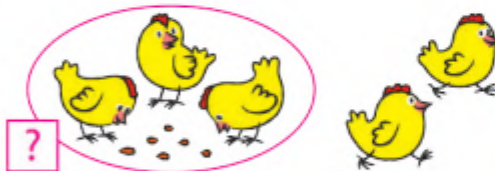
3	
	2
1	

. + . = .
. + . = .
. + . = .

5 Прокоментуй кожний малюнок. Добери до нього схему та вираз.

$3 + 2$

$5 - 2$

6 Допоможи Білосніжці дібрати до кожного виразу його значення.

$4 + 1$

$4 - 1$

$1 + 1$

$7 - 1$

$5 - 1$

$2 - 1$

$6 + 1$

$7 > 6$

$7 > 6$

$7 > 6$

$7 > 6$

$7 > 6$

$7 > 6$

$1 < 2$

$1 < 2$

$1 < 2$

$1 < 2$

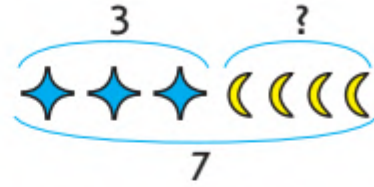
$1 < 2$

$1 < 2$

- > 7
- > 1 і 6; 6 і 1
- > 2 і 5; 5 і 2
- > 3 і 4; 4 і 3

ДОСЛІДЖУЄМО СКЛАД ЧИСЛА 7

1 До кожної схеми добери вираз. Усно знайди значення дібраних виразів.

7-4

5+2

7-2

3+4

7-5

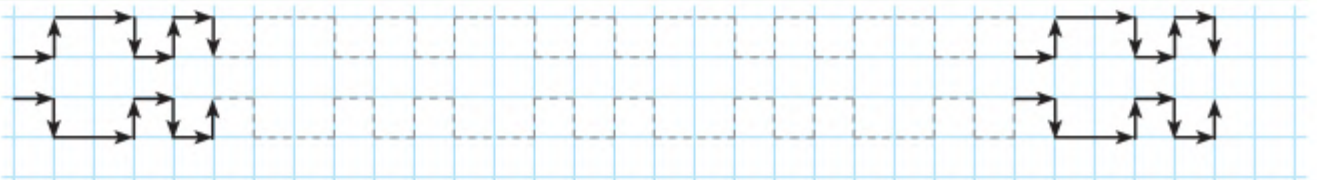
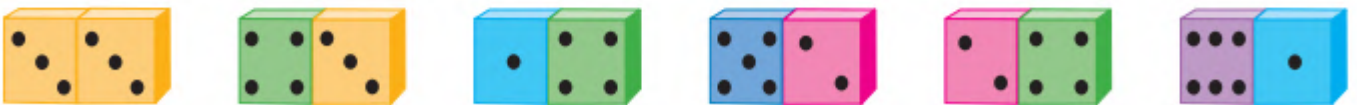
7-3

2 Попрацюй із геометричними фігурами. Досліди склад числа 7. Заповни таблицю. Перевір, чи правильно проілюстровано склад числа 7. Склади відповідні рівності на додавання.

3 Скільки намистин треба донизати, щоб їх стало по 7? Домалюй їх.

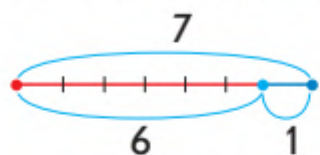

4 Обведи лінією кісточки доміно, які показують склад числа 7. Усно склади відповідні рівності.

5 Поясни, як склали вирази за схемами. Склади інші вирази. Знайди значення всіх виразів.

$$6 + 1 = .$$

$$1 + 6 = .$$

$$7 - 6 = .$$

$$7 - 1 = .$$

$$5 + 2 = .$$

$$. . . . .$$

$$7 - 5 = .$$

$$. . . . .$$

$$4 + 3 = .$$

$$. . . . .$$

$$7 - 4 = .$$

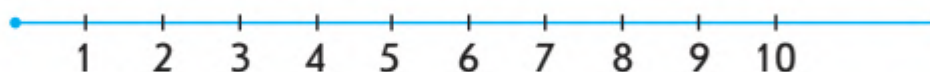
$$. . . . .$$

6 З'ясуй, які нерівності істинні; які хибні. Перетвори хибні нерівності на істинні.

$7 > 4$	$3 < 7$	$4 > 8$	$7 < 10$	$6 > 3$
$8 < 6$	$6 > 7$	$1 < 7$	$5 < 7$	$7 < 4$

7 Згадай, що означає додати 1; відняти 1. Знайди значення виразів.

$2 + 1 = .$	$7 - 1 = .$	$5 + 1 = .$	$5 - 1 = .$
-------------	-------------	-------------	-------------

8 Сосна вища за березу, береза нижча від ялини. Що нижче — сосна чи ялина? Поясни, що позначають відрізки.

16	61	16	61	16	61	16	61	16	61	16
34	43	34	43	34	43	34	43	34	43	34

▶▶ ПОВТОРЮЄМО ЧИСЛА 1-7

1 Обведи пари, у яких перше число більше за друге.

6 і 8

10 і 3

4 і 1

7 і 3

9 і 7

6 і 4

9 і 10

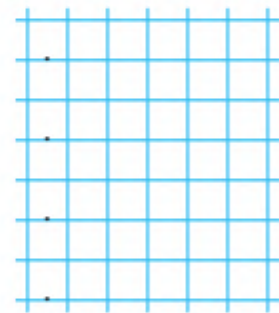
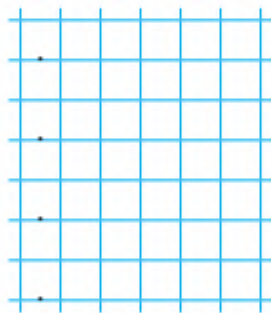
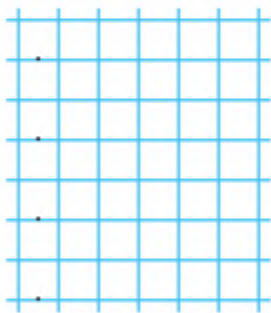
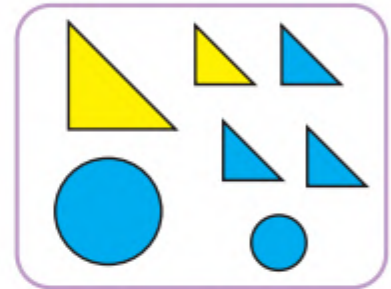
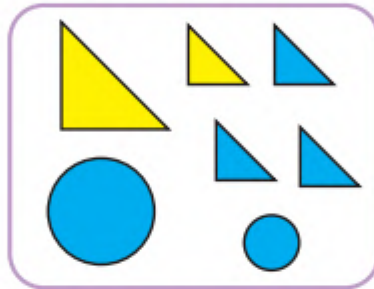
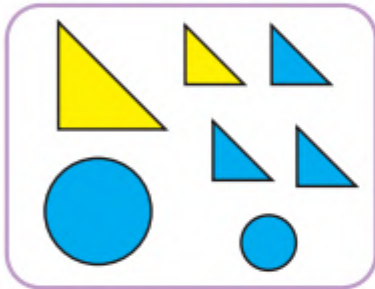
5 і 2

2 Назви числа:

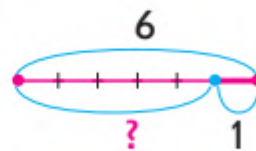
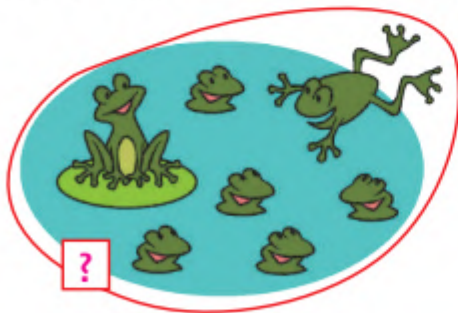
- 1) більші за 2, але менші від 6;
- 2) більші за 5, але менші від 7;
- 3) менші від 9, але більші за 4.

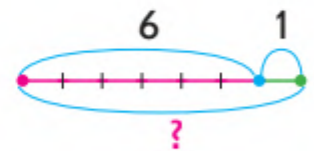
3 Розбий множину на дві підмножини за трьома ознаками. Склади до кожного малюнка можливі рівності.

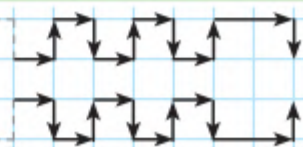
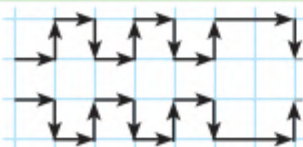
4 Добери до малюнка схему та вираз.

6 - 1

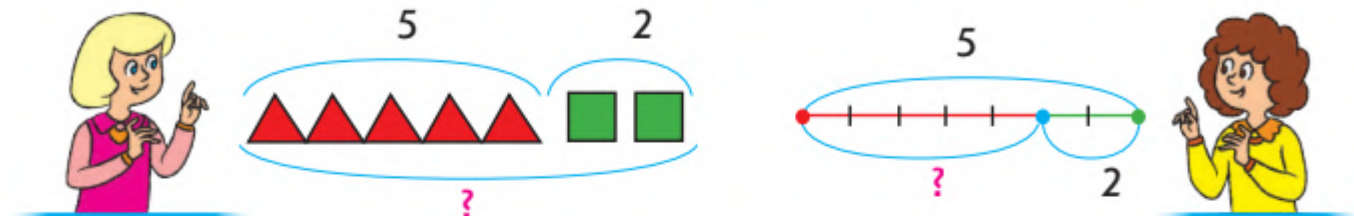
6 + 1

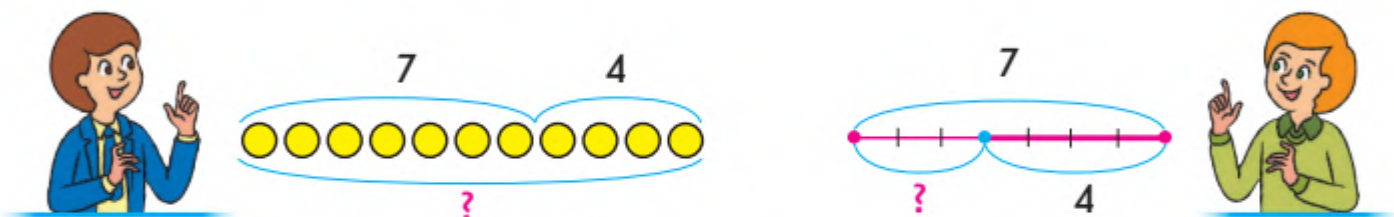

Геометрична хвилинка

- 5 На лузі паслися 5 корів і 2 телятка. Перевір, яка дівчинка правильно показала на схемі, скільки всього тварин паслося на лузі.

- 6 Бабуся зірвала з дерева 7 груш. Онукові вона віддала 4 груші. Перевір, хто з хлопчиків правильно показав на схемі, скільки груш залишилось у бабусі.

- 7 Знайди помилки в роботі Сергійка. Що він переплутав? Виправ помилки.

$6 + 1 = 7$	$9 - 1 = 8$	$4 + 1 = 5$	$6 - 1 = 7$
$7 + 1 = 6$	$3 + 1 = 2$	$2 - 1 = 1$	$5 + 1 = 4$

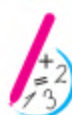
- 8 Уляна старша за Аліну, але молодша від Олі. Хто з дівчаток найстарша? наймолодша? Вибери відповідні схеми.

Уляна
Аліна
Оля

Оля
Уляна
Аліна

Оля
Аліна
Уляна

1357	1357	1357	• • • • •	1357
2468	2468	2468	• • • • •	2468

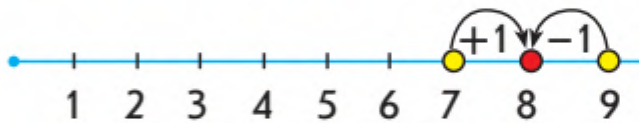
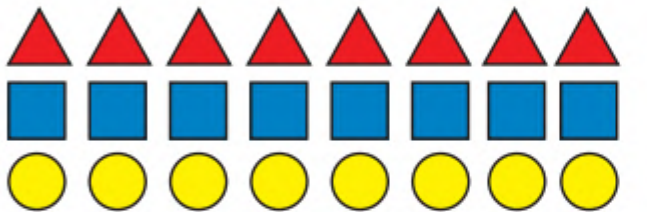
1 Перевір, чи правильно підкреслено числа, які менші від 7.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

2 Знайди значення виразів за числовим рядом, поданим у завданні 1.

5 + 1 = .   7 - 1 = .   3 - 1 = .   6 - 1 = .
2 - 1 = .   4 + 1 = .   6 + 1 = .   1 + 1 = .

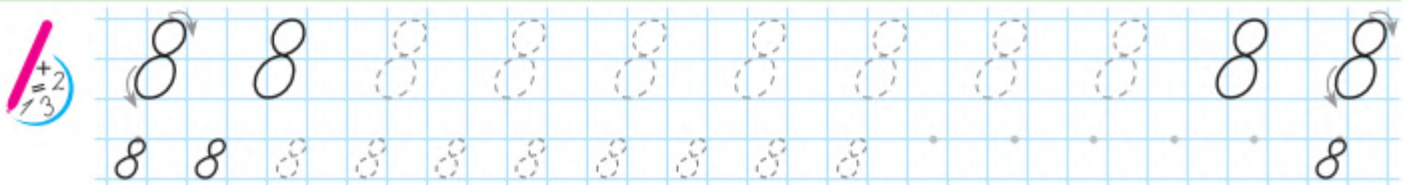
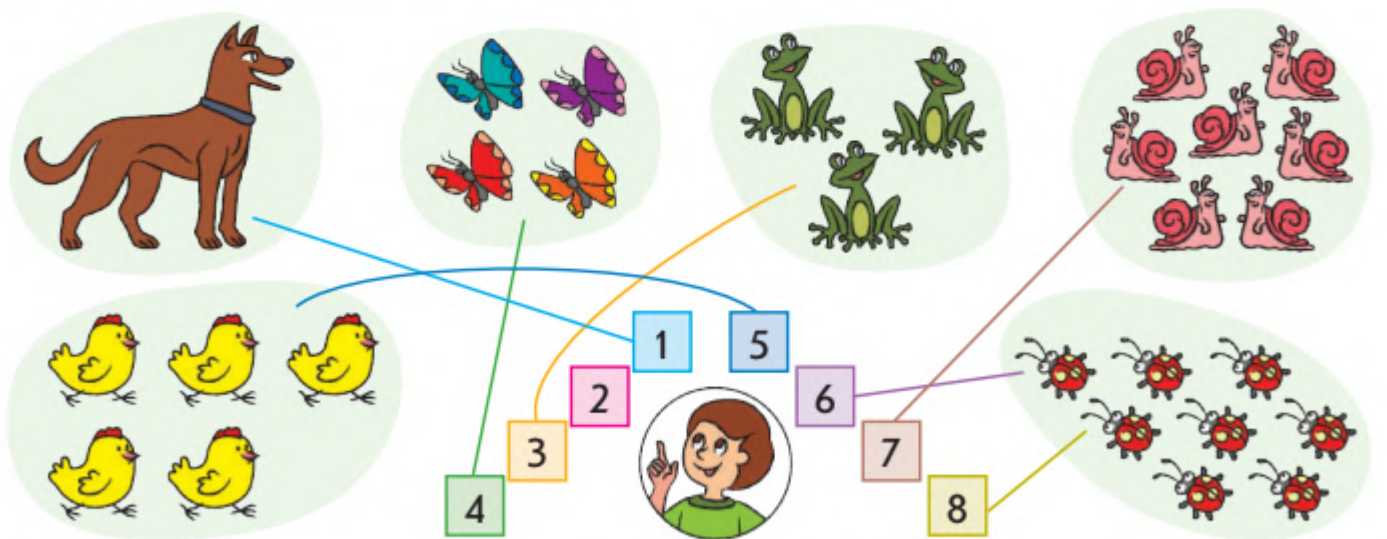
3 Що можна сказати про кількість трикутників, чотирикутників і кругів на малюнку?

8 — це 7 і ще 1 $8 = 7 + 1$

8 — це 9 без 1 $8 = 9 - 1$

4 Перевір, чи правильно позначено числом кількість елементів у кожній множині.

Геометрична хвилинка

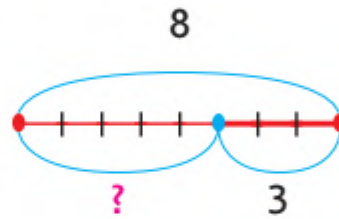
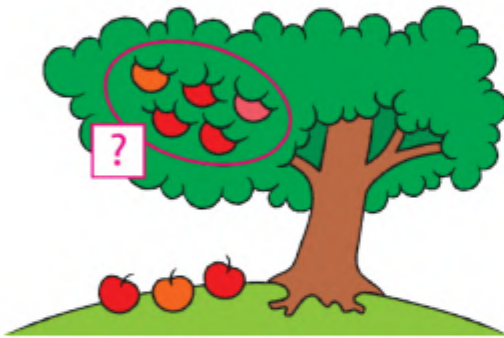
- 5 Запиши, скільки ще горіхів має покласти білочка в кожен купку, щоб горіхів було по 8.

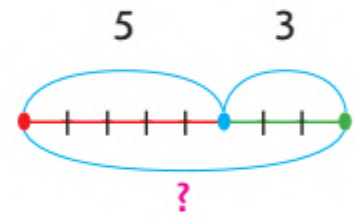
- 6 Попрацюй із геометричними фігурами.

- 7 Добери до малюнка схему та вираз.

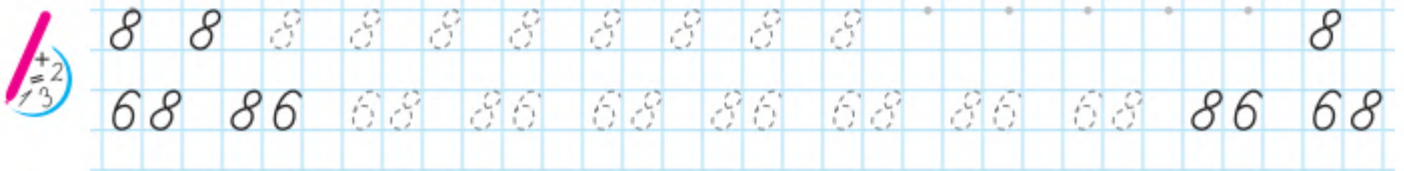
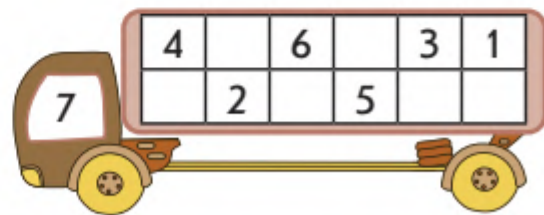
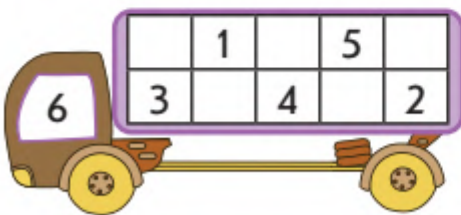
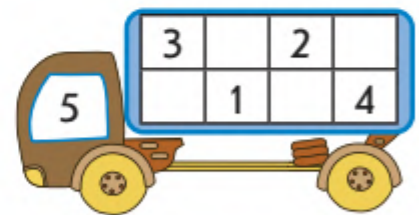
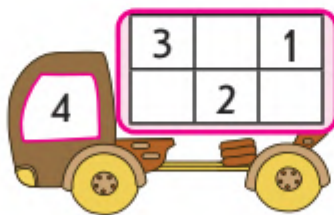
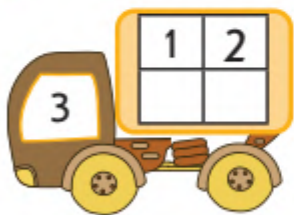

$$5 + 3$$

$$8 - 3$$

- 8 Запиши склад чисел.

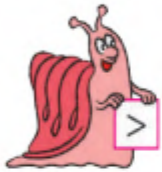

»» ПОРІВНЮЄМО ЧИСЛА

1 Обведи числа, які порушують порядок чисел при лічбі.

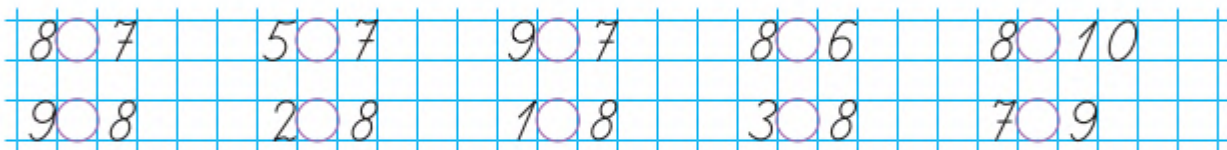

2 У першому рядку мали підкреслити числа, менші від 8; у другому рядку — більші за 5, але менші від 8. Чи правильно це зроблено? Виправ помилки.

$\underline{1}$ $\underline{2}$ $\underline{3}$ $\underline{4}$ $\underline{5}$ $\underline{6}$ $\underline{7}$ 8 9 10
 1 2 3 4 $\underline{5}$ $\underline{6}$ $\underline{7}$ $\underline{8}$ 9 10

3 Порівняй числа.

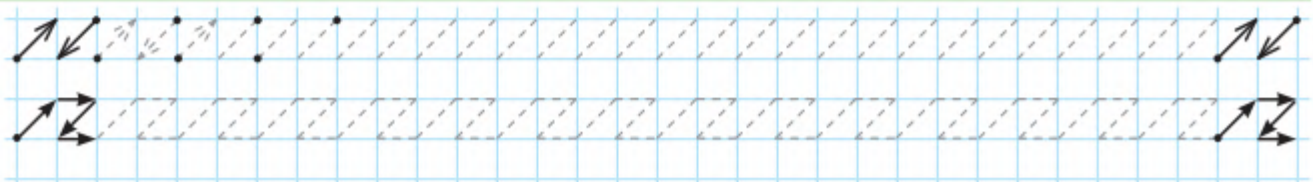
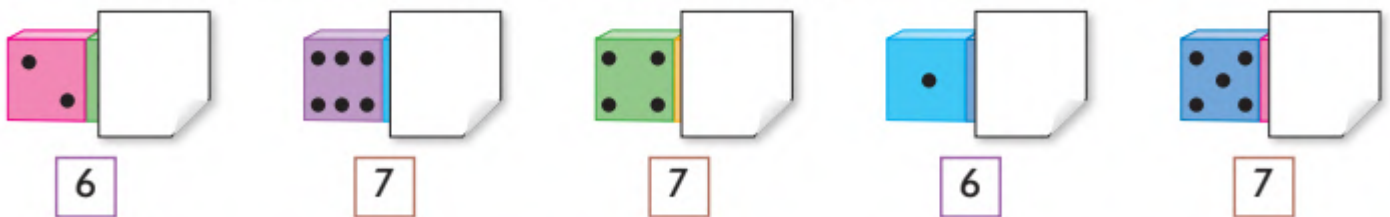

4 Прочитай кожну нерівність. Що цікаве можна помітити в першому стопчику? у другому стопчику? Де на числовому промені розташоване більше число відносно меншого?

$8 > 7$ $2 < 3$ $3 > 1$ $3 < 5$
 $7 > 6$ $3 < 4$ $4 < 6$ $4 > 2$
 $6 > 5$ $4 < 5$ $5 > 3$ $5 < 7$

5 З'ясуй, скільки точок «сховалося» за кожним аркушем. Постав відповідну кількість точок на кісточках доміно.

Геометрична хвилинка

6 Упізнай число за його складом. Розглянь, як склали рівності на додавання і віднімання. Доповни істинні рівності.

	6	1
	5	2
	4	3
	3	4
	2	5
	1	6

$6 + 1 = 7$

$7 - 6 = 1$

$5 + 2 = 7$

$7 - 5 = 2$

$4 + 3 = \square$

$7 - 4 = \square$

$3 + 4 = \square$

$7 - 3 = \square$

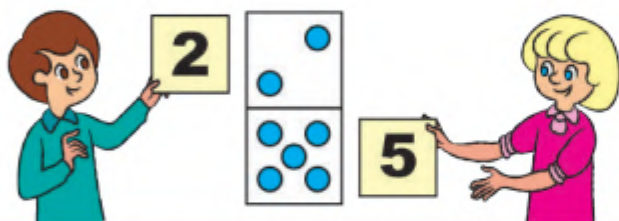
$2 + 5 = \square$

$7 - 2 = \square$

$1 + 6 = \square$

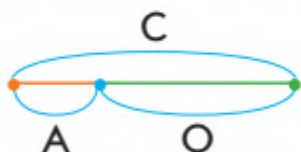
$7 - 1 = \square$

7 Попрацюй із кісточками доміно.

5	+	2	=	7
2	+	5	=	7
7	-	2	=	5
7	-	5	=	2

8 Чарівниця перетворила числа на букви. Склади рівності за схемою.

$\square + \square = \square$

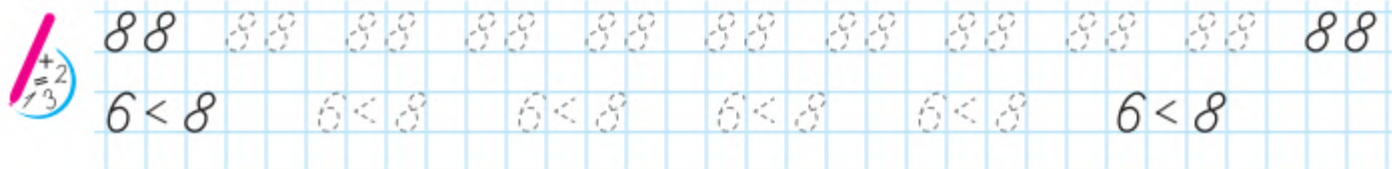
$\square - \square = \square$

$\square + \square = \square$

$\square - \square = \square$

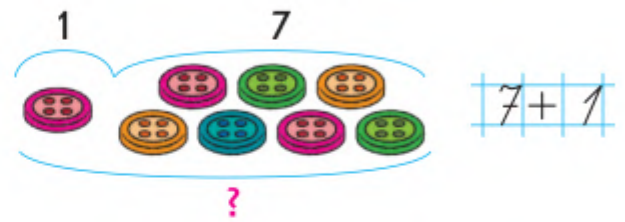
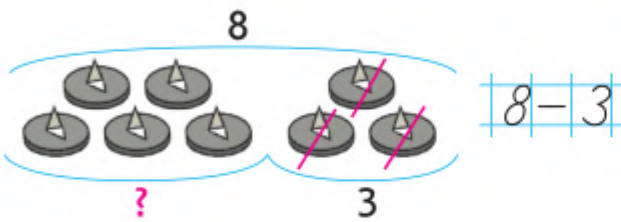
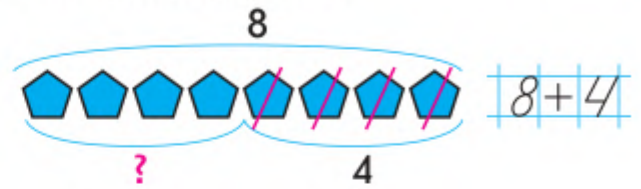
9 Температура тіла людини менша від температури тіла голуба, але більша за температуру тіла слона. У кого температура тіла найнижча? Визнач, що позначає кожний відрізок.

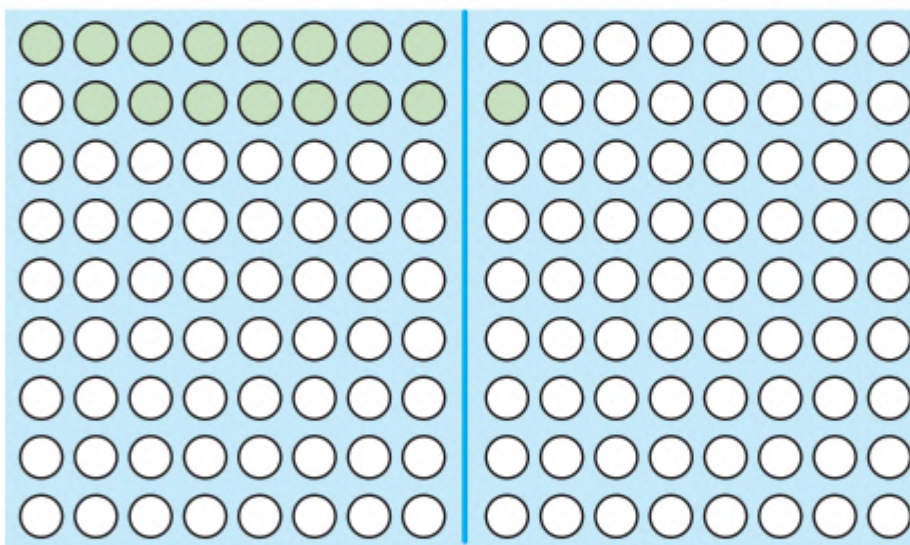
ДОСЛІДЖУЄМО СКЛАД ЧИСЛА 8

- > 8
- > 1 і 7; 7 і 1
- > 2 і 6; 6 і 2
- > 3 і 5; 5 і 3
- > 4 і 4

1 Перевір, чи правильно складено вирази за схемами. Виправ помилки, якщо вони є. Усно знайди значення виразів.

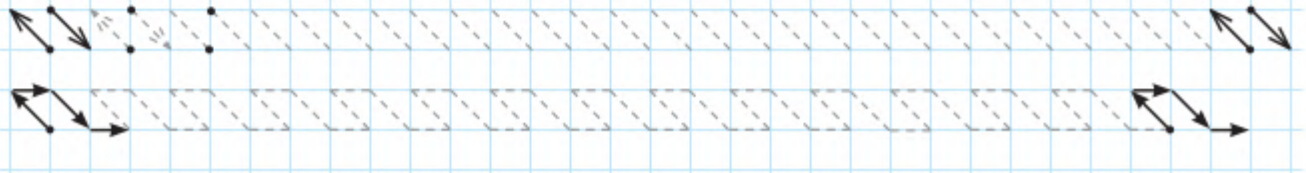

2 Попрацюй із геометричними фігурами. Досліди склад числа 8. Заповни таблицю. Зафарбуй кружки так, щоб показати склад числа 8. Усно склади відповідні рівності на додавання і віднімання.

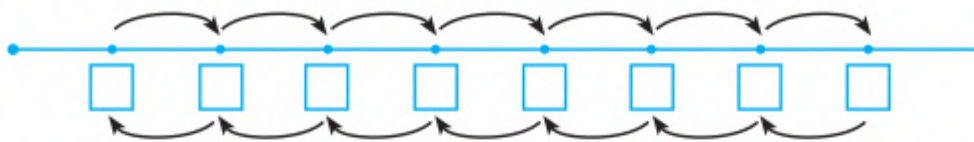
8	
7	

3 Обведи замкненою кривою кісточки доміно, які показують склад числа 8. Усно склади відповідні рівності.

4 Запиши числа від 1 до 8. Знайди значення виразів.

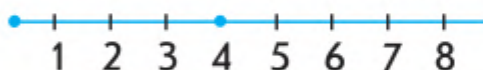

$1 + 1 = .$	$2 + 1 = .$	$3 + 1 = .$	$4 + 1 = .$
$5 + 1 = .$	$6 + 1 = .$	$7 + 1 = .$	$5 - 1 = .$
$2 - 1 = .$	$3 - 1 = .$	$4 - 1 = .$	$9 - 1 = .$

5 Прочитай кожну нерівність. Визнач, істинною чи хибною вона є. Виправ помилки.

$9 > 8$	$5 < 8$	$2 > 3$	$4 < 10$	$7 < 4$
$6 < 4$	$6 > 7$	$6 < 5$	$1 < 8$	$9 > 5$

6 Знайди значення виразів за числовим променем.

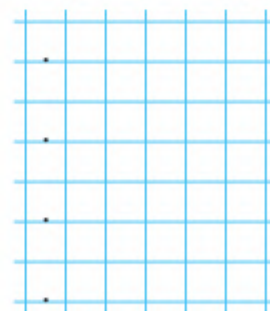
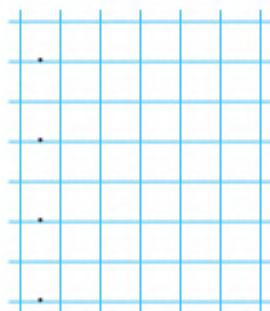
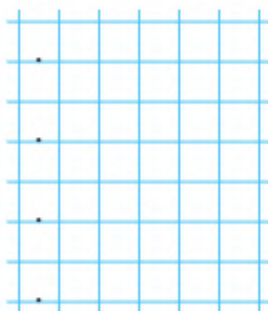
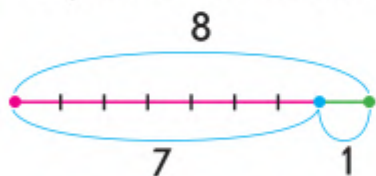

$$4 + 4 = .$$

$$1 + 7 = .$$

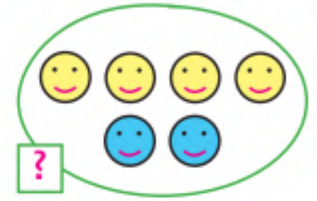
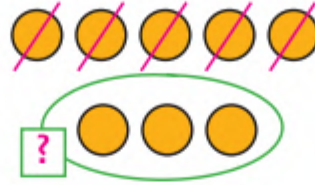
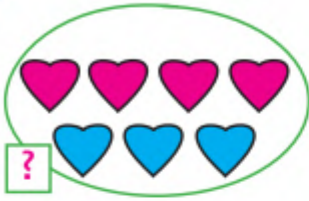
7 Що спільне в схемах? До кожної схеми склади рівності.

26	62	26	62	26	62	26	62	26	62	26
35	53	35	53	35	53	35	53	35	53	35

▶▶ ПОВТОРЮЄМО ЧИСЛА 1-8

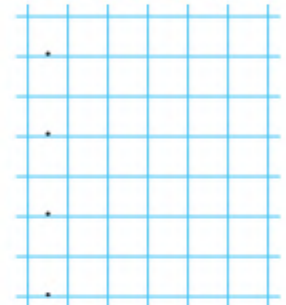
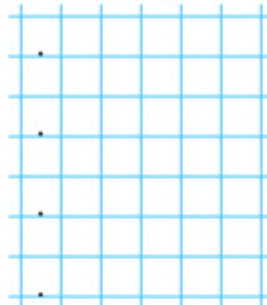
1 Усно склади вирази за схемами.

2 Знайди значення виразів у першому стовпчику. Склади рівності до решти кісточок доміно.

$$\begin{aligned} 3+4 &= . \\ 4+3 &= . \\ 7-3 &= . \\ 7-4 &= . \end{aligned}$$

3 Запиши склад чисел. Доповни істинні рівності.

7

3	
	1
5	
	6
4	
2	

$3 + \square = 7$

$7 - 3 = \square$

$\square + 1 = 7$

$7 - 1 = \square$

$5 + \square = 7$

$7 - 5 = \square$

$\square + 6 = 7$

$7 - 6 = \square$

$4 + \square = 7$

$7 - 4 = \square$

$2 + \square = 7$

$7 - 2 = \square$

4

2	
	3
	1

$2 + \square = 4$

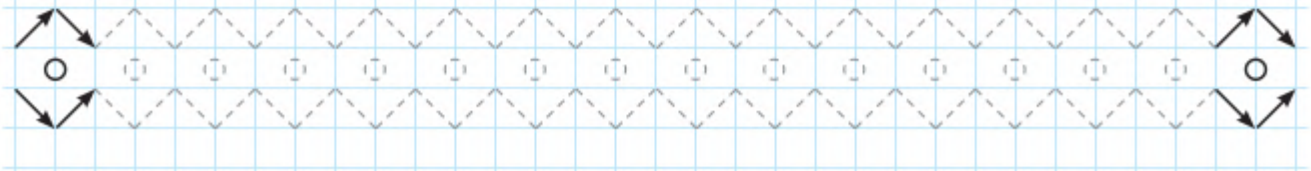
$4 - 2 = \square$

$\square + 3 = 4$

$4 - 3 = \square$

$\square + 1 = 4$

$4 - 1 = \square$

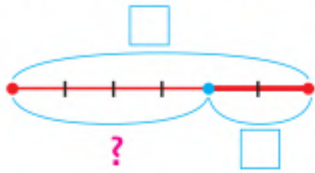

Геометрична хвилинка

4

Доповни схеми. До кожної схеми добери відповідний вираз. Усно знайди значення дібраних виразів.

$3+1$

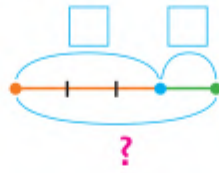
$6-2$

$4+2$

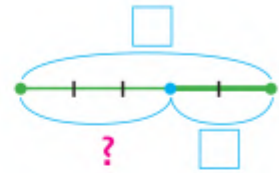
$5-2$

$3+2$

$4-1$

?

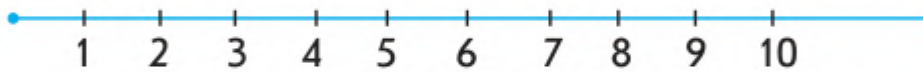

?

5

Назви числа:

- 1) більші за 3, але менші від 8;
- 2) більші за 5, але менші від 8;
- 3) менші від 10, але більші за 5;
- 4) менші від 4, але більші за 1.

6

Допоможи дітям «знайти» свої рюкзачки.

$7+1$

$4-1$

$8-1$

6

3

4

$5-1$

$7-1$

$1+4$

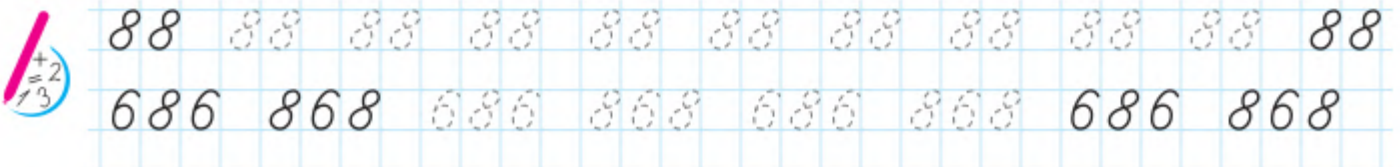
5

7

8

1 Продовж числові послідовності.

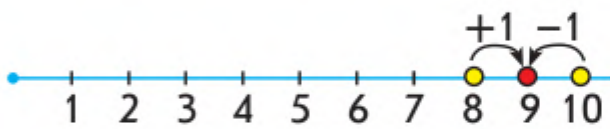
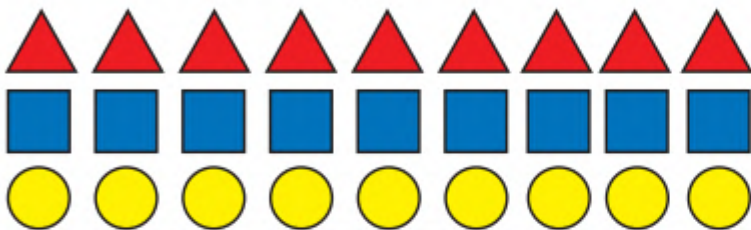
1, 3, 5, □, □.

2, 4, □, □.

10, 8, □, □, □.

9, 7, □, □.

2 Що можна сказати про кількість трикутників, чотирикутників і кругів на малюнку?

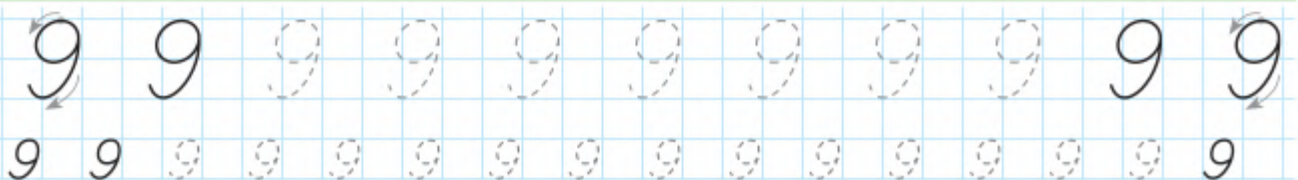
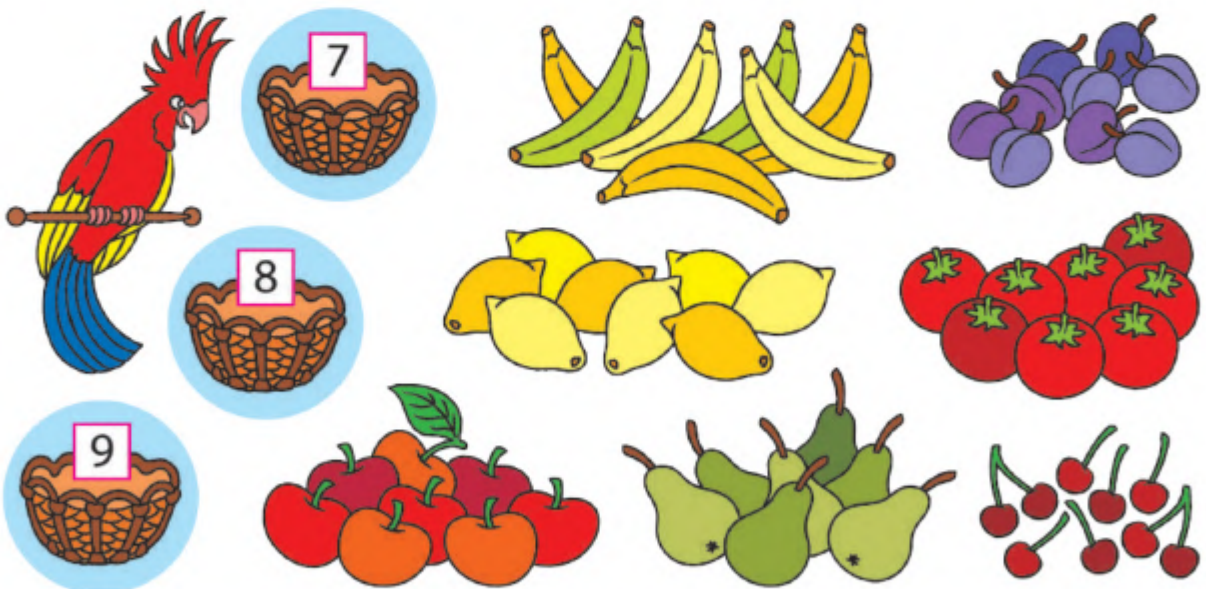
9 — це 8 і ще 1

$$9 = 8 + 1$$

9 — це 10 без 1

$$9 = 10 - 1$$

3 Допоможи папузі «зібрати» плоди в кошики.

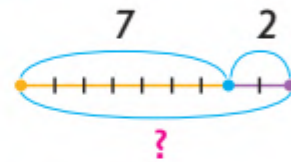
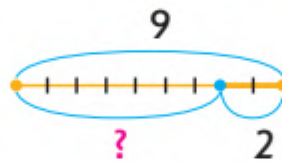
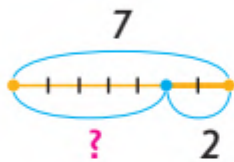
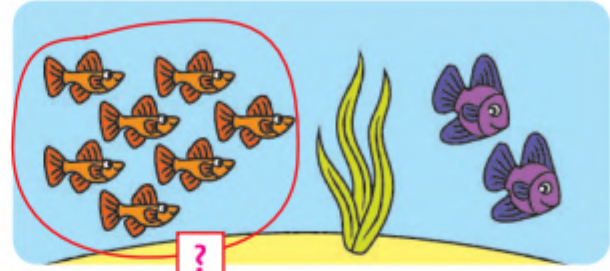
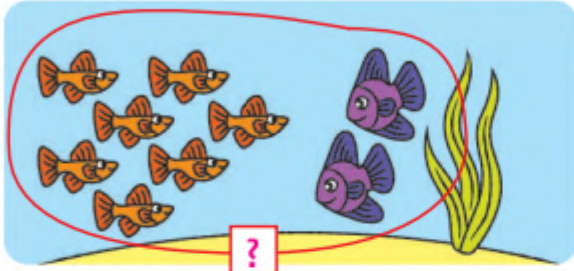

4 Попрацюй із геометричними фігурами.

5 Добери до кожного малюнка схему та вираз.

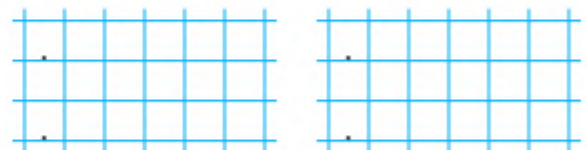
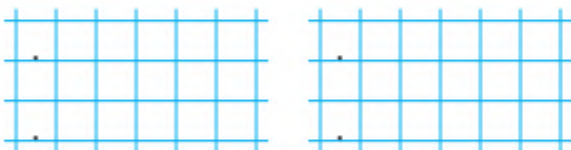
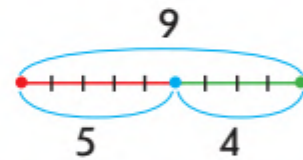
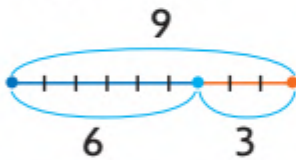

$7 + 2$

$9 - 2$

$7 - 2$

6 За кожною схемою склади по дві рівності на додавання і дві — на віднімання.

7 Серед звірів гучним голосом вирізняються бегемот, лев і крокодил. Бегемот реве гучніше за лева, але тихіше від крокодила. Чий рик є найгучнішим? найтихішим? Обери відповідні схеми.

Кр. —
Л. —
Б. —

Б. —
Кр. —
Л. —

Кр. —
Б. —
Л. —

$9 - 2 = 7$

9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
6	9	9	6	9	9	6	9	9	6	9	9	6	9	9

1 Учень мав підкреслити числа, менші від 9. Знайди помилку.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

2 Учениця мала підкреслити числа, більші за 4, але менші від 9. Чи правильно виконано завдання?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

3 Порівняй числа.

8 ○ 9   5 ○ 8   2 ○ 7   3 ○ 6   9 ○ 10
9 ○ 6   2 ○ 9   1 ○ 9   3 ○ 9   7 ○ 9

4 З'ясуй, які нерівності істинні; хибні. Чому нерівності хибні? Поясни свою думку.

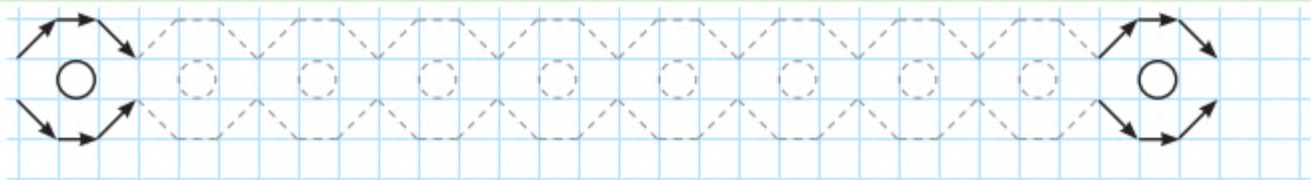
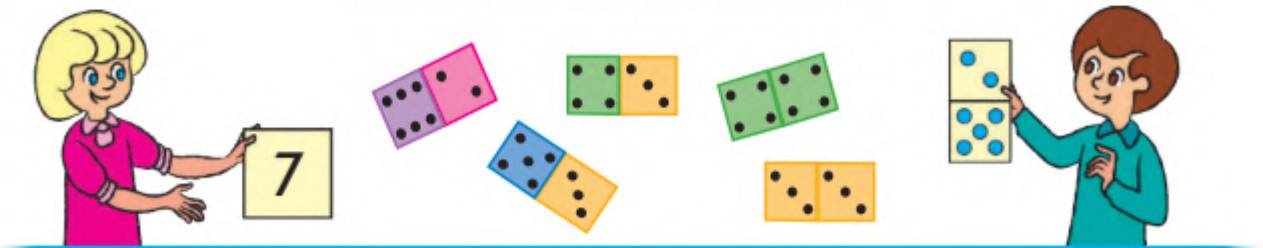
9 > 3	8 < 9	4 > 9	10 > 5	3 > 5
7 < 6	2 > 6	7 < 8	7 < 9	4 < 1

5 Запиши в порядку збільшення числа: 5, 7, 2, 9, 1, 8, 4.

6 Попрацюй із кісточками доміно.

2 3 4 5 6 7 8

7 Згадай склад чисел 6, 7, 8. Запиши пропущені числа.

$5 + \square = 7$

$\square + 1 = 7$

$2 + \square = 7$

$\square + 3 = 7$

$1 + \square = 6$

$\square + 3 = 6$

$2 + \square = 6$

$5 + \square = 6$

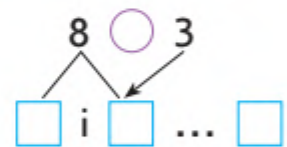
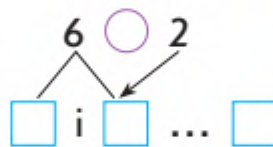
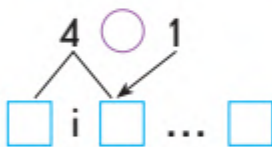
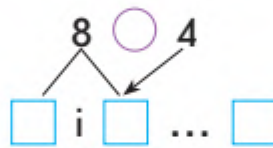
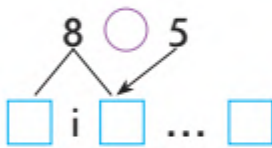
$4 + \square = 8$

$\square + 7 = 8$

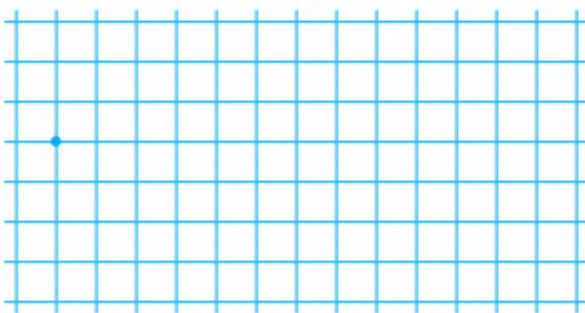
$5 + \square = 8$

$\square + 2 = 8$

8 Числа можна порівнювати за їх складом. Закінчи міркування.

9 У хлопчика було 4 цукерки. Друг дав йому ще 2 цукерки. Виконай схему, щоб показати, скільки цукерок стало в хлопчика. Добери відповідний вираз. Знайди його значення.

- 4 - 2 = .
- 6 + 2 = .
- 4 + 2 = .
- 6 - 2 = .

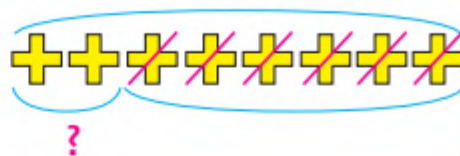
99 99 99 99 99 99 99 99 99 99 99

123456789 123456789 123456789

ДОСЛІДЖУЄМО СКЛАД ЧИСЛА 9

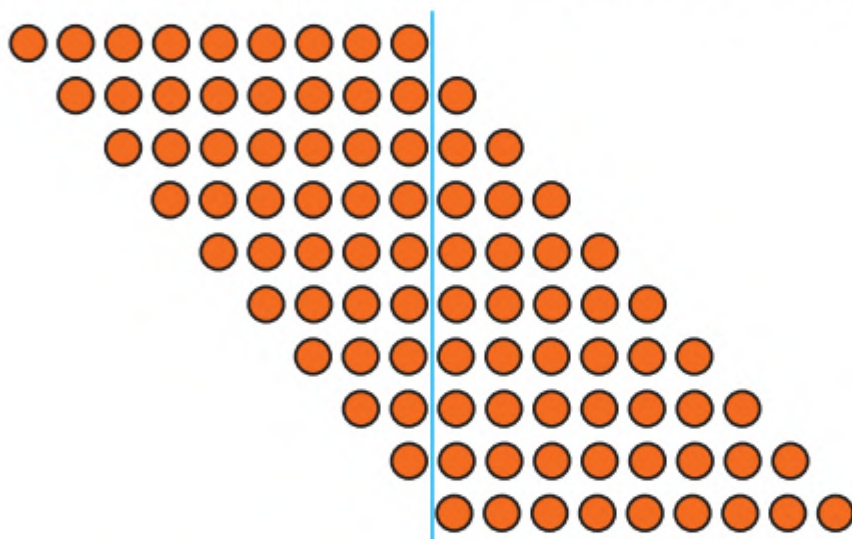
- > 9
- > 1 і 8; 8 і 1
- > 2 і 7; 7 і 2
- > 3 і 6; 6 і 3
- > 4 і 5; 5 і 4

1 Усно склади вираз за кожною схемою.

2 Попрацюй із геометричними фігурами.

Досліди склад числа 9. Заповни таблицю. Перевір, чи правильно проілюстровано склад числа 9. Усно склади відповідні рівності на додавання і віднімання.

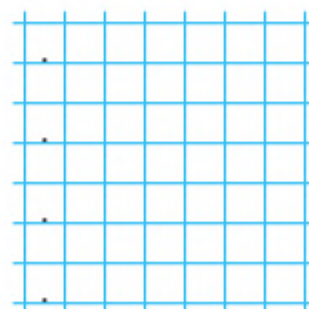
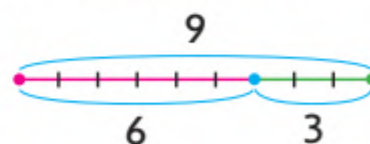
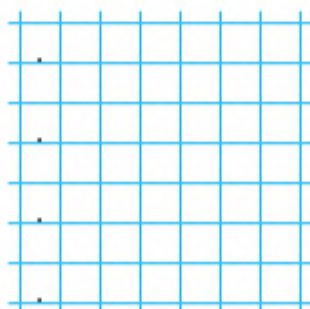
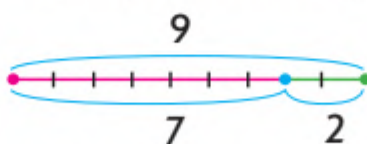
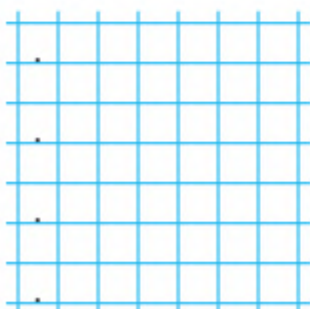
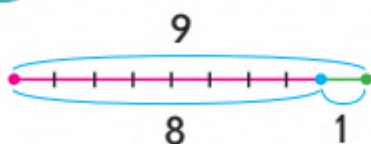

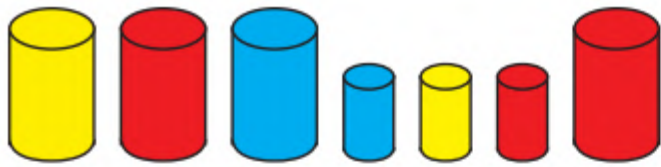
9	
8	

3 Обведи лінією кісточки доміно, які ілюструють склад числа 9.

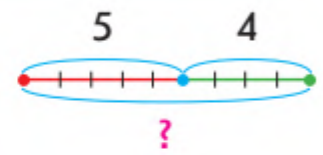
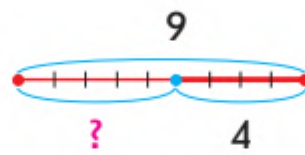
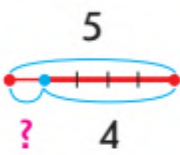
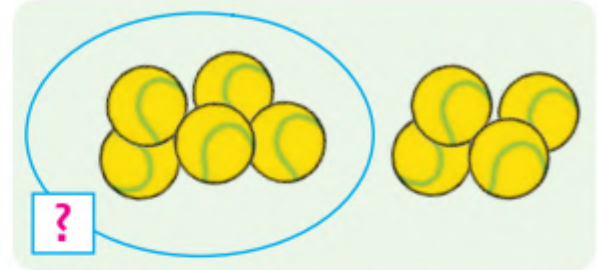
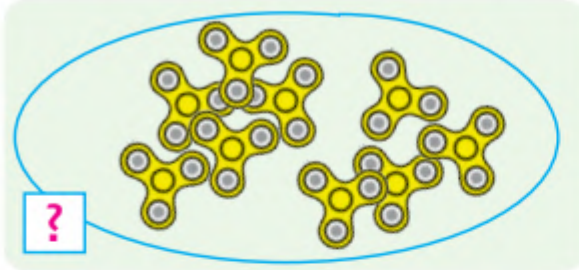
4 За кожною схемою склади рівності на додавання і віднімання.

Геометрична хвилинка

5 До кожного малюнка добери схему та вираз.

$9 - 4$

$5 + 4$

$5 - 4$

6 Порівняй числа.

$9 \bigcirc 4$

$6 \bigcirc 7$

$8 \bigcirc 2$

$1 \bigcirc 10$

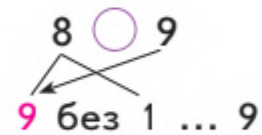
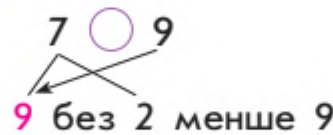
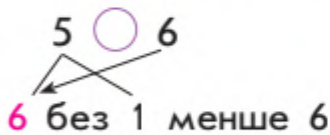
$1 \bigcirc 4$

$9 \bigcirc 3$

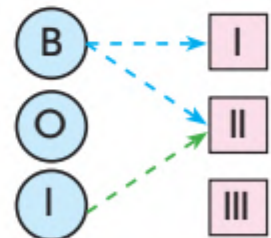
$6 \bigcirc 8$

$7 \bigcirc 10$

7 Порівняй числа за їх складом, користуючись схемами.

8 Василь, Олег та Іван змагалися з бігу. Хто з них прибіг першим, хто — другим, а хто — третім, якщо Василь прибіг не першим і не другим, а Іван — не другим?

36	63	36	63	36	63	.	.	.	63	36
45	54	45	54	45	54	.	.	.	54	45
9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9

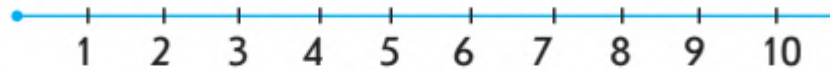

ПОВТОРЮЄМО ЧИСЛА 1-9

1

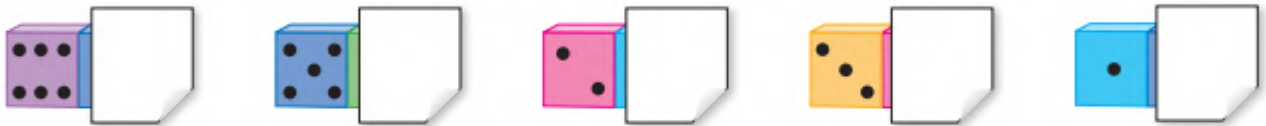
Назви числа:

- 1) більші за 2, але менші від 6;
- 2) менші від 9, але більші за 4;
- 3) більші за 7, але менші від 9.

2

З'ясуй, які числа, попередні до даних, «сховалися» за аркушами. Постав відповідну кількість точок на кісточках доміно.

3

Знайди хибні нерівності. Виправ помилки. Згадай склад відповідних чисел.

$4 > 7$	$9 > 6$	$5 < 8$	$1 > 7$	$7 < 4$
$9 > 8$	$3 > 9$	$6 < 9$	$2 < 5$	$9 > 8$

4

З'ясуй, які числа пропущено. Запиши їх.

$4 + \square = 8$

$3 + \square = 8$

$5 + \square = 7$

$1 + \square = 7$

$\square + 2 = 8$

$\square + 7 = 8$

$\square + 4 = 7$

$\square + 3 = 7$

$3 + \square = 6$

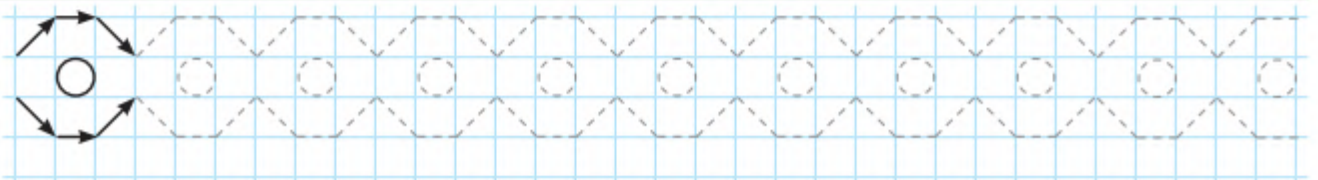
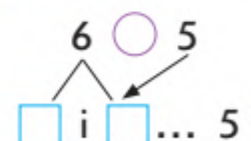
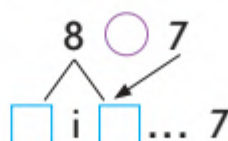
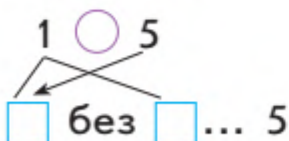
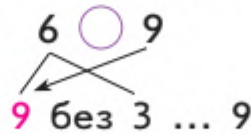
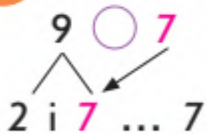
$5 + \square = 6$

$3 + \square = 9$

$1 + \square = 9$

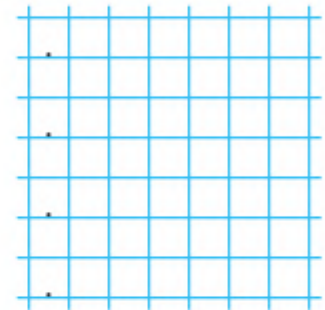
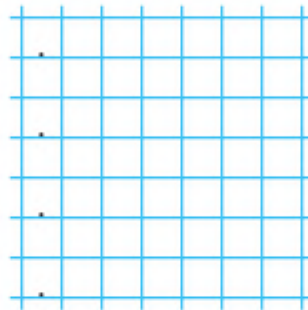
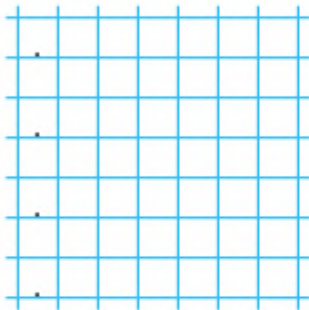
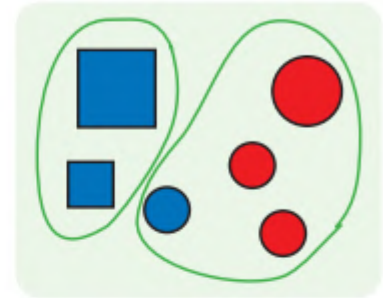
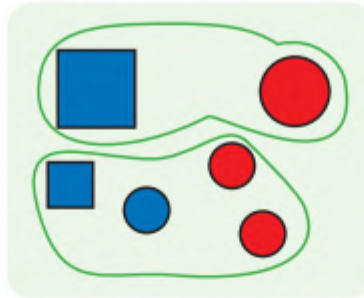
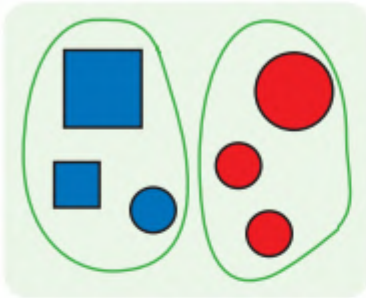
5

Порівняй числа за їх складом, користуючись схемами.

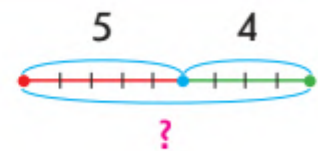
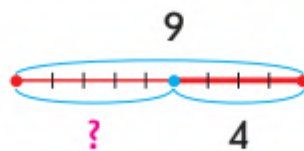
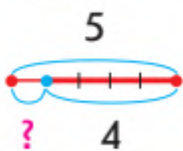
6 Поміркуй, за якою ознакою множину фігур розбито на підмножини в кожному випадку. Склади рівності за кожним малюнком.

7 Знайди хибні рівності та перетвори їх на істинні.

$5 + 1 = 6$	$7 - 1 = 8$	$8 + 1 = 10$
$6 - 1 = 4$	$3 + 1 = 2$	$9 - 1 = 10$

8 До кожного малюнка добери схему та вираз.

$9 - 4$

$5 + 4$

$5 - 4$

$\begin{array}{r} +2 \\ 369 \\ 45 \\ \hline 95 \end{array}$	$\begin{array}{r} 369 \\ 45 \\ \hline 95 \end{array}$	$\begin{array}{r} 369 \\ 45 \\ \hline 95 \end{array}$	$\begin{array}{r} 369 \\ 45 \\ \hline 95 \end{array}$	.	.	.	.	.	.	$\begin{array}{r} 369 \\ 45 \\ \hline 95 \end{array}$
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

ВІВЧАЄМО ЧИСЛО 10

- натуральний ряд чисел
- десять

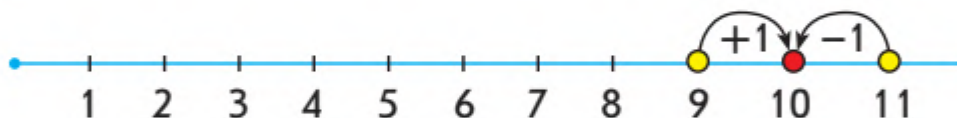
1 Скільки чисел стоїть перед числом 9? Які числа стоять за числом 9? Розкажи, що ти знаєш про число 9.

➤ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 ... — це натуральний ряд чисел.

2 Прочитай перші десять чисел у натуральному ряді в прямому порядку; у зворотному порядку.

3 Поясни, як одержати число 10. Чи знаєш ти наступне число за числом 10? Розглянь, як одержати число 10 із наступного за ним числа.

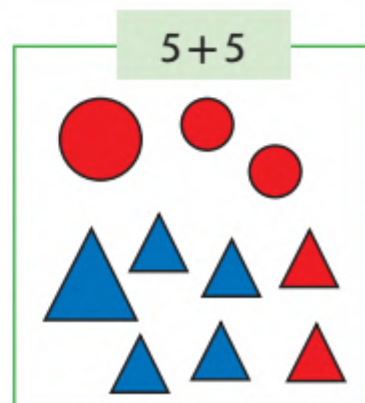
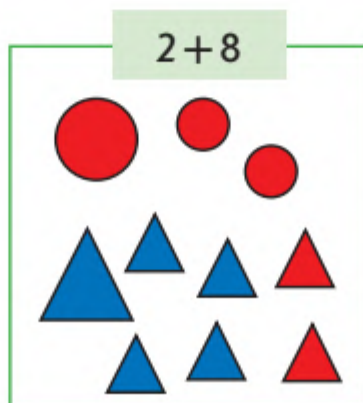
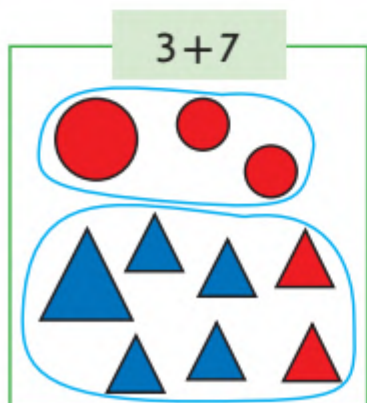
10 — це 9 і ще 1

$$10 = 9 + 1$$

10 — це 11 без 1

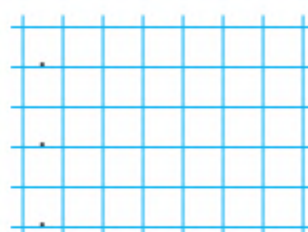
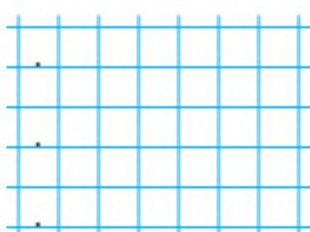
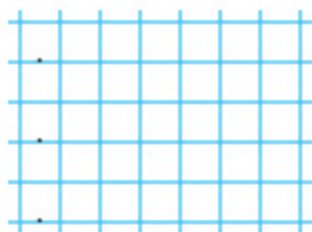
$$10 = 11 - 1$$

4 Розбий множину елементів на підмножини відповідно до виразу за зразком. Усно знайди значення поданих виразів. Які ще рівності можна скласти за малюнками? Запиши їх.

Геометрична хвилинка

- 5 Розглянь числовий ряд. Скільки чисел перед числом 4? Скільки чисел після числа 4?

1 2 3 4 5 6 7 8 9

- 6 У потязі 10 вагонів. Нумерація вагонів починається з голови потяга. Хлопчик сів у п'ятий вагон. Визнач, скільки вагонів попереду цього вагона і скільки позаду.

- 7 У потязі 10 вагонів. Наш вагон восьмий, якщо лічити від голови потяга. У якому вагоні за номером ми їдемо, якщо вести лічбу від хвоста потяга?

10 10 10 10 10 . . . 10
1 10 1 10 1 10 . . . 1 10

ПОРІВНЮЄМО ЧИСЛА

1

Віднови відрізок натурального ряду чисел.

1, , , 4, 5, , , , 9, .

2

Перевір, чи правильно учень порівняв числа.
Якщо є помилки, виправ їх.

$10 > 4$

$6 < 10$

$10 > 3$

$7 < 10$

$8 < 10$

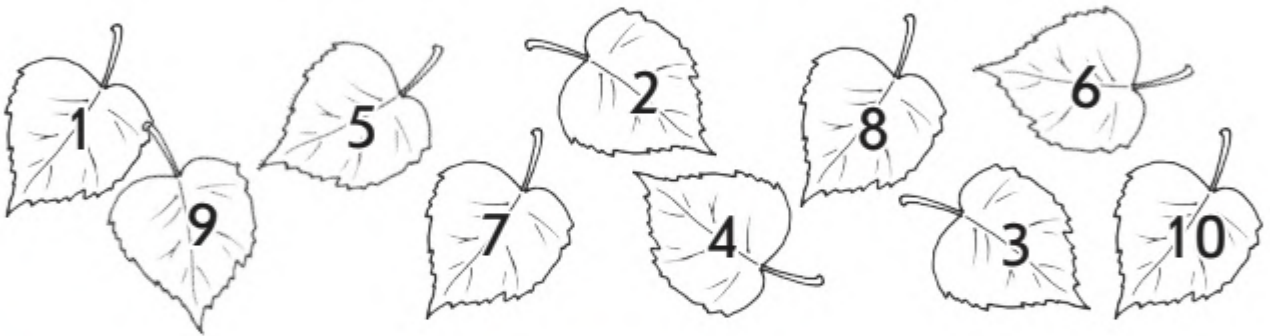
$10 > 7$

$10 = 10$

$1 < 10$

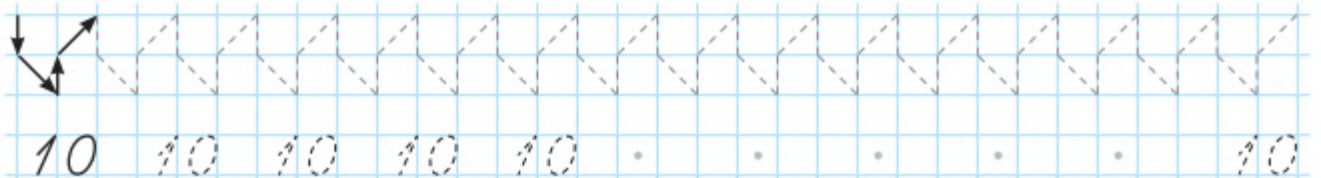
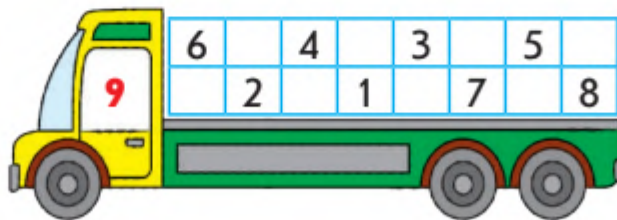
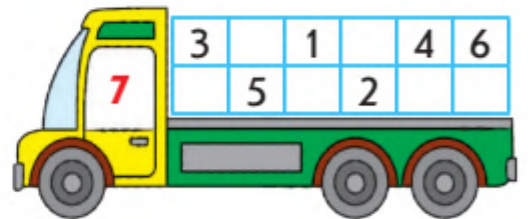
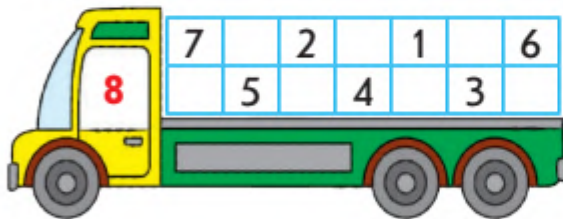
3

Зафарбуй зеленим олівцем листочки з числами, які менші від 6;
жовтим — листочки з числами, які більші за 6.

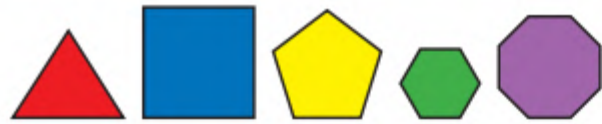

4

Згадай склад поданих чисел. До кожного малюнка усно склади рівності за схемою: $\square + \square = \square + \square$.

5 Порівняй числа. Які способи порівняння чисел ти знаєш? Який із них для тебе зручніший?

$>$	$9 \bigcirc 7$	$5 \bigcirc 8$	$8 \bigcirc 9$	$7 \bigcirc 5$	$<$
	$8 \bigcirc 5$	$6 \bigcirc 8$	$3 \bigcirc 7$	$6 \bigcirc 9$	

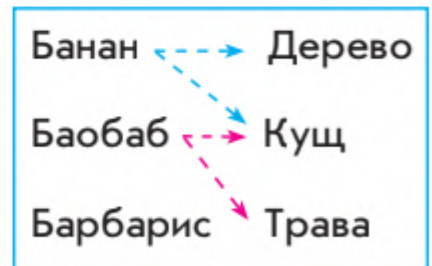
6 Згадай склад чисел. Встав у рівності пропущені числа.

$5 + \dots = 9$	$8 + \dots = 9$	$5 + \dots = 8$	$4 + \dots = 8$
$\dots + 3 = 9$	$\dots + 6 = 9$	$\dots + 3 = 8$	$7 + \dots = 8$
$1 + \dots = 9$	$4 + \dots = 9$	$2 + \dots = 8$	$\dots + 6 = 8$
$\dots + 2 = 9$	$1 + \dots = 8$	$\dots + 5 = 7$	$3 + \dots = 7$
$1 + \dots = 7$	$\dots + 2 = 7$	$4 + \dots = 6$	$\dots + 3 = 6$

7 Розглянь кожний вираз і поміркуй, яке число одержимо: наступне чи попереднє. Запиши його у відповідне віконце. Доповни рівність.

☐ 2 ☐ $2 + 1 = \dots$	☐ 3 ☐ $3 - 1 = \dots$	☐ 7 ☐ $7 + 1 = \dots$
☐ 4 ☐ $4 - 1 = \dots$	☐ 6 ☐ $6 + 1 = \dots$	☐ 5 ☐ $5 - 1 = \dots$

8 Діти розглядали зображення баобаба, банана і барбариса. Банан — не дерево і не кущ. Баобаб — не кущ і не трава. Установи відповідності, з'єднай на схемі відповідні пари.

$10 > 9$	$10 > 9$	$\dots$	$\dots$	$\dots$	$10 > 9$
$8 < 10$	$8 < 10$	$\dots$	$\dots$	$\dots$	$8 < 10$

ДОСЛІДЖУЄМО СКЛАД ЧИСЛА 10

- 10
- 1 і 9; 9 і 1
- 2 і 8; 8 і 2
- 3 і 7; 7 і 3
- 4 і 6; 6 і 4
- 5 і 5

1 Прокоментуй малюнки. Доповни схеми, склади відповідні рівності.

2 Попрацюй із геометричними фігурами. Досліди склад числа 10. Заповни таблицю. Перевір, чи правильно проілюстровано склад числа 10. Усно склади відповідні рівності на додавання і віднімання.

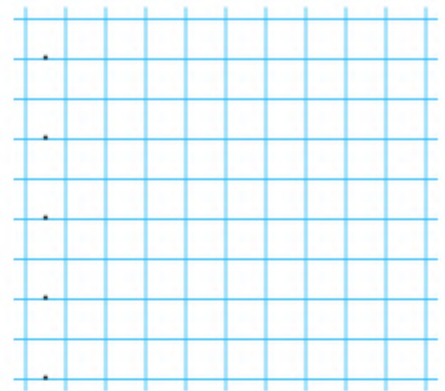
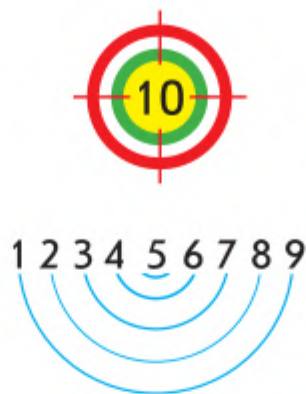
10	

3 Домалюй стільки намистин, щоб їх стало по 10.

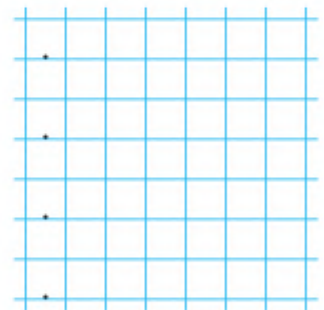
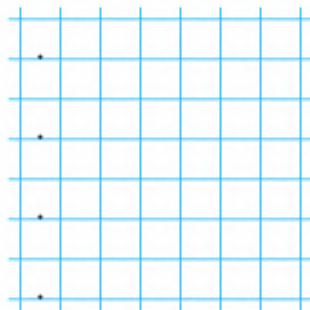
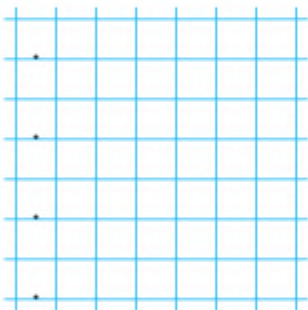
- 4 Розглянь пари чисел, які складають число 10. Що цікаве можна помітити? Запиши відповідні рівності на додавання за схемою:
 $10 = \square + \square = \square + \square$

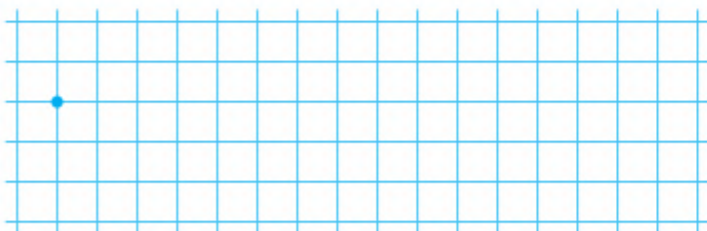
- 5 Обведи лінією кісточки доміно, які ілюструють склад числа 10.

- 6 За кожною схемою склади рівності на додавання і віднімання.

- 7 На кущі було 7 ягід. 5 ягід з'їв равлик. Виконай відповідну схему. Запиши рівність, за якою дізнаємося, скільки ягід залишилося на кущі.

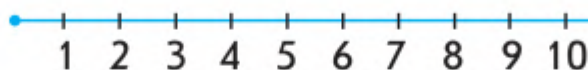
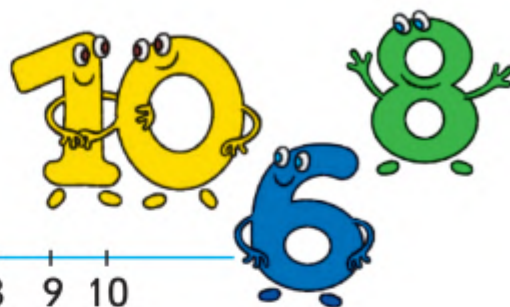

РОЗДІЛ 2. ПРИЙОМИ ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ ЧИСЕЛ У МЕЖАХ 10

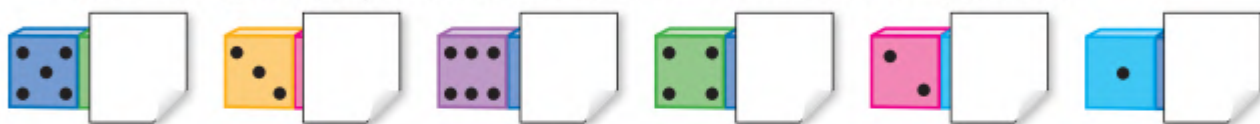
▶▶ ПОВТОРЮЄМО ЧИСЛА 1-10

1 Назви числа:

- 1) більші за 7, але менші від 10;
- 2) більші за 1, але менші від 6;
- 3) менші від 8, але більші за 2;
- 4) менші від 10.

2 Визнач, які числа, наступні до даних, «сховалися» за аркушами. Постав відповідну кількість точок на кісточках доміно.

3 Прочитай вираз. З'ясуй, яке число одержимо: наступне чи попереднє. Запиши його у відповідне віконце. Знайди значення виразу.

☐ 5	☐ $5 - 1 = .$	☐ 5	☐ $5 + 1 = .$	☐ 9	☐ $9 - 1 = .$
☐ 6	☐ $6 - 1 = .$	☐ 7	☐ $7 - 1 = .$	☐ 6	☐ $6 + 1 = .$
☐ 4	☐ $4 + 1 = .$	☐ 8	☐ $8 + 1 = .$	☐ 8	☐ $8 - 1 = .$

4 Визнач, на які числа «впали» листочки.

$$\text{leaf} + 1 = 6$$

$$\text{leaf} - 1 = 4$$

$$\text{leaf} + 1 = 7$$

$$\text{leaf} - 1 = 9$$

$$\text{leaf} + 1 = 10$$

$$5 - \text{leaf} = 4$$

$$\text{leaf} + 1 = 2$$

$$\text{leaf} - 1 = 8$$

$$\text{leaf} + 1 = 5$$

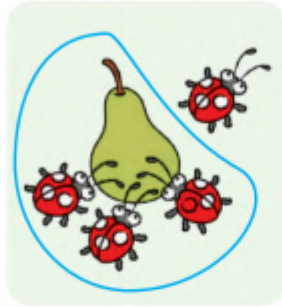
5 Відшукай помилки та виправ їх.

$7 - 1 = 8$	$5 + 1 = 4$	$3 + 1 = 4$
$9 - 1 = 8$	$6 - 1 = 7$	$8 - 1 = 9$
$10 - 1 = 9$	$4 + 1 = 3$	$9 + 1 = 10$

6 Прокоментуй малюнки. Поміркуй: треба об'єднувати чи вилучати об'єкти. Що можна запитати про кількість тварин? Добери відповідні вирази. Усно знайди їх значення.

1+3

4+1

3-1

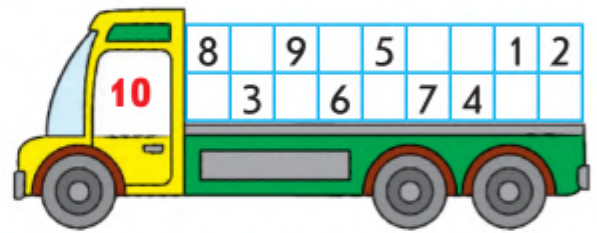
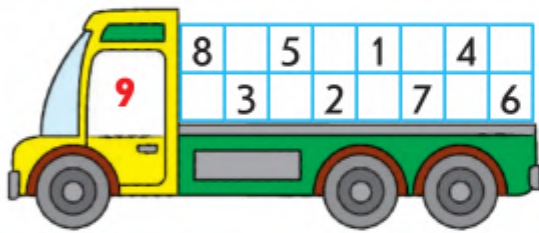
1+2

4-1

3-2

4-3

7 Запиши склад чисел 9 і 10. Запиши пропущені числа в рівностях.

$8 + \dots = 9$	$9 - 8 = \dots$
$\dots + 3 = 9$	$9 - 3 = \dots$
$5 + \dots = 9$	$9 - 5 = \dots$
$\dots + 2 = 9$	$9 - 2 = \dots$
$1 + \dots = 9$	$9 - 1 = \dots$
$\dots + 7 = 9$	$9 - 7 = \dots$
$4 + \dots = 9$	$9 - 4 = \dots$
$\dots + 6 = 9$	$9 - 6 = \dots$

$8 + \dots = 10$	$10 - 8 = \dots$
$\dots + 3 = 10$	$10 - 3 = \dots$
$9 + \dots = 10$	$10 - 9 = \dots$
$\dots + 6 = 10$	$10 - 6 = \dots$
$5 + \dots = 10$	$10 - 5 = \dots$
$\dots + 7 = 10$	$10 - 7 = \dots$
$\dots + 4 = 10$	$10 - 4 = \dots$
$1 + \dots = 10$	$10 - 1 = \dots$

$\begin{matrix} +2 \\ \hline 13 \end{matrix}$	37	73	37	73	•	•	•	•	•	73	37
	46	64	46	64	•	•	•	•	•	64	46

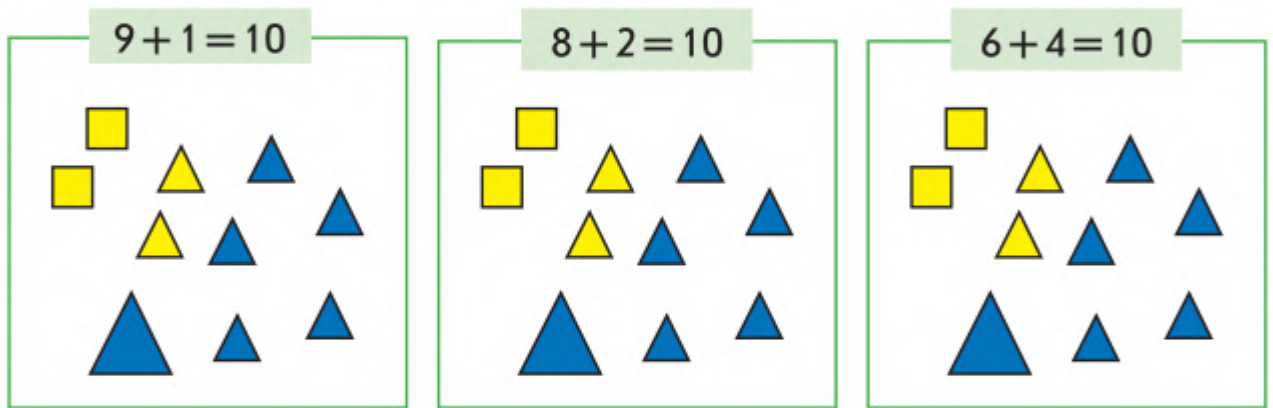
➤➤ ДОСЛІДЖУЄМО СКЛАД ЧИСЕЛ ПЕРШОГО ДЕСЯТКА

1 Упізнай числа за описами. Склади подібні загадки для однокласників.

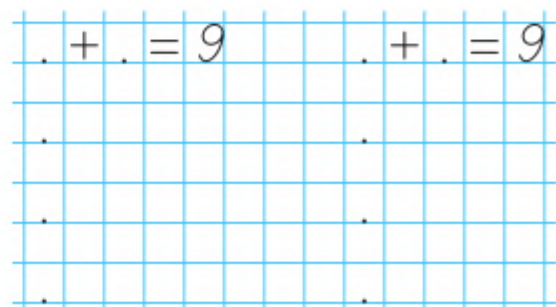
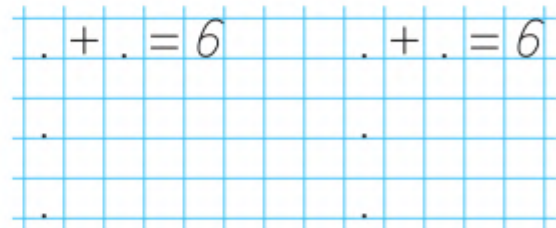
- 1) Це число стоїть між числами 5 і 7.
- 2) Це число наступне за числом 9.
- 3) Це число попереднє до числа 2.
- 4) Якщо до цього числа додати 1, буде 8.
- 5) Якщо від цього числа відняти 1, буде 4.

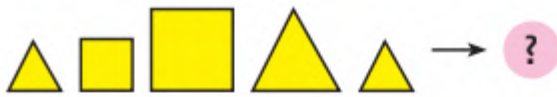

2 Розглянь кожний малюнок. Розбий множину фігур на підмножини відповідно до рівності. Усно склади інші рівності.

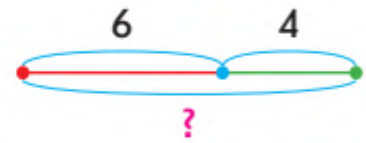
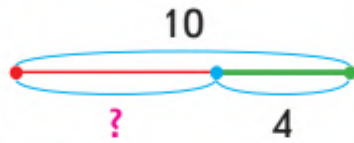
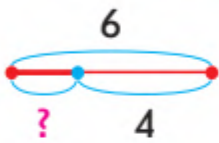
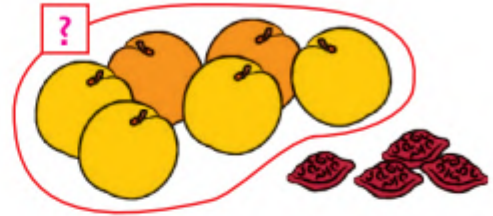

3 Розглянь пари чисел, які складають число 6; число 9. Склади відповідні рівності на додавання за схемами.

4 До кожного малюнка добери схему та вираз.

$6 + 4$

$10 - 6$

$6 - 4$

$10 - 4$

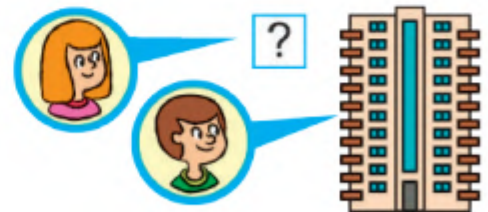
5 Знайди значення виразів.

$5 + 1 = .$	$7 - 1 = .$	$8 + 1 = .$	$4 - 1 = .$
$9 - 1 = .$	$1 + 1 = .$	$6 - 1 = .$	$8 - 1 = .$
$2 + 1 = .$	$10 - 1 = .$	$3 + 1 = .$	$9 + 1 = .$

6 З'ясуй, скільки будинків розташовано між будинками № 4 і № 8.

7 У будинку 9 поверхів. Сашко стоїть на 5 поверсі, якщо лічити знизу. Наталка стоїть на 5 поверсі, якщо лічити зверху. Поміркуй, чи вони стоять на одному поверсі.

8 У потязі 10 вагонів. Сашко їде в 5 вагоні, якщо рахувати з голови потяга. Наталка їде в 5 вагоні, якщо вести лічбу від хвоста. Поміркуй, чи їдуть вони в одному вагоні.

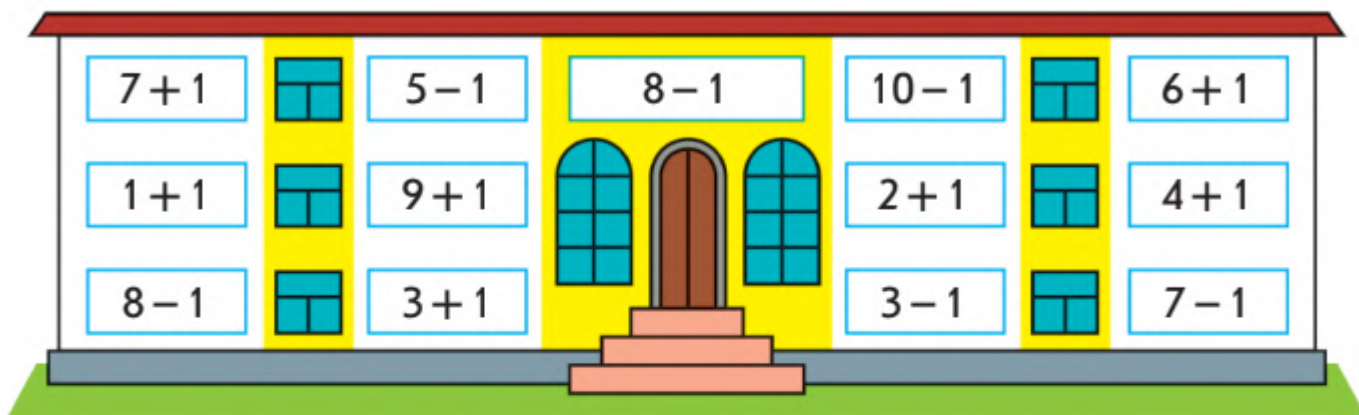

НАЗИВАЄМО КОМПОНЕНТИ ТА РЕЗУЛЬТАТ ДІЇ ДОДАВАННЯ

- перший доданок
- другий доданок
- сума

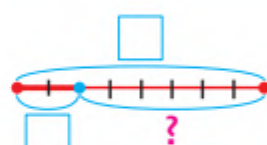
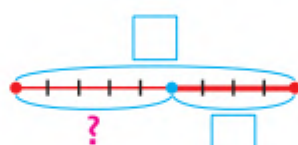
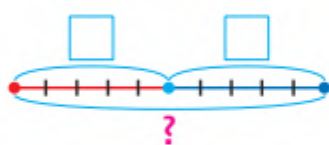
1

Знайди значення виразів на додавання.

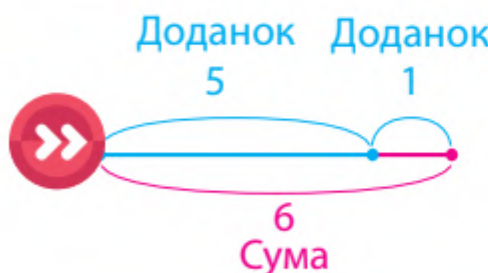
2

Доповни схеми та склади за ними рівності. Прочитай рівність на додавання.

3

Запам'ятай, як називають числа при додаванні. Що цікаве в цих назвах можна помітити? Запам'ятай, як називають результат арифметичної дії додавання.

Вираз — **сума**   Значення виразу

$$\begin{array}{ccccccc} \boxed{5} & + & \boxed{1} & = & \boxed{6} \\ \text{Доданок} & & \text{Доданок} & & \text{Сума} \end{array}$$

4

Обведи в кружок значення сум.

$6 + 4 = 10$

$7 + 1 = 8$

$8 - 1 = 7$

$5 + 3 = 8$

5

Підкресли однією рисою перший доданок.

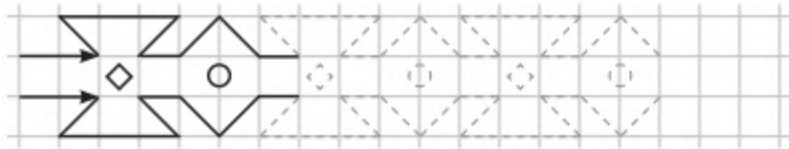
$7 + 3 = 10$

$9 - 7 = 2$

$2 + 6 = 8$

$5 + 4 = 9$

6 Підкресли двома рисками другий доданок.

$6 + 4 = 10$

$5 + 5 = 10$

$1 + 7 = 8$

$5 - 2 = 3$

7 Знайди значення сум. Склади рівності за зразком.

Доданок	Доданок	Значення суми	Рівність
8	2	10	$8 + 2 = 10$
9	1	<input type="text"/>	<input type="text"/> + <input type="text"/> = <input type="text"/>
7	1	<input type="text"/>	<input type="text"/> + <input type="text"/> = <input type="text"/>

8 Запиши склад чисел 7 і 8. Запиши пропущені числа в рівностях.

7

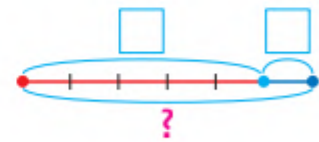
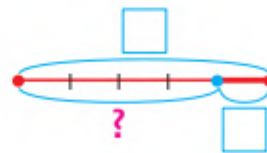
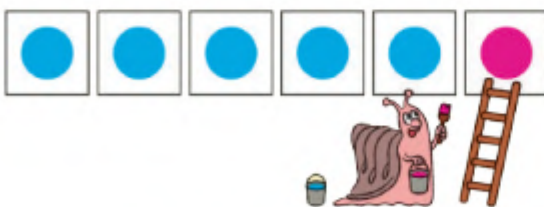
5		1		4	
	3		6		2

8

3		2		5	6	
	4		1			7

$5 + \dots = 8$	$2 + \dots = 8$	$8 - 5 = \dots$	$8 - 2 = \dots$
$\dots + 3 = 8$	$\dots + 1 = 8$	$8 - 3 = \dots$	$8 - 1 = \dots$

9 Постав запитання до малюнка. Добери схему й доповни її. Склади відповідну рівність.

10

Богдан нижчий від Олега, але вищий за Антона. Хто з хлопців є найвищим? найнижчим?

ВІДКРИВАЄМО СПОСІБ ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ ЧИСЛА 2

$$\begin{aligned} > +2 \rightarrow \textcircled{+1} \textcircled{+1} \\ > -2 \rightarrow \textcircled{-1} \textcircled{-1} \end{aligned}$$

- 1** Прочитай рівності, у яких: перший доданок 4; другий доданок 2; значення суми 10.

$4 + 2 = 6$

$3 + 4 = 7$

$1 + 2 = 3$

$5 + 4 = 9$

$8 + 2 = 10$

$2 + 6 = 8$

$5 + 5 = 10$

$4 + 3 = 7$

- 2** Розглянь схему; прочитай рівність, називаючи компоненти та результат. Який відрізок ілюструє перший доданок? Який відрізок ілюструє другий доданок? Що є сумою?

$7 + 3 = 10$

- 3** Підкресли перший доданок однією рисою, другий доданок — двома рисками, а значення суми обведи в кружок.

$3 + 3 = 6$

$7 + 3 = 10$

$10 - 4 = 6$

$5 + 4 = 9$

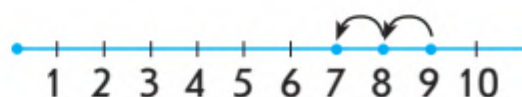
- 4** Значення сум запиши ручкою, а значення решти виразів — олівцем.

$7 + 1 = .$	$4 - 1 = .$	$8 - 1 = .$	$6 + 1 = .$
$9 - 1 = .$	$8 + 1 = .$	$9 + 1 = .$	$3 + 1 = .$
$1 + 1 = .$	$5 + 1 = .$	$5 - 1 = .$	$4 + 1 = .$

- 5** Згадай, як додавати і віднімати число 2 за числовим променем. Закінчи обчислення за схемами.

$$4 + 2 = \underbrace{4 + 1}_{1+1} + 1 = \square + \square = \square$$

$$9 - 2 = \underbrace{9 - 1}_{1+1} - 1 = \square - \square = \square$$

Додавання і віднімання числа 2

$$+2 \rightarrow +1 \quad +1$$

$$\frac{2}{1|1}$$

$$-2 \rightarrow -1 \quad -1$$

$\frac{+2}{-2}$ — це означає $\frac{\text{додати}}{\text{відняти}}$ 1 і ще 1.

6 Обчисли, користуючись підказками.

$$3 + 2 = 3 + 1 + 1 = 4 + 1 = 5$$

$$6 - 2 = 6 - 1 - 1 = 5 - 1 = \dots$$

7 Знайди значення виразів за схемами.

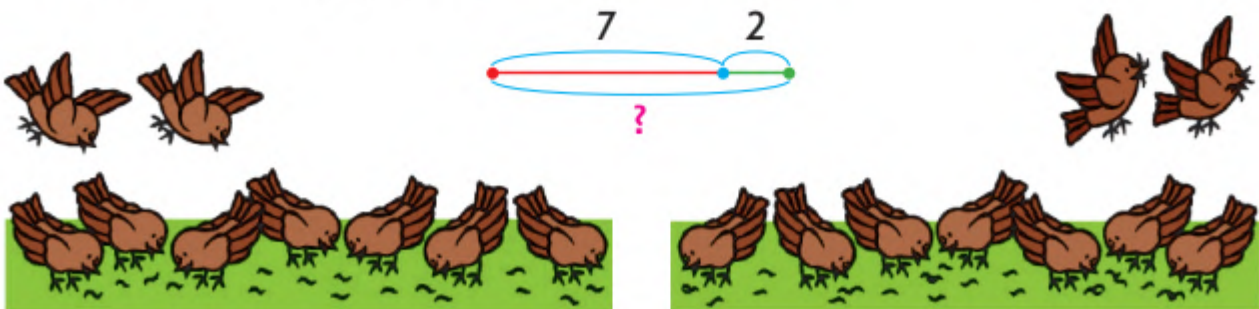
$$2 + 2 = 2 + \dots + \dots = \dots + \dots = \dots$$

$$8 - 2 = 8 - \dots - \dots = \dots - \dots = \dots$$

$$5 + 2 = 5 + \dots + \dots = \dots + \dots = \dots$$

$$5 - 2 = 5 - \dots - \dots = \dots - \dots = \dots$$

8 Добери малюнок до схеми. Склади відповідний вираз і знайди його значення. Поміркуй, чим корисні пташки.

ОДЕРЖУЄМО ЧИСЛО НУЛЬ. ВІДНІМАЄМО РІВНІ ЧИСЛА

➤ нуль 0
➤ $a - a = 0$

1 Прокоментуй розв'язання. Закінчи обчислення за схемами.

$$5 + 2 = \overbrace{5 + 1}^{1+1} + 1 = 6 + 1 = 7$$

$$8 + 2 = \overbrace{8 + 1}^{1+1} + \square = \square + \square = \square \square$$

$$10 - 2 = \overbrace{10 - 1}^{1+1} - 1 = 9 - 1 = 8$$

$$4 - 2 = \overbrace{4 - \square}^{1+1} - \square = \square - \square = \square$$

2 Знайди значення сум. Прочитай рівності на додавання, називаючи компоненти та результат. Чим цікавий перший вираз?

$6 + 0 = .$	$8 - 5 = .$	$7 + 2 = .$	$10 - 9 = .$
$5 - 4 = .$	$7 + 1 = .$	$9 + 1 = .$	$8 + 1 = .$

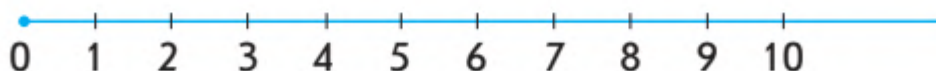
3 Прокоментуй кожний малюнок. Скільки пушинок залишилося на кульбабі? Доповни рівності.

$6 - 2 = \square$ $4 - 2 = \square$ $2 - 1 = \square$ $1 - 1 = 0$

Нуль — це означає, що немає жодного предмета.

4 Назви числа, які в числовому ряді стоять за нулем.

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 ... — натуральні числа.
0 — не є натуральним числом.

5 Прокоментуй малюнки. Зістав рівності. Що в них спільне?

$$2 - 2 = 0$$

$$1 - 1 = 0$$

6 Що спільне в рівностях? Коли при відніманні одержують нуль?

$$5 - 5 = 0$$

$$2 - 2 = 0$$

$$3 - 3 = 0$$

При відніманні рівних чисел у результаті одержують нуль.

7 Знайди вирази, які мають значення 0. Запиши цей результат.

$7 - 7 = .$	$8 + 1 = .$	$10 - 10 = .$	$4 - 4 = .$
$5 - 1 = .$	$3 - 3 = .$	$2 + 1 = .$	$5 + 1 = .$
$6 + 1 = .$	$6 - 1 = .$	$9 - 1 = .$	$6 - 6 = .$
$9 - 9 = .$	$5 - 5 = .$	$8 - 8 = .$	$1 - 1 = .$

8 Встав пропущені знаки арифметичних дій в істинних рівностях.

$7 \bigcirc 2 = 9$	$6 \bigcirc 6 = 0$	$10 \bigcirc 1 = 9$	$7 \bigcirc 1 = 8$
--------------------	--------------------	---------------------	--------------------

9 Що означає додати 2? відняти 2? Знайди значення виразів за схемами.

$7 + 2 = 7 + . + . = . + . = .$	$7 - 2 = 7 - . - . = . - . = .$
---------------------------------	---------------------------------

ВІДКРИВАЄМО СПОСІБ МІРКУВАННЯ ПРИ ДОДАВАННІ І ВІДНІМАННІ ЧИСЛА 0

$$\begin{aligned} &> a+0=a \\ &> 0+a=a \\ &> a-0=a \end{aligned}$$

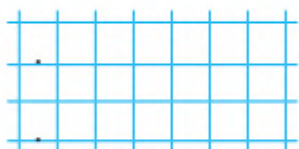
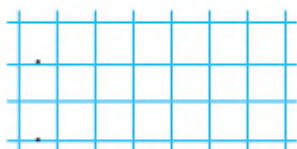
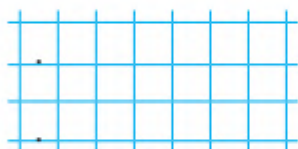
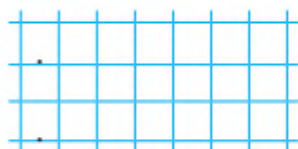
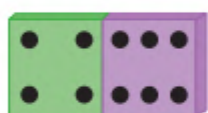
- 1 Встанови, чи є числовий ряд натуральним. Яке число «зайве»? Чи можеш ти продовжити натуральний ряд чисел?

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10...

- 2 Знайди значення виразів. Підкресли значення сум.

$3-3=$	$6+1=$	$10-10=$	$9-9=$
$9-1=$	$7-7=$	$7+1=$	$3+1=$
$5-5=$	$2-2=$	$12-12=$	$8-8=$

- 3 За кожною кісточкою доміно склади дві рівності на додавання.

- 4 Прочитай рівності з назвами компонентів і результату. Розбий рівності на дві групи. Що спільне в кожній групі?

$5+0=5$

$0+7=7$

$9+0=9$

$0+8=8$

$0+10=10$

$6+0=6$

$0+3=3$

$4+0=4$

Якщо додати нуль до числа, одержимо те саме число.

З кількох рівностей на додавання склади по дві рівності на віднімання. Що цікаве можна помітити при відніманні числа 0?

- 5 Згадайся, що спільне в рівностях. Що цікаве можна помітити?

$7-0=7$

$10-0=10$

$4-0=4$

$6-0=6$

$5-0=5$

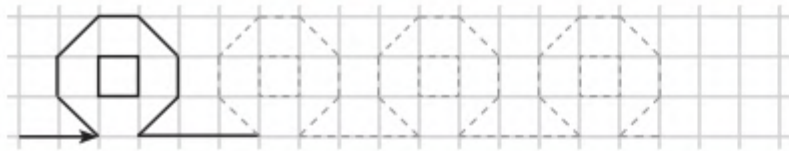
$3-0=3$

$9-0=9$

$1-0=1$

Якщо відняти нуль від числа, одержимо те саме число.

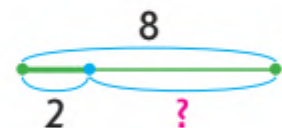
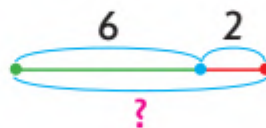
6 Знайди значення виразів.

$6+0=.$	$8-0=.$	$0+10=.$	$5-0=.$
$3-3=.$	$0+9=.$	$2+0=.$	$7-0=.$
$1-1=.$	$3+0=.$	$9-0=.$	$0+1=.$

7 Що означає додати 2? відняти 2? Знайди значення виразів за схемами.

$6+2=$ 	$9-2=$
$8+2=$ 	$7-2=$

8 Уяви, що відрізками позначено кількість цукерок. Склади рівності за схемами.

9 Сходи на дитячу гірку складаються з 9 сходинок. Дівчинка стоїть на 4 сходинці зверху, а хлопчик — на 4 знизу. Чи стоять діти на одній сходинці?

10 Знайди значення сум. Склади відповідні рівності.

Доданок	Доданок	Значення суми	Рівність
2	2	<input type="text"/>	<input type="text"/> + <input type="text"/> = <input type="text"/>
7	2	<input type="text"/>	<input type="text"/> + <input type="text"/> = <input type="text"/>

ВЧИМОСЯ ДОДАВАТИ І ВІДНІМАТИ ЧИСЛА

1 Знайди значення виразів за схемами. Прокоментуй розв'язання.

$$4+2 = \underbrace{4+1}_{1+1} + 1 = 5+1 = \square$$

$$7-2 = \underbrace{7-1}_{1+1} - 1 = 6-1 = \square$$

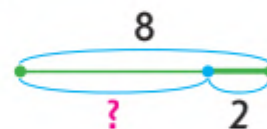
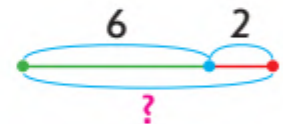
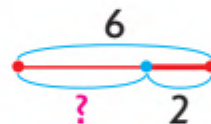
$$8-2 = \underbrace{8-1}_{1+1} - 1 = 7-1 = \square$$

$$5+2 = \underbrace{5+1}_{1+1} + 1 = 6+1 = \square$$

2 Добери малюнок до виразу: $7-4$.

3 Добери до малюнка схему та вираз.

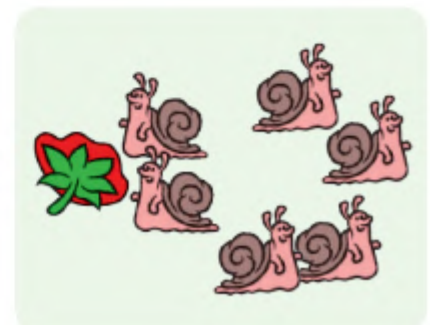
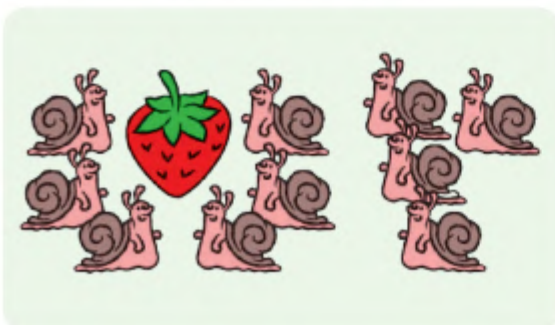

$6+2$

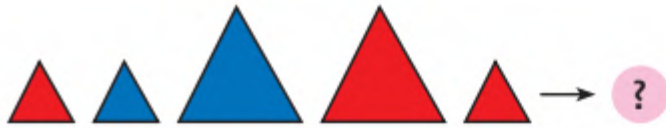
$6-2$

$8-2$

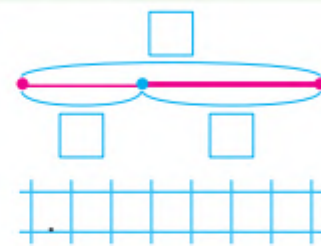
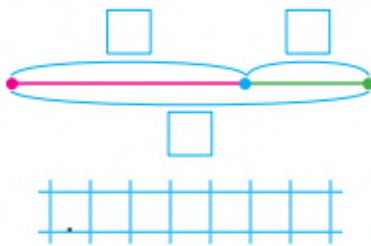
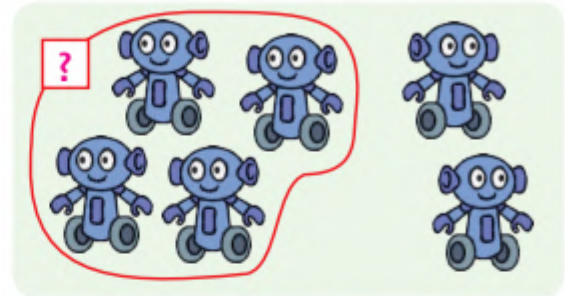
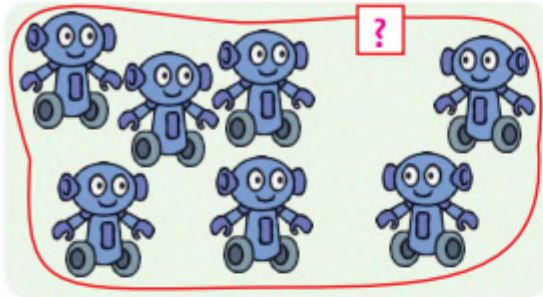
4 Прокоментуй кожний малюнок. Про що можна запитати? Добери до схеми малюнок.

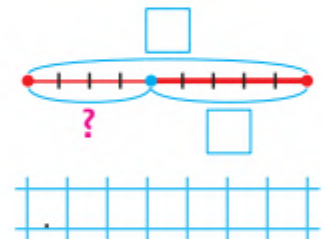
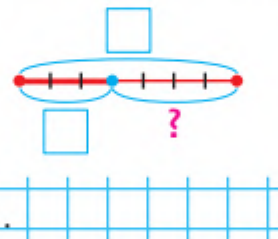
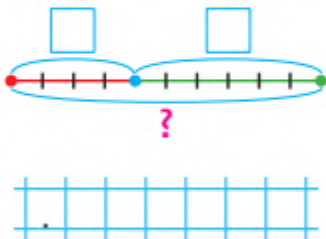

5 Прокоментуй малюнки. Доповни схеми, склади відповідні рівності.

6 Доповни схеми. Запиши рівності за схемами.

7 Виконай додавання і віднімання з числом 0. У рівностях на додавання назви компоненти і результат.

$7 - 0 = .$	$8 + 0 = .$	$9 - 0 = .$	$5 + 0 = .$
$6 + 1 = .$	$10 - 10 = .$	$3 + 0 = .$	$9 - 1 = .$
$8 - 8 = .$	$8 + 1 = .$	$6 - 1 = .$	$7 - 7 = .$

8 Чарівниця перетворила деякі числа на букви. Згадайся, яким буде результат.

$E + 0$

$H - H$

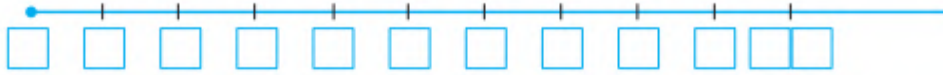
$0 + A$

$B - 0$

ДОДАЄМО І ВІДНІМАЄМО ЧИСЛА 0, 1, 2

1 Запиши числа на числовому промені.

2 Знайди значення виразів.

$7 - 0 = .$	$7 + 1 = .$	$6 - 1 = .$	$5 + 0 = .$
$2 - 2 = .$	$8 - 0 = .$	$1 + 0 = .$	$4 - 0 = .$
$9 + 0 = .$	$0 + 4 = .$	$7 - 7 = .$	$9 - 1 = .$
$4 - 4 = .$	$9 - 9 = .$	$5 + 1 = .$	$10 - 10 = .$

3 Знайди значення виразів за схемами.

$$8 + 2 = \square + \square = \square\square$$

1 + 1

$$7 - 2 = \square - \square = \square$$

$\square + \square$

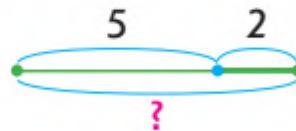
$$6 + 2 = \square + \square = \square$$

$\square + \square$

$$6 - 2 = \square - \square = \square$$

$\square + \square$

4 Добери до схеми малюнок і вираз.

$5 - 2$

$2 + 5$

$5 + 2$

5 Запиши склад чисел.

10

8		5		6
	3		1	

7

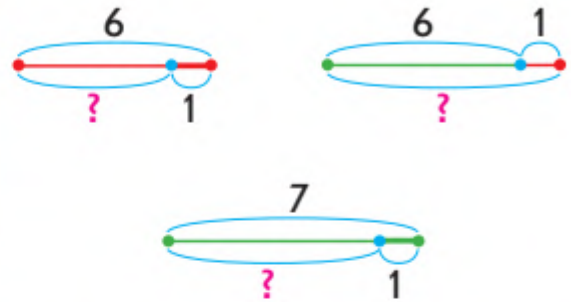
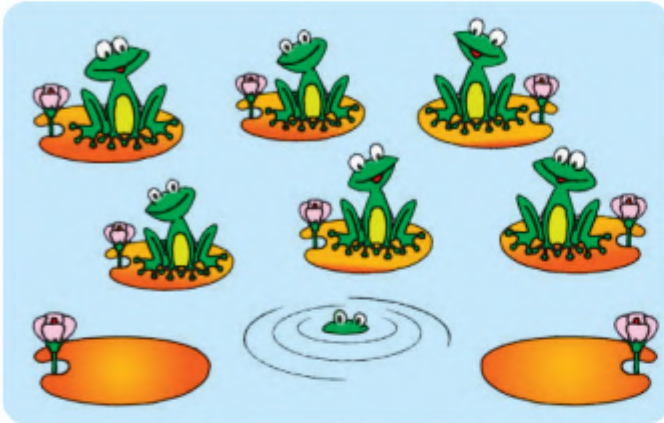
4		5
	6	

9

8		5	
	3		7

6 Добери до малюнка схему та вираз.

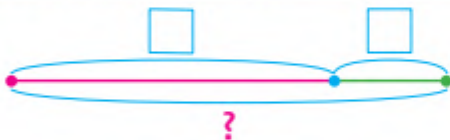

$6 + 1$

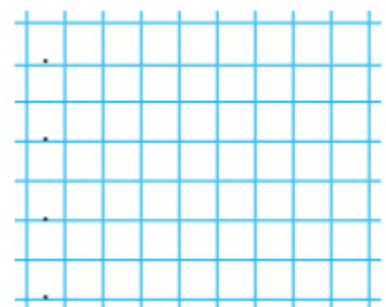
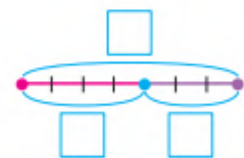
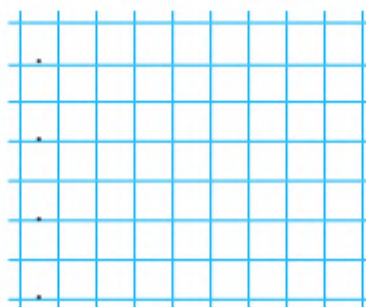
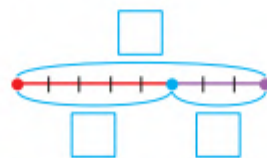
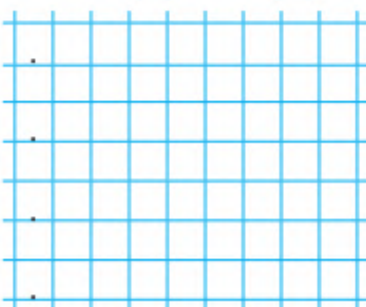
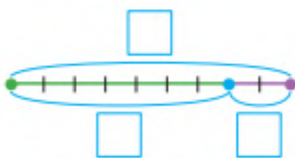
$6 - 1$

$7 - 1$

7 Прокоментуй кожний малюнок. Про що можна запитати? Доповни схеми, склади відповідні рівності.

8 Доповни схеми. До кожної схеми склади дві рівності на додавання і дві рівності на віднімання.

» ДОСЛІДЖУЄМО ТАБЛИЦІ ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ ЧИСЛА 1

1 Розбий вирази на дві групи. Запиши значення виразів першої групи ручкою, а значення виразів другої групи — олівцем.

$1 + 1 = .$	$2 + 1 = .$	$3 + 1 = .$	$4 + 1 = .$	$5 + 1 = .$
$1 - 1 = .$	$2 - 1 = .$	$3 - 1 = .$	$4 - 1 = .$	$5 - 1 = .$
$6 - 1 = .$	$7 + 1 = .$	$8 - 1 = .$	$9 + 1 = .$	
$6 + 1 = .$	$7 - 1 = .$	$8 + 1 = .$	$9 - 1 = .$	

2 Склади таблиці додавання і віднімання числа 1. Як змінюються перші доданки? Як змінюються значення сум? Що цікаве можна помітити?

1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	

 $+ 1 =$

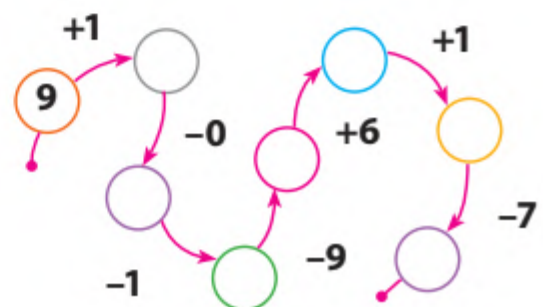
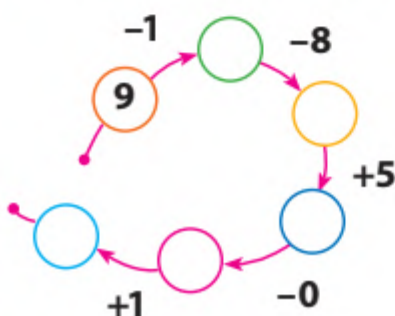

1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	

 $- 1 =$

3 Знайди значення виразів.

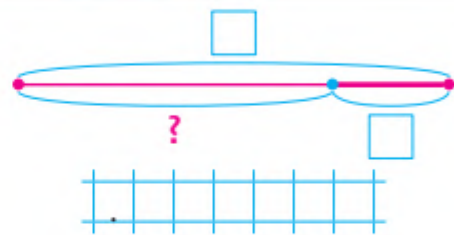
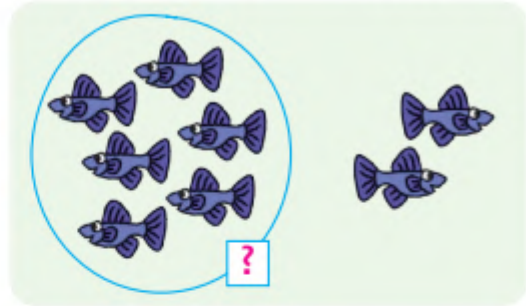
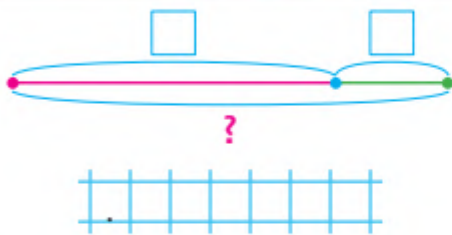
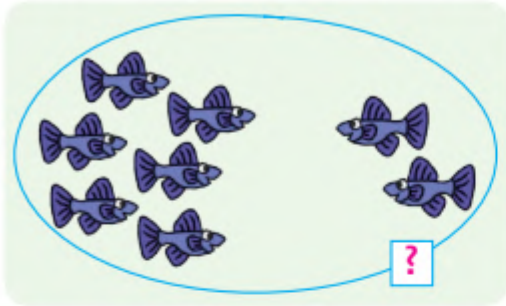
$6 - 0 = .$	$3 + 1 = .$	$6 + 0 = .$	$7 - 0 = .$
$3 + 0 = .$	$8 - 8 = .$	$5 - 5 = .$	$4 - 1 = .$

4 Виконай арифметичні дії за стрілками.

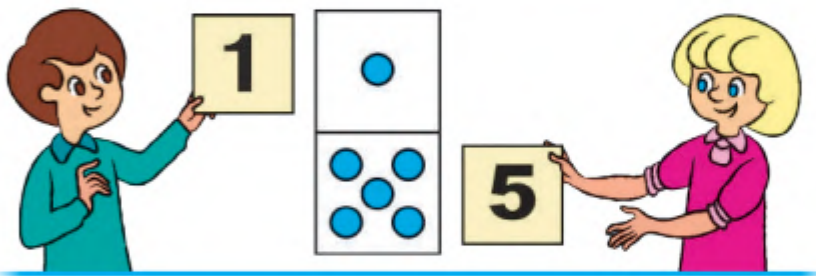

5 Прокоментуй малюнки. Доповни схеми, склади відповідні рівності.

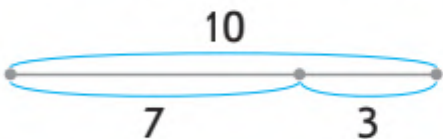

6 Попрацюй із кісточками доміно.

5	+	1	=	6
1	+	5	=	6
6	-	1	=	5
6	-	5	=	1

7 Склади рівності за схемою.

$$\square + \square = \square$$

$$\square - \square = \square$$

$$\square + \square = \square$$

$$\square - \square = \square$$

8 Встав пропущені числа в істинних рівностях.

$4 + \dots = 5$	$8 - \dots = 7$	$3 + \dots = 4$	$5 - \dots = 4$
$7 - \dots = 6$	$6 + \dots = 7$	$9 - \dots = 8$	$9 + \dots = 10$

9 Чарівниця перетворила деякі числа на букви. Згадайся, яким буде результат.

$$A + 0$$

$$B - B$$

$$C - 0$$

$$0 + H$$

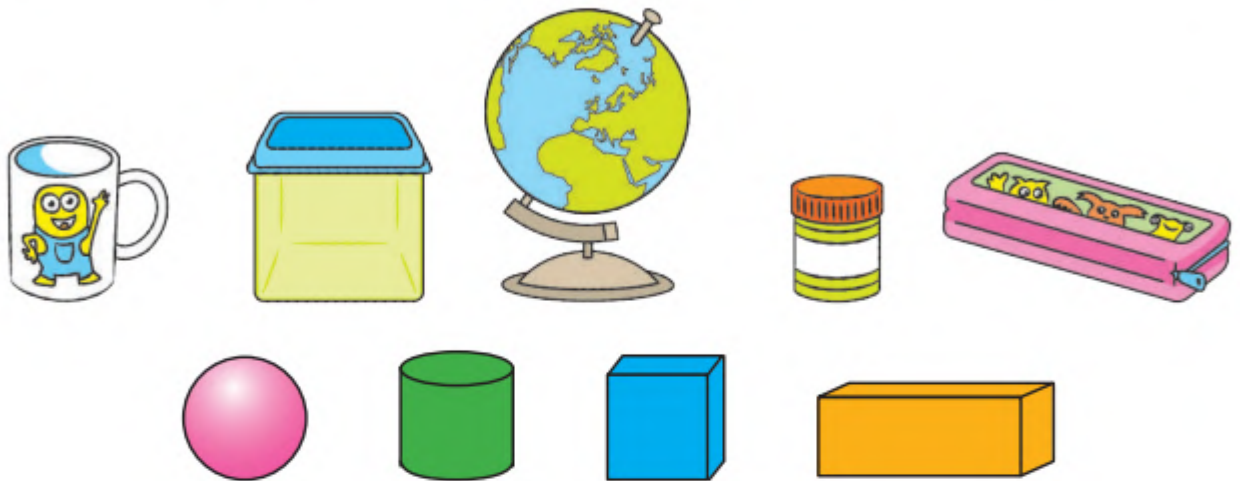

До уроку:

ДОСЛІДЖУЄМО ФОРМИ ОБ'ЄКТІВ

1

Розкажи, коли в школі користуються зображеними предметами. З'єднай лінією кожний предмет із фігурою, на яку він схожий.

2

Домалюй у кожному рядку предмет, якого бракує. Якої він форми?

До уроку:

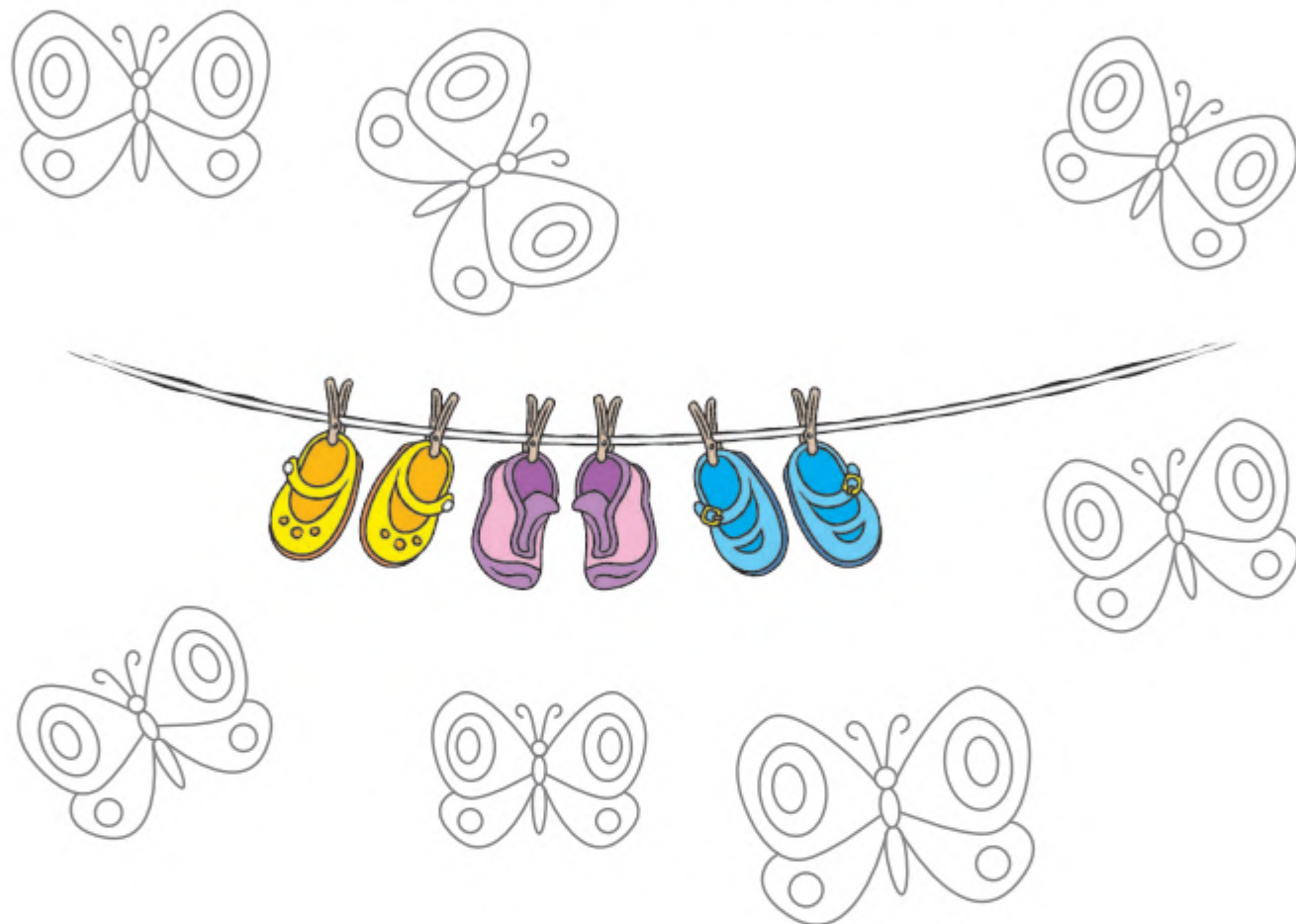
ВИВЧАЄМО ГЕОМЕТРИЧНІ ФІГУРИ.

ВСТАНОВЛЮЄМО ПРОСТОРОВІ ВІДНОШЕННЯ

1

Розфарбуй метеликів над мотузкою жовтим олівцем, а під мотузкою — блакитним. Намалюй метелика, який сів на мотузку.

2

На кожному малюнку зліва — кулька вишневого морозива, справа — бананового, а посередині — чорничного. Зафарбуй їх відповідними кольорами.

мені було
легко

у мене були
сумніви

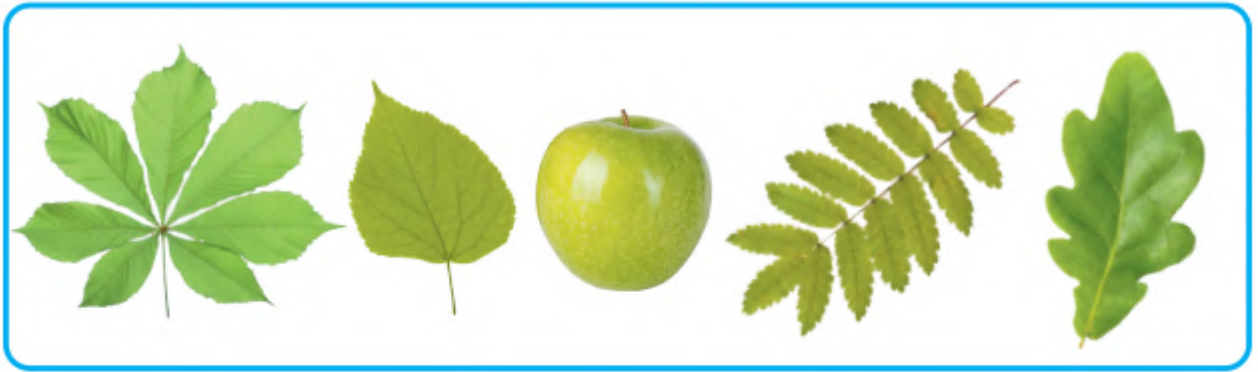
мені було
складно

До уроку:
ДОСЛІДЖУЄМО ОЗНАКИ ОБ'ЄКТІВ

1
○

У кожному ряді обведи «зайвий» предмет.

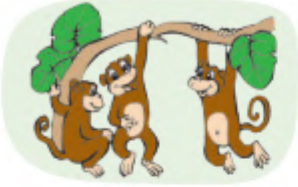

До уроку:
ЛІЧИМО ВІД 1 ДО 10

1

З'єднай кожний малюнок із відповідним числом.

4

3

5

9

8

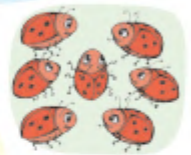
7

1

10

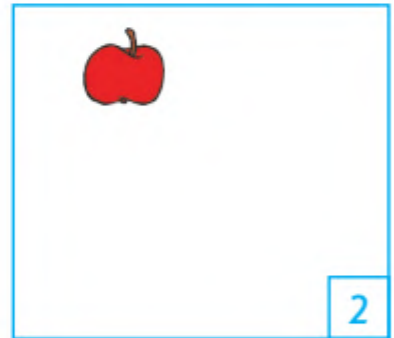
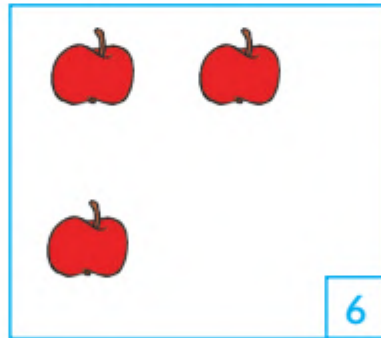
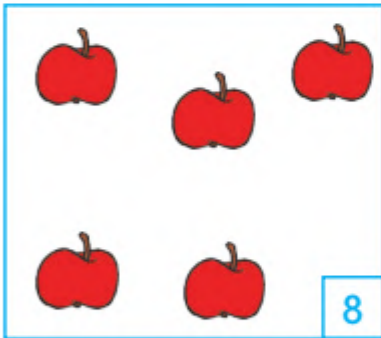
6

2

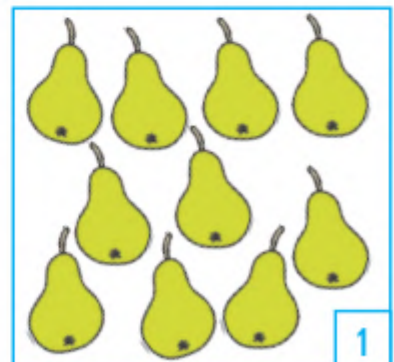
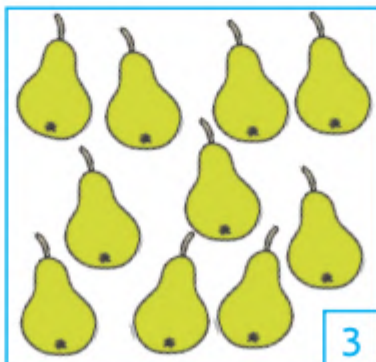
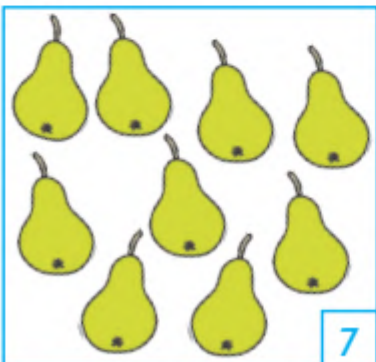
2

Домалюй стільки яблук, щоб їх кількість відповідала числу.

3

Закресли «зайві» груші.

мені було легко

у мене були сумніви

мені було складно

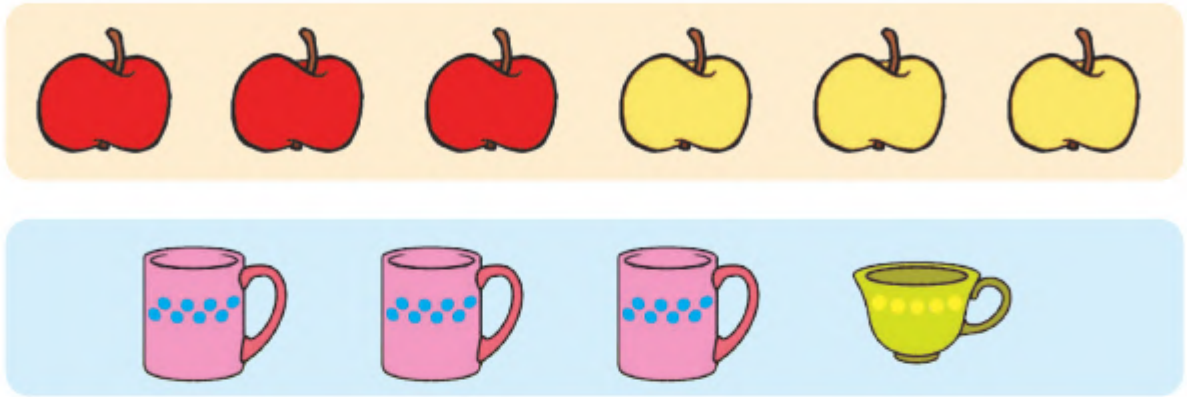
До уроку:

**ПРАЦЮЄМО З ГРУПОЮ ОБ'ЄКТІВ:
ОБ'ЄДНУЄМО, ВИЛУЧАЄМО**

1

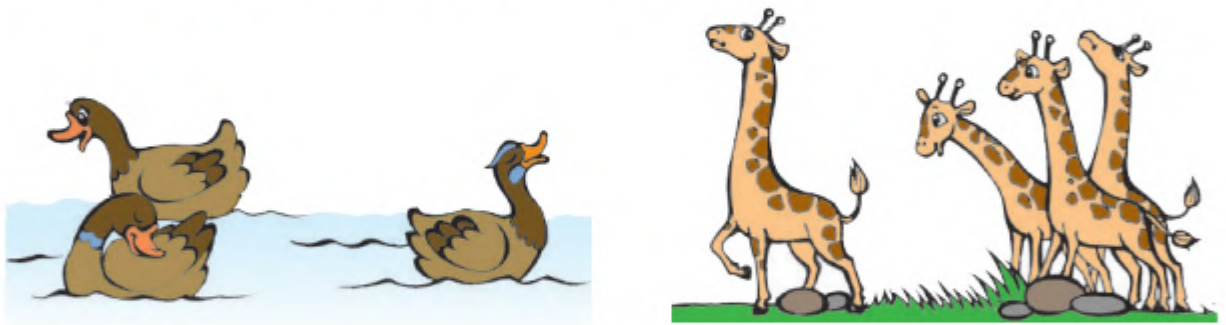
Об'єднай лінією всі об'єкти в кожній групі. Скільки всього об'єктів у кожній групі?

2

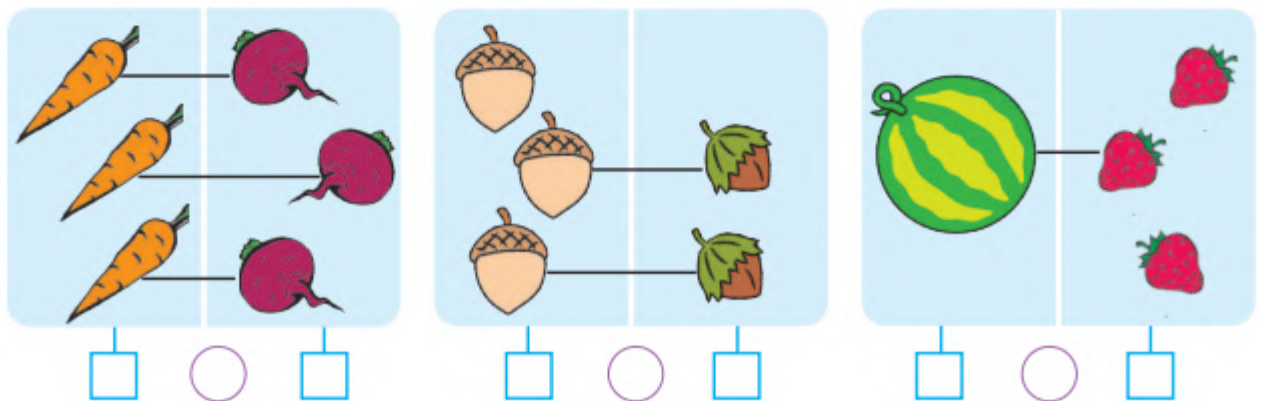

На кожному малюнку обведи тварин, які залишилися. Скільки тварин залишилося в кожному випадку?

3

Яких плодів на кожному малюнку порівню? не порівню? Яких плодів більше? менше? Запиши, скільки елементів у кожній множині. Постав відповідні знаки: $>$, $<$, $=$.

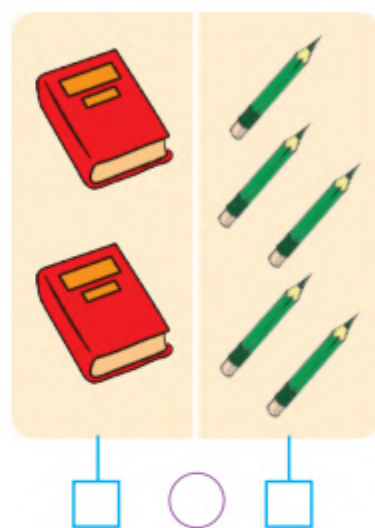
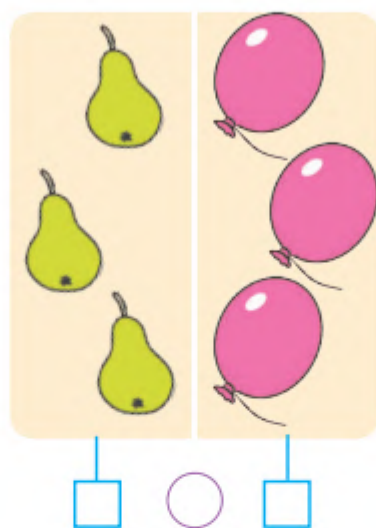
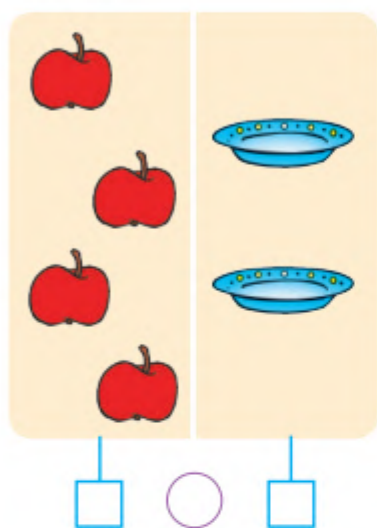
До уроку:

ПОРІВНЮЄМО ГРУПИ ОБ'ЄКТІВ ЗА КІЛЬКІСТЮ

1

Запиши, скільки елементів у кожній множині. Виконай порівняння, постав відповідні знаки: $>$, $<$, $=$. Обведи нерівності замкненою кривою.

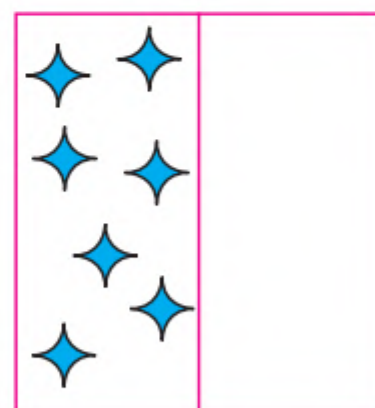
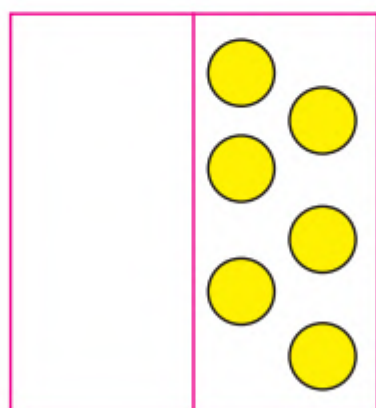
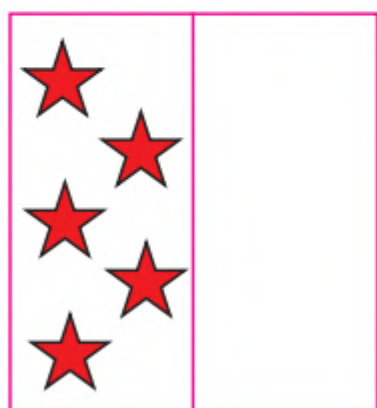
2

Прочитай нерівності. Намалюй потрібну кількість фігур.

$5 > 3$

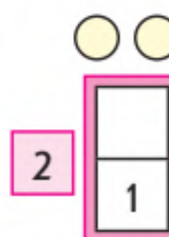
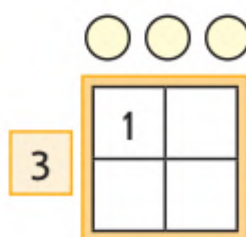
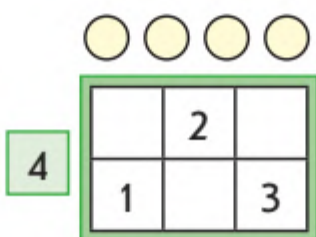
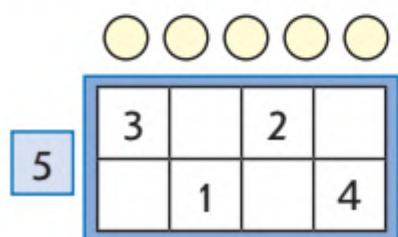
$1 < 6$

$7 > 2$

3

Запиши склад чисел.

мені було легко

у мене були сумніви

мені було складно

До уроку:

ВИВЧАЄМО АРИФМЕТИЧНІ ДІЇ ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ

1

Об'єднай лінією всі чайники, полічи їх. Усього чайників більше чи менше, ніж окремо зелених чайників? Обери відповідний вираз і знайди його значення.

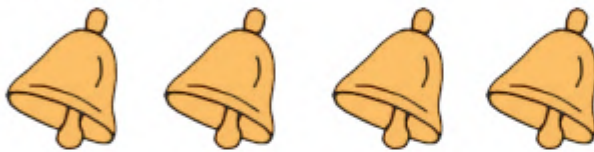
$$3 + 2 = \dots$$

$$3 - 2 = \dots$$

2

Скільки дзвоників? Закресли 3 дзвоники. Обведи лінією решту дзвоників. Дзвоників залишилося більше чи менше, ніж було? Полічи, скільки дзвоників залишилося. Обери відповідний вираз і знайди його значення.

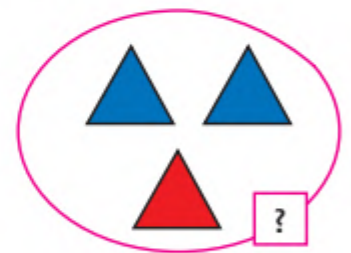
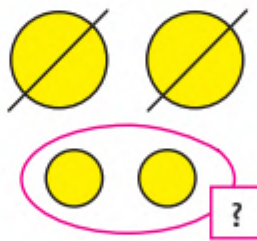
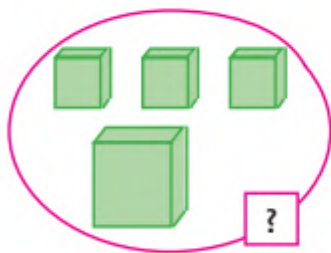

$$4 + 3 = \dots$$

$$4 - 3 = \dots$$

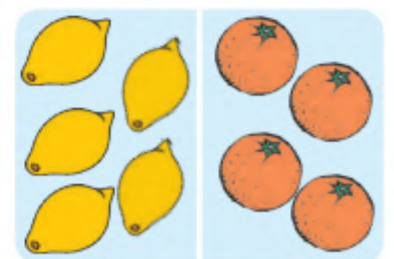
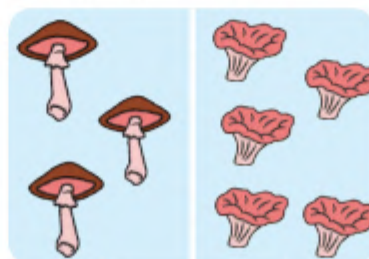
3

Запиши вирази за малюнками. Знайди їх значення.

4

Запиши, скільки елементів у кожній множині. Порівняй їх кількість і постав відповідні знаки: $>$, $<$, $=$.

мені було легко

у мене були сумніви

мені було складно

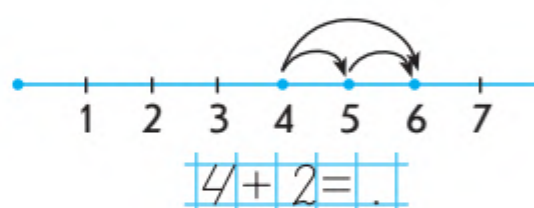
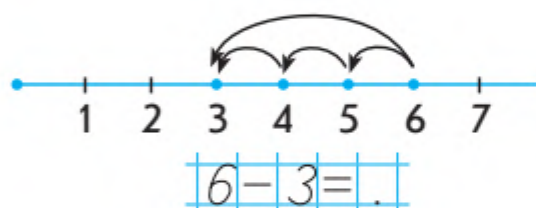
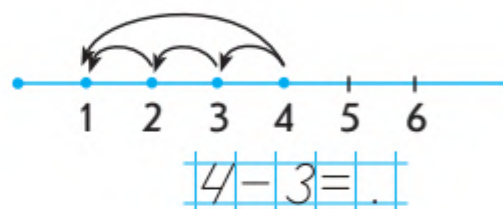
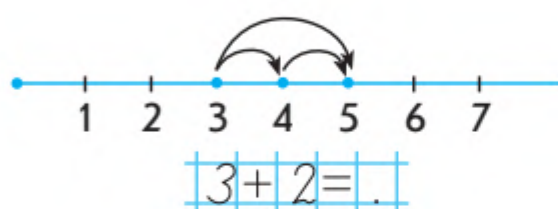
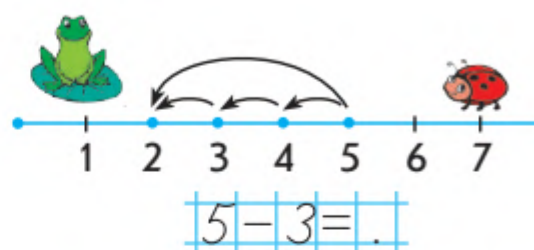
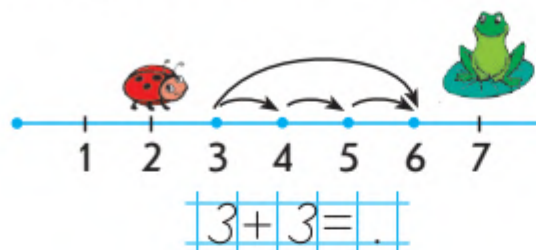

До уроку:

ДОДАЄМО І ВІДНІМАЄМО ЗА ЧИСЛОВИМ ПРОМЕНЕМ

1

Знайди значення виразів за числовим променем.

2

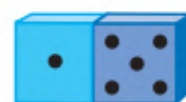
Прочитай рівності в першому стовпчику. Поясни, як їх склали. Склади рівності до решти кісточок доміно.

$2 + 3 = 5$
 $3 + 2 = 5$
 $5 - 2 = 3$
 $5 - 3 = 2$

$2 + 4 = \dots$
 $\dots$
 $6 - 2 = \dots$
 $\dots$

$1 + 5 = \dots$
 $\dots$
 $6 - 1 = \dots$
 $\dots$

3

Порівняй відрізки за довжиною «на око». Найдовший відрізок наведи червоним олівцем, а найкоротший — синім.

мені було легко

у мене були сумніви

мені було складно

До уроку:

ПОВТОРЮЄМО ЧИСЛА 1-9

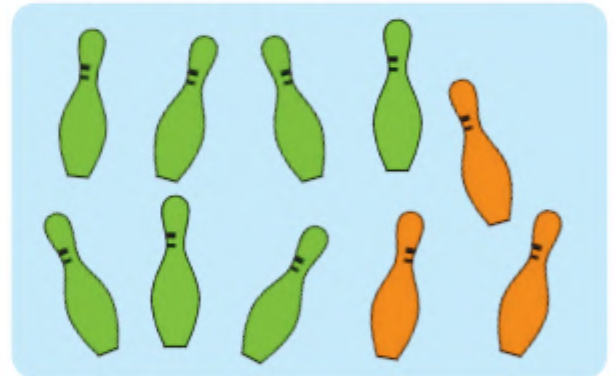
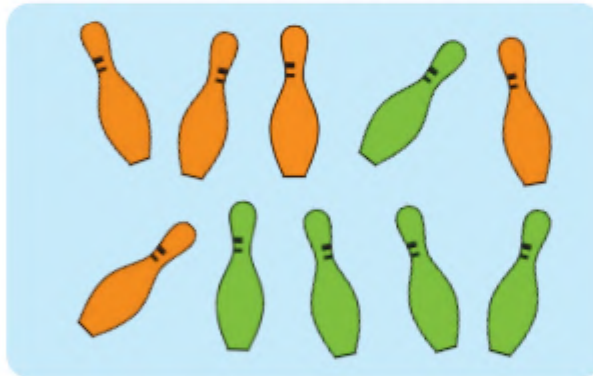
1 Допоможи хлопчику дістатися різних м'ячів.

- 9 - 1
- 8 + 1
- 8 - 1
- 5 + 1
- 5 - 1

2 Обведи стільки зелених кеглів, щоб їх разом із оранжевими було 9.

3 Запиши склад чисел.

7

3		4		2	6
	5		1		

6

4		3		2
	1		5	

5

2		3	
	4		1

9

8		4		5		1	
	7		3		2		6

8

6		5		2		3
	7		4		1	

4 Порівняй числа.

10 ○ 7

9 ○ 10

8 ○ 6

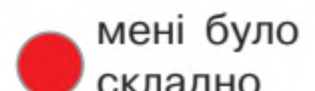
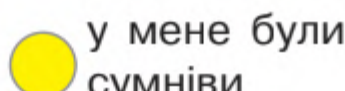
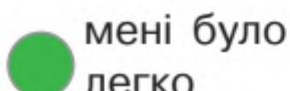
4 ○ 5

10 ○ 5

6 ○ 9

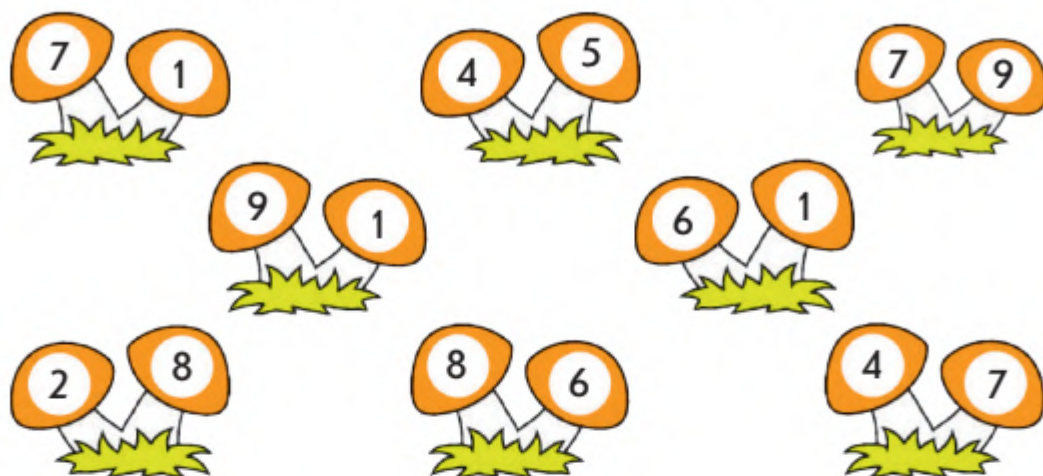
7 ○ 2

3 ○ 6

До уроку:
ПОРІВНЮЄМО ЧИСЛА

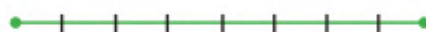
1 У кожній парі обведи грибок із більшим числом.

2 Покажи, якою «доріжкою» рухалася кожна істота.

$$5 + 1$$

$$7 + 1$$

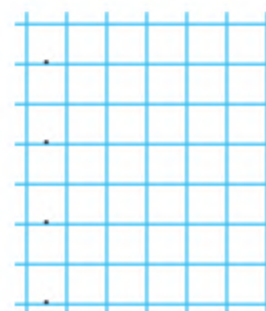
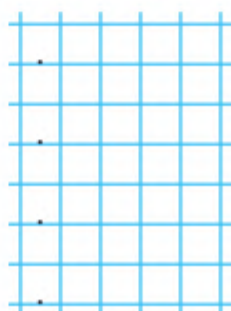
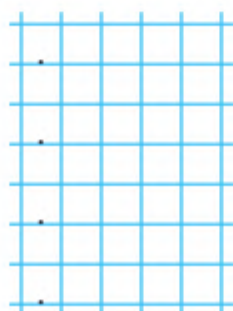
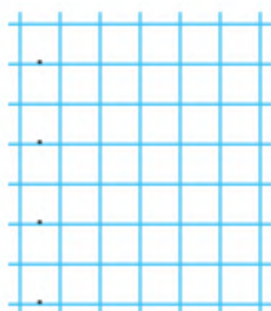
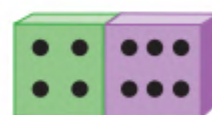
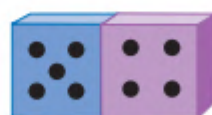
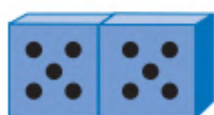
$$6 + 1$$

$$3 + 1$$

3 Обведи кісточки доміно, що ілюструють склад числа 10. До кожної з цих кісточок склади дві рівності на додавання і дві рівності на віднімання.

мені було легко

у мене були сумніви

мені було складно

До уроку: ДОСЛІДЖУЄМО СКЛАД ЧИСЛА 10

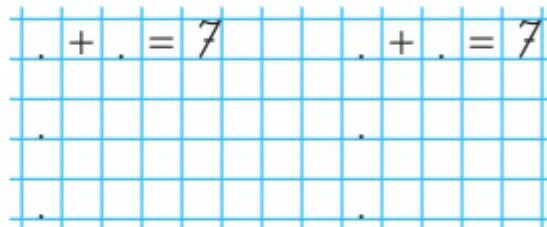
1 Запиши склад поданих чисел.

7	5	1	6	2
	3	4		

6	3	4	2
	5	1	

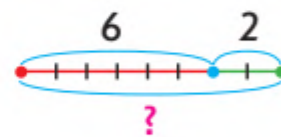
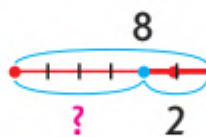
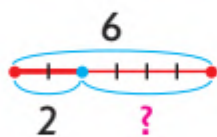
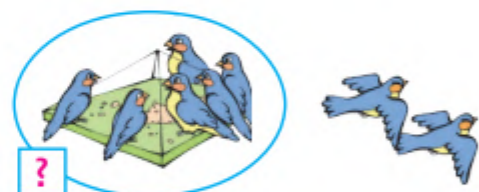
5	3	2
	1	4

2 Розглянь пари чисел, які складають число 7. Склади відповідні рівності на додавання.

3 До кожного малюнка добери схему та вираз.

○

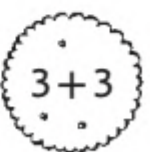
6-2

6+2

8-2

4 Зафарбуй вирази, які ілюструють склад числа 10.

○

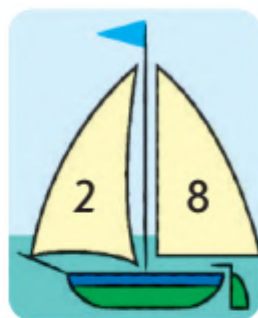
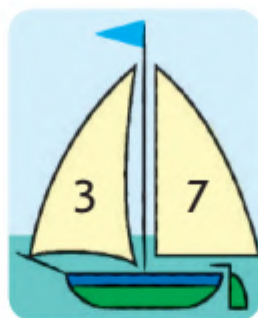

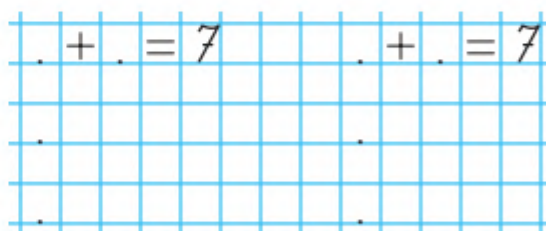
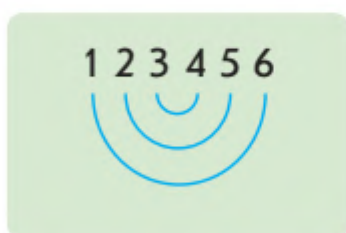
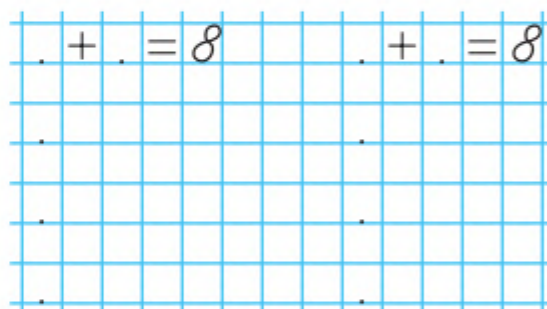
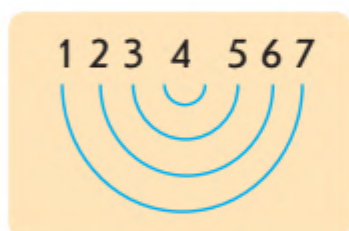
До уроку:

ДОСЛІДЖУЄМО СКЛАД ЧИСЕЛ ПЕРШОГО ДЕСЯТКА

- 1** Упізнай число за його складом. Запиши це число у відповідне вікноце.

- 2** Розглянь пари чисел, які складають число 8; число 7. Склади відповідні рівності на додавання за схемами.

- 3** Доповни числа або до 10, або до 9.

$7 + . = 10$	$3 + . = 10$	$2 + . = 9$	$6 + . = 9$
$. + 2 = 10$	$. + 3 = 10$	$. + 4 = 9$	$. + 5 = 9$
$6 + . = 10$	$4 + . = 10$	$3 + . = 9$	$1 + . = 9$
$. + 8 = 10$	$. + 9 = 10$	$7 + . = 9$	

До уроку:
**ВІДКРИВАЄМО СПОСІБ МІРКУВАННЯ
 ПРИ ДОДАВАННІ І ВІДНІМАННІ ЧИСЛА 0**

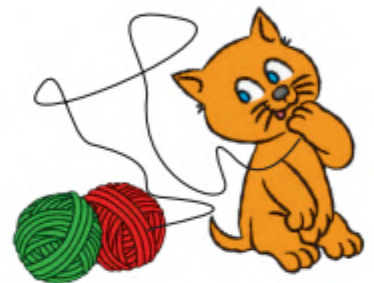
1 Запиши склад поданих чисел.

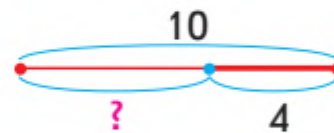
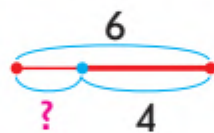
2 З'єднай вирази з однаковим значенням.

$0+6$	$3+0$	
$8+0$	$0+9$	$0+8$
$9+0$	$6+0$	$0+3$

3 Добери до малюнка схему та вираз.

- $10-4$
- $6+4$
- $6-4$

4 Знайди вирази зі значенням 5; 6 за зразком.

2	3	1	3	2
4	5	4	2	1
1	0	2	3	4
2	5	2	2	1
3	4	1	6	4
4	1	3	2	5

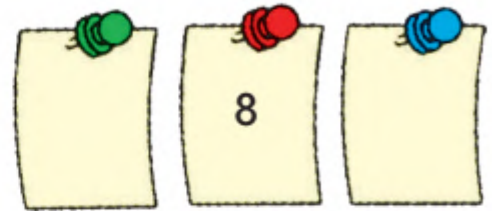
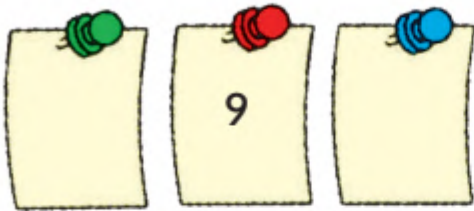
6	4	3	3	6
7	5	2	4	2
1	1	8	3	5
4	2	1	2	1
6	3	2	4	6
2	3	7	6	3

До уроку:

ВЧИМОСЯ ДОДАВАТИ І ВІДНІМАТИ ЧИСЛА

- 1 Запиши «сусідні» числа до поданих. З'ясуй, яке з них наступне, а яке попереднє.

- 2 Знайди значення виразів.

$7 - 0 = .$	$9 + 1 = .$	$1 + 0 = .$	$4 - 0 = .$
$2 - 2 = .$	$8 - 0 = .$	$6 - 1 = .$	$5 + 0 = .$
$4 - 4 = .$	$7 + 0 = .$	$5 + 1 = .$	$10 - 10 = .$

- 3 Знайди значення виразів за схемами.

$$7 + 2 = 7 + 1 + 1 = \square + \square = \square$$

$\begin{array}{c} \diagup \quad \diagdown \\ 1 + 1 \end{array}$

$$7 - 2 = 7 - \square - \square = \square - \square = \square$$

$\begin{array}{c} \diagup \quad \diagdown \\ \square + \square \end{array}$

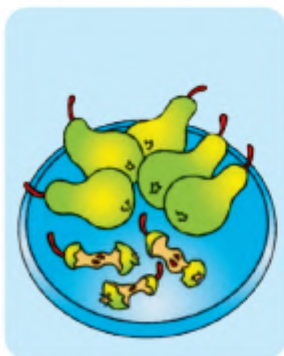
$$6 + 2 = 6 + \square + \square = \square + \square = \square$$

$\begin{array}{c} \diagup \quad \diagdown \\ \square + \square \end{array}$

$$6 - 2 = 6 - \square - \square = \square - \square = \square$$

$\begin{array}{c} \diagup \quad \diagdown \\ \square + \square \end{array}$

- 4 З'єднай кожний малюнок із відповідним виразом.

5 + 3

5 - 2

8 - 3

мені було легко

у мене були сумніви

мені було складно

Передмова	1
Розділ 1. Числа першого десятка	
Досліджуємо форми об'єктів	2
Вивчаємо геометричні фігури. Встановлюємо просторові відношення	4
Вивчаємо геометричні фігури	6
Досліджуємо ознаки об'єктів	8
Досліджуємо ознаки, пов'язані з величиною	10
Лічимо від 1 до 10	12
Визначаємо кількість об'єктів	14
Визначаємо порядковий номер об'єкта	16
Досліджуємо групи об'єктів за спільною ознакою	18
Розбиваємо об'єкти на групи за спільною ознакою	20
Вивчаємо число і цифру 1	22
Вивчаємо число і цифру 2	24
Вивчаємо число і цифру 3	26
Вивчаємо число і цифру 4	28
Вивчаємо число і цифру 5	30
Працюємо з групою об'єктів: об'єднуємо, вилучаємо	32
Порівнюємо групи об'єктів за кількістю	34
Вивчаємо арифметичні дії додавання і віднімання	36
Зображуємо додавання і віднімання схематично	38
Вивчаємо число і цифру 6	40
Порівнюємо числа	42
Досліджуємо склад числа 6	44
Повторюємо числа 1–6	46
Додаємо і віднімаємо за числовим променем	48
Додаємо і віднімаємо в межах 6	50
Вивчаємо число і цифру 7	52
Порівнюємо числа	54
Досліджуємо склад числа 7	56
Повторюємо числа 1–7	58
Вивчаємо число і цифру 8	60
Порівнюємо числа	62
Досліджуємо склад числа 8	64
Повторюємо числа 1–8	66
Вивчаємо число і цифру 9	68
Порівнюємо числа	70
Досліджуємо склад числа 9	72

Повторюємо числа 1–9	74
Вивчаємо число 10	76
Порівнюємо числа.....	78
Досліджуємо склад числа 10.....	80

Розділ 2. Прийоми додавання і віднімання чисел у межах 10

Повторюємо числа 1–10	82
Досліджуємо склад чисел першого десятка	84
Називаємо компоненти та результат дії додавання.....	86
Відкриваємо спосіб додавання і віднімання числа 2.....	88
Одержуємо число нуль. Віднімаємо рівні числа	90
Відкриваємо спосіб міркування при додаванні і відніманні числа 0	92
Вчимося додавати і віднімати числа	94
Додаємо і віднімаємо числа 0, 1, 2	96
Досліджуємо таблиці додавання і віднімання числа 1	98
До уроку: Досліджуємо форми об'єктів.....	100
До уроку: Вивчаємо геометричні фігури. Встановлюємо просторові відношення.....	101
До уроку: Досліджуємо ознаки об'єктів.....	102
До уроку: Лічимо від 1 до 10.....	103
До уроку: Працюємо з групою об'єктів: об'єднуємо, вилучаємо	104
До уроку: Порівнюємо групи об'єктів за кількістю	105
До уроку: Вивчаємо арифметичні дії додавання і віднімання	106
До уроку: Додаємо і віднімаємо за числовим променем.....	107
До уроку: Повторюємо числа 1–9.....	108
До уроку: Порівнюємо числа	109
До уроку: Досліджуємо склад числа 10	110
До уроку: Досліджуємо склад чисел першого десятка	111
До уроку: Відкриваємо спосіб міркування при додаванні і відніманні числа 0	112
До уроку: Вчимося додавати і віднімати числа.....	113

МАТЕМАТИКА

1 КЛАС

Частина 1

Навчальний матеріал посібника:

- допоможе учням пізнавати й розуміти навколишній світ
- сприятиме розвитку в учнів математичного мислення
- забезпечить організацію навчання в діяльності
- розкриє зв'язок математики з іншими освітніми галузями та реальним життям

Електронний інтерактивний додаток до навчального посібника дозволить:

- виконати завдання в онлайн режимі
- здійснити інтерактивне онлайн тестування за темами уроків
- ознайомитись із рекомендаціями щодо виконання завдань, додатковими завданнями

ВИДАВНИЦТВО
РАНОК

